

B. 113.

Лекція до Мадіцы Вяла

Subuzeze a rošwjabeleze
prattowańa

mot

Macica
serbska.

C. S. Spurgeon,
farara w Londone.

Do berškego pschestawil C. Schwela,
šhular w Skjarbošuju.

M.S.

218

1541

1880.

W Chošhebusu šhišhejane pla P. Schmidtčena.

Empfehlenswerthe Bücher

aus dem Verlage

von

R. W. Bickel

(S. G. Duden's Nachfolger)

in

Hamburg,

Rödingsmarkt Nr. 73.

48 - 1541

1880.

22 XII P-1617

2/8° 1541

Jadno hubuzeze pratkowane.

„Lej, wono pschizo ten zaš, žejo ten
Kneš, až se bužo worasch až do žni
a wino tkozysch až na šewo; a te
gory budu wot šłodkego wina ka-
pasch, a šchytne kupy budu płodne
budasch.“ Amos 9. 13.

Bože slubeina nejšu s tym dopolnienim hyschczi dokończowane;
pscheto rownož se jaden ras šu dopolnili, stoje woni weto hyschczi
twarže, kaž perweej, a my mamy dozakašch, až woni se tež k
drugemu rasu budu dopolnisch. Šlowezne slubeina šu kaž ryte
studie, kenž šami wot se žedneje wody nedawaju, ale jano
pschibězezu wodu do se seju a togodla se do zysta hupozerasch
mogu; Bože slubeina paš šu žrědla, kenž se žedne nehupozeraju,
ale pscheze polne wostanu, lež se teš hyschczi wězej s nich pozera.
Tak pschizo, až slubeina nadejžosch, kenž jedno wenkowne a jedno
duchowne dopolnene maju. Sa tym šłowom šu se dopolnili
až na ten šlědnejšy typcheńš; ja tym duchom paš budu se
rowno tak dopolnisch, a potom niebžo jim niz tog ryńšcheg po-
brachowasch. To płaschi rowno wot togo wošebnego slubeina,
kenž šwercha šlyšchali šmy. Wono nastupa nejperweej ten land
Canaan, kenž welgi płodny běšcho, won běšcho jaden land, žož
mlošo a mjod běžaschtej. Teše na tych gorach, žož žeden choluj
nepšchize, roščzechu te kwětki tak bogasche, až te zolki s nich bžes
měry wele mjoda nasgromazichu, wotergi kapascho won s tych
gorow doloj. To běšcho jaden land polno pschenize, jazmeina,
wina, figow a jablušow; jaden land polny wolejowych bomow
a mjoda. (5. Mos. 8, 8.) A gaž te Šfraelske žišchi jen
hobželachu, běšcho won hyschcej měry płodny, tak až te Šhöniziane

ſ ſnog žyto, wino a wolej do drugich landow hubežechu, zogoždla Žydojska bu poměnona „ta žytna žurla tych ludow,“ rowno aſ Egyptojska. A pozjwanu jo, až tenžamy land jo žinžajſchny ženi taſ ſuchy; te nižyny ſu ſ pěſkom ſamlate a te chude hobydlare maju tam ryjne žni. Weto jo to ſlubeńe wěſte, až Paläſtina bužo ſaſej taſ bogata a płodna hordowafch, aſ perwej jo była. Drogoware, tenž tomu rosměju, grone: gab te Turkojsne kaſni ſe wotporali, gab te luže tam pſched rubjažnikami wěſte byli, gab ten bur žněſch mogał, zož jo ſeł, a to žyto ſgromaziſch, tenž pſches ſwoju pilnoſcž jo ſpłožil, ga by ten bogi land ſaſej roſkwitł a ſrěža mjaſ tymi ludami jedna wjaſoła maſch tych žiſchow byl. We tej roli nelažy ta wina teje nęplodnoſcži. Jano ta nęlepoſcž tych luži jo wina, tenž ſ togo pſchižo, až jim ſ mozu hordujo weſete, zož ſu ſebe ſaſlužyli, a až druge te žni rubnu, tenž ſu jim narofli, a až zeſto doſcž na ſwojej ſamſkej roli tog žyweńa wěſte nęjſu.

Alle, moje pſchijaſchele, gaž to ſlubeńe ſe dopolnijo a kužde ſłowko wěrnoscž hordujo, taſ až te kupy tog landu ſe ſaſej ſ winowymi krami budu hoblekaſch a ten land połny wina byſch bužo, ga mam ja weto ſa to, až to ſlubeńe wězej ſa tym duchom jo ſ rosmieſchu; a ja wěrim, až nęto ten ſachopenł tog ſlubeńa ſe huſnaſch dajo, a až my tu žognujuzu ružu togo ſněſa mjaſy nami naſgoniſch bužomy, taſ až ſe bužo woraſch až do žni a wino tkožyſch až na ſewo, a te gory budu wot ſłodkego wina kapaſch, a ſchylne kupy budu płodne buwaſch.

A přědnemu zu ja žinža moj text aſo jedno hubužeze ſlubeńe roſkłaſcž; ſ drugemu zu jen aſo jednu hužbu ſa pſchimeſch; potom aſo jedno pogońeńe ku kſcheczi jańſkem žyweńu, a naſledku zu nękotare ſłowa ſ warnowanu tym groniſch, aſ ſwoje hutſchoby křiſtužoju pſchepowdali nęjſu.

I.

Maſch text jo jedno welike ſlubeńe na duchowne hubužeńe; a gaž na nęn kradu glědamy, ga wižimy we ſnom wele luboſnych ſ wětkow.

1) A přědnemu jo nam dane to ſlubeńe na welgi bogate žni. Ta pſchirownoscž groni, až nęžli te ſežli ſměju ſežnete, ga bužo ten bur juž ſaſej ſa te nowe žni woraſch, a ten winowy kři bužo taſ płodny byſch, až nęžli jedna grań bužo doſtrata,

bužo ta druga južo sašej kwiscz. S tym jo grōnone, aŝ we tej zerkwi Kristuŝa budu welgi bogate žni nastasch; te luže budu s kopizami ku Kristuŝu pschisch. — Pharaonowe zowaŝa ŝu ŝe juŝ wēzej rasow dopoŝnili. Ja wizech ŝedym kōŝkōw na jadnom ŝpēku, tkuste a poŝne, ale ten zaŝ saŝe a ŝnadne, proŝne, ŝginone kōŝki pschizechu napredk; drogōŝch nasta we lanže. Koŝmējoŝch? We zaŝu Lutheruŝa, we zaŝu Zinzendorfa bēchu welike hubuŝeŝa; Boŝe ŝkōwo ŝe roŝŝhyraŝcho ŝmozu a wele duŝchow hobroŝchi ŝe k Bogu ŝwojomu knēsu. Ale ten zaŝ saŝe a ta nēwēra ŝe ŝwiguu, te ŝwēte huŝnuchu a te ŝluzabniki Boŝe buchū gnike. Ten plōd tych dobrych lēt bēŝcho s zarowanŝy a ta zerkwja bēŝcho taŝ ŝedrana aŝ perweŝ.

Nēt paŝ, ŝe mē ŝda, ŝmy saŝ taŝ dalōko, aŝ te ŝedym plōdne lēta sašej wizesch dejmy. Bog ŝachopina, ŝwojej zerkwi sašej welgi plōdne lēta ŝlasch. Gaŝ we naŝchŝch dnach ŝe pŝatkowaŝcho a niŝi jaden grēŝchnik ŝe hobroŝchi, ga mēnachmy, aŝ to jo weliki žiw. Ale, lube bratschi, ŝoŝ jaden ŝe hobroŝchiŝo, tam mogu ŝe hundredŝy hobroŝchiŝch, a ŝoŝ to Boŝe ŝkōwo ŝe nad dwanaŝczimi moŝne hopoŝaŝo, tam moŝo wono teŝe towŝyntam ŝognowaŝe byŝch, a kaŝ we ŝachadnych lētach towŝyntŝy to Boŝe kraleŝtŝwo ŝu wizeli, taŝ deŝe zeŝe ludy ku Kristuŝu pschisch. To ŝognowaŝe, ŝenŝ my ŝmy doŝtali, moŝo ŝe pŝched naŝchŝma woŝyma ŝtow krot roŝŝhyraŝch; pŝcheto togo knēŝa ŝewo ma tu moŝ, taŝ bogate žni pschinasch, aŝ my je hŝŝchŝzi wizeli nēŝŝmy. Bog ten ŝwētŝy duch ŝama ŝednogo kōnza we ŝwojej moŝy. Ako ten ŝeŝz huŝze ŝwojo ŝeme ŝet, paŝe nēkotare na dobru ŝemju a pschinasche plōdy, nēkotare tŝchizasczŝa krot, nēkotare ŝchesczŝ-ŝaŝet krot, nēkotare paŝ ŝtow krot. (Matth. 13, 8.) Rej, my ŝmy to huŝeŝche wizeli, a ŝmy ŝe Bogu ŝa to ŝekowali. Ja ŝe naŝeju, aŝ naŝche žni budu taŝ bogate, aŝ buŝomy žnēŝch a ŝeŝch, hobeŝ ŝraŝom. Ja ŝe naŝejom, aŝ we naŝchŝch bja-towaŝŝkich ŝgromazinach te duŝche budu pŝchaŝchŝch: „ŝo debu ja žnyŝch, aby ŝboŝna hordowaŝa?“ A nēŝli ta ŝgromazina ŝe buŝo hōbŝamknusch, budu druge gōodne duŝche pschichadaŝch a hundredŝy hobroŝchonŝch budu ku Kristuŝu chwataŝch. Och, my nēdejmy ŝpoŝojom byŝch s tym, aŝ te luže ŝe k Boŝem domu ŝarŝe a wot teŝe wēry rēdne powedaŝch mogu. Ja ŝoŝ niŝogo marŝkaŝch, ale napŝchawdu grōnim ja, aŝ te tog ŝkōwa ŝluzabniki we wŝchom bŝeŝ winŝy nēŝŝu na tej ŝŝchwi tych ŝkōwekōw. Ja nēbŝy taŝe wotŝche ŝkōwo grōnik, gaby ja nēŝul, aŝ jo grōniŝch derbim;

ja som nuskany, moje bratschi dopomnesch, až — lez teke wele duschow jo wotzusedło s tog grěschneg spana psches jich słowo, — ga wostano jich glich hyschczi wele na nepřchawej drose, ja kotrež bžes smuzena še dej Boga pschopřysch wo wotworene jich sašlepjoneju wozowu. A rownož teke schyčne sbožne hordowali, kenž něto pschi žyweiu šu, — Bog daj, ab to še stało, — zo dej še s tymi sachopisch, kenž we tom zašu našchog drěmaņa do saklescha žechu? Čhto dej rachnowaņe dawasch sa tu tšchej tych, kenž do tog nimerneg skasena padnuchu, ako my po nałogu našch amt hugbachmy, ale žedneje dsy nemějachmy sa te grěschniki, žednogo sdychněna sa te dusche! Hyschczi nejšu schyčne Kristušowe služabniki hubužone; ten wěščy žěl paš jo wotzusedł. Lubošny zaš togo hochložena jo nastal, ta posauna Boža jo jim do huschowu sasněla, a teke ten lud jo jeje suš sachušyšchal. Š tomu paš teke běšcho huschy zaš, howaš by ta zerkwja do prošnych nałogow pschepadnuła a by š směchu a žortu hordowala na semji.

2) Našch text połažo nam stakim jadue bogate žni, š drugemu paš teke welgi mal šne žni. Pschemyšlijšcho, kaš še raš sa rasom dej žněsch. We semškem žele lažy mjasny žněscha a šescha bejny zaš; we jutšchnej trajo to hyschczi dlej. Tudy paš wizišcho, až lebda jo ten žnějž gotowy, abo přerweј něžli won jo gotowy, ga pschizo južo ten woraš s tym chołujom. Tak še ma š teju gnadu Božuju. Žłowek še myšle, až to hobroschěne togo grěschnika dej še pomalem stasch, — tak slažka niži, aš ten kameň še drobi. My mēnimy, we stoježych wodach šjawijo še ten Božy wjasny wězej, ako we grimatych blyškach. My namožomy hobpschinesch, až ten žłowek možo teke nachwatki do Božego kralejštwu nutsch hysch; nam še šda, až na takej drose mamy klesasch wot jadnog boša na drugi, a niži na šmertnej postoli ašle dej ta duscha še š zełuju mozu smognusch š tom žywemu Bogu. Wot malšnego gnascha, wot wěštego bēžanja my niži nēwēmy. — Nět glēdaj, tudy jo to slubeņe dane, až jadno mozne hubužēne bužo pschisch, a to dej to šname hysch: ta gnada bužo žiwne roscž we tych, kenž hobroschone budu. Ten hobroschony bužo juž tenšamy žen šwoju wēru posnasch. Won bužo še šwignusch a hulizowasch, zo ten knēs nad jogo duschu žynil jo. Treba nej, až te wody teje Kristušoweje zerkwe pscheze slažka bēže; woni mogu še tež šwignusch, aš te tšhugi Kisona, kotryž te wojnstwa Siffery rizajzy pschez ternu. Kaž nēbjaski hogen

bužo ten duch wot wercyha dołoj jěsch, a kaž ten hopor k niebju libozo, tak bužo ta zerkwja se gorjesch se swětym a křchafnym plonimim. Wona niebžo wězej žurne se porasch, kaž s nielepymy kolařami; ale kaž Jehujowe wose bužo wona tu daloknoscz dořegasch a tu schyri pokřchymasch. Tak rosměju ja to slubeie našchogo texta, — ta gnada bužo chwatasch, tak až ten chołuj bužo tog žnějza pschedogonišch.

3) Ale tež jedno tschesche žognowanie pokazo se sjawie we našchom textu, jedno žognowanie, kotrež sawěscze južo našgonijomy. Rosmyšljischo, až to słowo wot pilneg žěła poweda. Bog nelubi, až bužo se žněsch mimo žěla; nie, my šlyšchymy wot worajuzych, wot bezkow, wot wina-tłozezych, wot žnějzow; a schyřne te žělaschere su hobdarone s wořebneju mozu. Ten worak negroni: hyschczi nej zař k woraiu! won wiži, až Bog jo tu rolu žognowat, až wona požeda, ab dalej mogla plody mēwasch, a togodla ma won šwoj chołuj pschigotowany, a lebda jo sežniete, ga worjo won sařej. Rowno tak ten seřz; won netreba sebe to šewo perwej pschigotowasch, tak jěřno aš won to juřkane tych winzarow sahuřlyšchajo, ga žo won na šwojo žělo.

Net, lube bratschi, jedno sname pschaweg hubuženia jo to pschiberajuze žělo tych Božych žělascherow. Ja wēm wot togo zařa, žož našche duchowne mēnachu: na nieželu dwojza pratkowasch, to jo to nejšchěžšche, žož zloweř hugbasch možo. Te boge duřche nemyřlachy se na to, ab teke we tyžeiu raš mogli pratkowasch. Ja nejřom žedie wēriř, ab to pratkowanie schěžke žělo bylo. My pratkujomy žořesch a dwanasczo raš we tyžeiu a zujomy se jan telik křchuschejšche. Saspanym pschisłucharam pratkowasch, to jo tog duchownego šmēršch, ale sa Božym słowom lazne a glodne duřche našeschisch, to niřogo nieřkonžuju. Jaden duchowny, kotryž wot wjazor schesczič až žajřcha do dwěju pratkowascho, ten mē wotgroni: „Luby bratsch, ja niebēch žedie tak křchuty, žedie tak gluzny, ako nēto. Na takej chorosczi, ato to pratkowanie seřoku pschinařo, křchet ja rad humrēřch!“ Glēdaj, to jo jaden taki žělascher we Božej winizy. A takich žělascherow mamy my, nēto wele. Schyřne žělby togo křchesczijařstwa su napniete, do tog winika se dasch. To hubuzijo we mio tu nažeju, až jaden zař welikego hobroschēna k Bogu se pschibliža, až Bog bogasche žognowasch zo, a to šforo.

4) Hyschczi nejřmy našch text dohupožerali. Ten šlēdny žēl groni: „A te gory budu wot šłodkego wina kapařch.“

Te hušoſke gory nejſu howaſ ſjedna rola k winoju. Žrědta dere ſ tych kameniſhczoſw tſchurze a tſchugi ſ nich běže, ale wino niž. Weto ſtoj tudy piſane: „Te gory budu wot ſłodkego wina ſapaſch.“ To zo groniſch, až luže, wot kotrychž my to nigda wěriſi nieby, ſe budu k Bogu hobroſchiſch. Lube bratſchi, žinſa jo to ſłowo dopokliwone pſched naſchyma wozyma. Ja wižim hušoſke a niſke luže we naſchej ſgromaziwne; romſko-katholſke taſ dere ako proteſtanty, wojaki a ložowniki, kenz howaſ wot Božeg ſłowa niž wele niežarže, — ſchykne ſłuchachu na to nejpiłniejſche. Luže, kotrež mimo kleſcha te huſta wotworisſch namožachu, ſu k huſnaſchu ſwojich grěchow pſchiſchli. Farar Hervey žaſcho raſ: „Jězeza lož jo jězeza hela.“ Mjaſy ſchyknymi lužimi ſu te ložowniki ako te nejgorſche hobgromone. A weto naſgonich ja pſchi nich luboſne tſchojeina. Ja ſtupich do loži a lej, te matroſe mě poſnachu, dawachu mě jaden ſa drugim tu ruku a poměnichu mě „bratſch.“ Ja teſ zujach, až jich bratſch ſom, ale ja niewěžeſch, kaſ to ſe jo ſtało, togdla pſchaſchach: „Pſchezga ſczo wy mě taſ dobre.“ Jaden wotgroni: „Dokulž waſch kněz Jeſuſ Chriſtuſ nam luby jo hordowal.“ Ja ſgonich, až ten wětſchy žěl wot nich jo boganebojaſny byl, ale pſches Bože domapytaie ſu ſe ſkoro ſchykne hobroſchili, žarže něto kuždy žen žajtſcha a wjažor ſwoje bjatſchtundy a na nježelu pſchizo k nim duchowny na lož a pratkujō jim. Na drugej loži ſe raſ ſtanu, až jaden drogowař ſe ſmjajſcho, aſ te ložowniki duchowny kjarliž ſpiwachu. Ga žaſcho jaden ložownik: „bratſchi, zomy ſa tog bogeg grěſchnika bjatowaſch.“ Woni kleknuchu dołoj a jaden bjatowaſcho ſ kſchutym głoſom. To guu tu huſſchobu tog žortara taſ možie, až won ſobu dołoj kleknu a wo gnađu pſchožajſcho.

Zo zomy k tomu groniſch, ako to, až te gory wot ſłodkego wina ſapju? Te nejgorſche klejare ſu te nejwětſche Boga-
chwalare, a te, kenz tog žarta pſchawa ruka běchu, ſu ſnanki teje wěrnosczi hordowali.

5) Naſch text nam togodla ſjawijo, až ten zaſ tego hubužena teke woſebne hobroſcheina ſeſobu pſchinasčž bužo. A lezrownož žiwne luže ſe hobroſchiſch budu, ga niebdu woni glich ryſiſche byſch ako te, kenz wot mlodoſczi abo juž dlujki zaſ Bože žiſchi ſu. Pſcheto ten text negroni jano, až te gory budu wot wina ſapaſch, won groni, až budu „ſłodke“ wino dawajſch. Gaž groſne grěſchniki ſe k Bogu hobroſche, ga gronimy my, až to jo žiwno, wot jich fromnoſczi paſ weto wele niežaržymy.

Besto pať se staŋo, aź to te neźlepšche kšesćizjany su. Te nejpilnejšche služabniki Bože běchu pšched swojim hobroschenim te nejpilnejšche služabniki togo grěcha. Glědaj na Pawola, Magdalenu, Augustina. Wy wiźišcho, aź te wě wěre a we lubosczi skoro wětsche běchu ať te pošťy. Te gory budu wot płodkeg wina kapasch a šchykne kupy budu płodne bysch.

II.

S krotkim zomy wot tog drugeg žěla powedasch. Kaķa huzba sejo se s naschog texta? Ja mēnim ta, aź Bog ten knēs jo nad šchyknych złowekow hutšchobami. Bog negroni: žoź aź te luže zoju; ŋe, won dajo jadno ŋehobzerone slubeŋe tog žognowanā. To zo gronišch: „Ja mam te kluze k tym hutšchobam tych złowekow; ja mogu tym worakam pšchikafasch, aź tych žnějzow dogoniju; ja som knēs teje role, daschi wona byla hyschczi twaržejšcha: ja mogu ju rozmiēnušch a płodnu huzynišch.“ Gaź Bog slubišo, aź zo swoju zerkwju žognowasch a tych grěšnikow sbožnych zynišch, ga ŋepschistawijo won te płowa: „žoź aź te grěšniki zoju sbožne hordowasch.“ Nē, o ty smilny Bog, naschu sryj wolu položyjosch ty do chytšchych wěšbow, a twoja gnada pšchewiŋo šchykno. Ten zlowek ma swoju sryj wolu a Bog jogo s mozu ŋegoni; ale ta Boža luboscź hoblapnijo tu sryj wolu, aź wona lichnejšcha hordujo, ať perivej bēšcho. Gaź Bog groni: „Wono buzij šwětlo!“ ga jo šwětlo we twojej šaschamuonej hutšchobe. Twoju pēscź moźošch ty šwigasch a twoje husta pšcheschiwo Zebaota wotworišch; ale weto jo won twoj knēs, kēnž schi škasysch moźo, žoź aź ty we twojej boganebojasni wostanošch; ale teke twoj knēs, kēnž schi hamoźo, kēnž twoju hutšchobu pšchemenijo a ju wēžo, kaź te wodne tšchugi.

Žo teľ dejalo s naschog pratkowanā hordowasch, gab to taľ ŋebylo. Ta moź naschog pratkowanā ŋejo niz, wono nišogo ŋehobroschijo; pšcheto te luže su šatwaržone, šakosczone, ŋehobstawne. Ta moź teje gnady pať jo wětscha, ako ta moź togo snāŋeŋa, a gaź taķa moź ras hugbasch chopijo, chto kšchēt se jej stawjasch? Kuźde hubužēŋe jadnogo zloweka poķažo tu Božu šchogomoźnosć. We stajnem žyweŋiu my to ŋehusnajomy, dla teje twardosczi naschych hutšchobow; gaź pať Bog nēzo wošebnego zyni, potom jo to nam šjawne. We jutšchnej se hulizujo jedna basniķa, ta sni taľ: Jaden mlody prynž ŋewērascho, aź jadnog

Boga dajo. Ga pschize k nomu derwisch (huzabnik), ten kšescho jomu tu hopaznoscz jogo newery hopokasasch, ale ten prynz wosta satwarzony. Ga pschinasce ten derwisch mały bomk a šajzi jen psched tyma wozyma tog prynza do semje. A lej, ten bomk rosczescho a bu we jadnej goziine welizki bom. Nad tom poziwascho se ten prynz nemožne a zascho: „kať to jo možno? To nej hynať, ať Bog jo to zynik!“ Jo, wotgroni ten derwisch, něto werysch ty, dokulž to se we jadnej šchtunze jo stalo. Jo ga to nězo drugego, gaž se we dwažasczych lětach stano?“ To rosczenie jo žiw, šchojadno, lež se we jadnej šchtunze stano, abo we dwažasczych lětach. Rube bratschi, rowno tať se ma s teju kšeseczijaniskeju zerkwju. Kosšchra wona se pomalem, ga nej nam to niz wošebnego, gaž pať nachwatki zeke ludy se hobroschiju, ga jo to nam žiwno a my raknomy: „to jo Božy palž!“ Ga husnaj žinša, ty gmejna togo Kněša, tu zloweznu k nizomnoscz a tu dym togo bogatstwa Božego. Husnijscho, wy husniki Jesuša, se na žogo spuščzasch a niz na waschu pilnoscz a na wascho želo. Spiwajšcho chwalobne kjarliže tomu, kenž šchytne wězy hugba sa teju radu šwojeje wole. (Hes. 1, 11.)

III.

Nět požedam ja dalej s napschawdu, zož až ten šwěty duch mě pomoga, aby našch text huskladl ako jadno pogońeńe ku kšeseczijaniskemu žyweńu.

To želo teje zerkwe ňedej se merysch sa jeje rosczenim. Ten duchowny ma to evangeliom pratkowasch we napscheschivnych zařach tať deře, ako we žognowaných. My ňedejmy se myšlišch: gaž Bog logi ňedajo, ga ňetrebamy worasch. My ňedejmy pschestasch šesch, a rownož teke ňepłodne zašy pschischli. Našcha šluschnoscz jo: žetasch a sa tym hužytkom neglědasch. Ten zaš togo žněšcha stoj we Božej ruze. K Hesekeleju groni ten Kněš: „Gaž woni na tebe ňešluchaju, gole zlowezne, ga budu woni we šwojich grěchach humrešch, ale iich kšchej ňoť ja wot twojeje ruki požedasch.“ (Hes. 3, 18; staw 33, 8.) Gaž my šmy šeli a te tašchi tog ňebja sežeru to šewo, ga šmy my zynili, zož našcha šluschnoscz běšcho a my šmy tog šuda liče. To dej kuždemu žetascheru we tej winizy togo Kněša jadno wabeńe bysch, aby won telik pilnej šwojo želo hugbať. Gaž jaden kšchamar šwoju pschekupnizu wotworijo, ga zaťa won, až

te kupze pschidu. Po zasju napotnijo se jogo loda, won saŕluznyjo penese a nêto rošchyrta won swojo kšchamarstwo. Gaby ten bur wêzel, aŕ snowa buzo nepłodne lêtto, ga by won jano nêzo małego ŕek. Gaby paŕ niŕi profejta jomu gronił: ŕluchaj, snowa buzo jadno huŕchej mery bogate lêtto, ga by won raknuł: „ja zu moje luŕi podworasch, zu ŕchytne gusczyny hurodowasch a luŕdy roŕchł hobŕesch.“ Tak zyniŕcho teke wy. Te žni pschidu, huŕchej mery bogate žni. Ssejŕcho jano, a bylo teke do tych ŕcheriow.

A ja zu waŕ hyschczi dalej wabiŕch. Pomysliŕcho, aŕ we žniach ŕchym wêzej te žekaschere trebne ŕu. Nêga bêscho tudy na wele mil daloko a ŕchyroko jano jaden duchowny, (a we tataŕskich stronach jo to hyschczi tak), nêto ma skoro luŕda wjaŕ swojogo paŕtyra a we tych mêtach ŕu nêkotare; weto woni nedoŕegaju. Bog poŕažo, aŕ won ten ŕwêt psches swojich ŕluzabnikow žognowasch zo, aŕ won swojich huŕnikow huŕŕchuschijo „ł roŕkopaniu togo mozuego hobŕwarnowanã.“ (2. Kor. 10, 4). Lube bratschi a ŕotschi, wy nedejŕcho mênisch, aŕ to ŕłowo buzo mimo waŕ se roŕchyrasch; wy ŕcžo trebne. „Jaden muž dej droŕchy byŕch, niežli milne ŕłoto, a jaden žłowek huŕchej žaržany, ako Dŕirŕke ŕłoto.“ (Jeŕ. 13, 12). Woni budu waŕ ŕa ŕchezcheny pschiŕtesch a pschafchafch: „Groni nam, zo dejmy my zyniŕch, aŕ ŕbožne bužomy?“ Woni budu ł wam do domu pschisch, budu ŕa waŕchym modlenim požedasch, budu waŕ wo radu pschafchafch, a wy bužoscho wižesch, aŕ ten ryŕŕchy wot nich jo ako milne ŕłoto. Ten woraŕ niejo žedne lubŕchy, ako gaž won ŕa tym ŕejzom pschizo, a ten ŕejz niejo žedne droŕchy, ako gaž won ŕ tym winatkozarom se maŕa. Ta kŕchaŕnoscz, kenž Bog tym žekascheram lubi, dejala waŕ welgi ł jogo ŕluzbe nawabiŕch.

A nêto napominam ja waŕ, lube bratschi a ŕotschi, nedajŕcho tomu duchu Božemu podermo pscheleschesch. Hugbajŕcho, tak wele aŕ možoscho, tak dlujko, ako Bog zaŕa dajo. Bog ŕczelo te mroŕawy, wo dejŕchez paŕ dejŕcho wy pschoŕnyŕch. Togdla na kolena, wy wêreze! „Spytujŕcho mē ŕ tym, žejo ten knēs Zebaot, lež ja wam te hoŕna togo niebja niebudu wotzyniŕch a doŕcz a do doŕcza tog žognowanã dasch dołoj pschisch.“ (Mal. 3, 10). Žoscho wy ten zaŕ teje gnady ŕkomužisch, wy kŕcheszczijany? Lež,

nět jo ten žognowany zaš, nět jo ten žei tog strowja! Zoscho wy tym ludam še dasch škafysch wašcheje gnulosći a požytnosći dla? Dejala to taš bysch, ga něby wy godne byli, až něto a tudy žywe sczo; a čtož mjašy wami, lube muže a bratschi, jadnu wěstu hutšchobu uama, ten nějo dostojny šwojog ščesćizijańšteg mēna. Gaž taš žognowane zašy šu, ako něto a my něsejomy čotuj a motiju do ruki, ga šašlužjomy my, až ta nejgoršča šušch našchu dušchu napaduo. Ja šom teje myšli, až ta zerkwja jo zesto wot Boga marškana hordowala, (ako we tej 30 lětnej wojnie), dokulž ten zaš teje gnady nějo požyła. „Togodla, žejo ten šnēs, zu ja šchi huzynišch, kaž Gilboa; na tebe nědej žedna roša padasch, a ja zu tym mrošam pschikafasch, až nědeje šchi dejšcža dasch, a dejšch puste wostasch taš dlujko, až ja mojeg ducha huleju š teje hušchyny.“ Ga dajšcho nam pilne bysch a š modlenim a napominanim, tych žlowekow ku Kristušu wosyšch.

IV.

Ja mam hysczi jadno šłowo togo warnowanja ša tych, šenz Kristuša něsnaju.

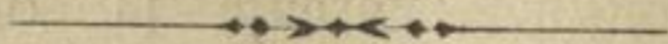
Ja wēm, až młogego dajo, šenz še šroma, šwoju wēru pošnasch, še šroma, ščesćizijan bysch. Taš młogi ňozo šwoje grēchy špušcžišch, rownož jogo nuže, rownož wē, až jogo do zašneje a niimerneje něgluki šporaju. Juž zesto jo mēl šcherpesch dla šwojich šlych štatkow, jo mēl še šromasch dla šwojich něpleznych šłow. Pschijaschele lubšche, bužoscho wy žinša to šłowo šanizowasch, šenz šlyšchyšcho, bužoscho wy štawie to wabeie tog šwētego ducha we wašchej hutšchobe podtkožyšch, — ja wēm, až wy mēra ňamascho, — ga bužo raš ta nejzašchňejšča lutosć na waš pschišch, gaž wy we tom pschichodnem šwēšche hušnasch bužoscho, až sczo gožbu mēli š pokušche, a nějsczo ju

zynili. Ty by suaz we semskich wězach nasgonil, zo muzaiie jo; by sebe we tej uegluze gronil: uebyzach ja doch take zynil! Byzach doch ja se predkglédał, byzach mudrejšchy byl! a ta hutšhoba jo schi bolela, aby byla s nožami pschekłojta, a by sebe tej ruze salamował a gorke dsy ronil, — ale scho podermo! žedna rada wézej, žedno hobroscheie. Glédaj, tať jo teka we duchnem a hyschczi wele gorej. Žedna wétscha tužyza uejo, žedno gorsche muzaiie, ako gaž ten zloweť we tej heli bužo huwołasch: Te žni su byli, — te žni su mimo! lesche jo bylo, — to lesche jo mimo! — a ja uejšom sbožny, som sa-kléty! Spominajšcho na to žalosczeie a žebreie tog bogateg muža we tom pjakle. — To pratkowaie blyšchasch a jomu hubegnusch, to wołaiie k Jesužu rošmesch a nepšchisch, — to warnowaie nasgonisch a jo sajšchpisch, — to jo ta hela schysch helow! To nejgorsche satamaistwo hordujo sa tych chowane, kenž tu wěrnoscž blyšche, tu wěrnoscž zuju, — ale ju sachyschiju a we grěchu wostanu. Och wy uejlubšche pschišluchare, uemotlekajšcho! Žinša se roščaj, abo žedne! Tome, lez bužosch witsche abo saléto se hobroschisch moz, lez uebžosch potom juž tať sakoscžony, až se tomu šmejofsch, zož ja schi gronim.

Moj bratsch, ja hobpschišegnu schi pla Boga, pla Krista Jesuža, hustai a pschemyšlij, lez se soplaschijo, we grěchach dalej hysch, abo lez jo lepej, se k Jesužu roschisch. Zošč ty to nuskaiie tog šwéteg ducha, ten ueměr twojeje dušche sebe se šmyšli hurejowasch, abo hužortowasch, abo spalenžom salasch? Zloweť, ty možofsch se do hele nutsch sachachasch, ale nikula wézej s hela wen huchachasch!

Kužda zlowezna dušcha ma we šwojom žyweiu nasgonisch jaden žei tog hobroscheia, jaden žei tog wotzuscheia. Šy ty taki žei južo mel? Nejšyli, lej, ga jo won schi žinša šwital. Žinša by žywy, žinša se roščaj! Dej ta lawka, na kotrejž ty šedasch, ras pscheschowo tebe kšchikasch a gronisch: „ja som schi žaržala, aby ty gluzny hordował, ale ty uejšy kšchel! ty uejšy godny byl twojog mēsta we zerkwi, uejšy godny byl twojog mēsta pschi bliže. Jaden drugi by na twojom mēscze se hobroschil, ty by jomu na sadore šejžel, — dwoje satamaistwo by ty sa-šlužyl!

Glédaj, twój Jezus hustrewa swojej smilnej ruze ten zeky
zeń sa tobu, a ty, — ty uozosch pschisch. Och lubšchy kněz
Jezus, nehorduj muzny, wo našche dušche še prozowasch. Nesa-
chysch naš we našchych grěchach, ale hulej twoju lubosć do naš,
aby my še tebe powdali. O ty šchizowany, twojeje gnady dla
posćel togo šwětego ducha dołoj a namakaj tych šabluzonych a
přašinaš jich do twojog niimerneg domu. Amen.

Poraj jich, aby nutsch pschischli!

Luc. 14, 23.

Słuchajšcho že, wy zůsniŕi teje wěrnosczi, kenz we Kristu Jesuŕu jo, słuchajšcho na tu powěscz, kenz ja wam žiŕŕa pschiŕascz mam! Wy sczo padnuli, sczo do grěcha padnuli we waŕchom woŕchzu Adamu; wy sczo padnuli ŕami psches ŕe we grěchach, kenz kuždy žei zyniŕcho. A taŕ ŕawěscze, ako wy grěŕchyli sczo, taŕ wěscze bužo waŕ Bog ŕchtroŕowasch, žož až we waŕchom boganebojaŕnem wjaŕyŕne wostaŕoŕcho; pscheto Bog jo Bog teje pschawdosczi a ŕesabydno tych ŕepofutnych marŕkaŕch.

Alle, za ŕejsczo ŕlyŕchali, až Bog we ŕwojej ŕehugruŕto-
wanej smilnosczi jo jadnu ŕřednoscž huŕlěžil, kaŕ won wam
mogal pomoz a weto jaden pschawy a ŕwěty Bog wostaŕch?
Gnadu a smilnoscž zo won wam hopoŕaŕasch we waŕchom we-
lizkem ŕadlužeŕnu. Ja woŕam ŕ zelny głoŕom, słuchajšcho, wy
žischi žlowezne: Jesus Kristus, wěrnny Bog ŕ wěrneg
Boga, jo doŕoj pschisŕel wot ŕebja a na ŕe wesel naŕcho
ŕchělo, naŕchu ŕŕchej. Podjety wot ŕwětego ducha, bu won
porožony ŕ Marije, teje kněžny; won žywjaŕcho ŕe tudy na ŕemji
we ŕwětosczzi, we dopoŕnosczi; běŕcho poŕny ŕcherpeŕna, až ŕe
naŕledku ŕam ŕa naŕ da do ŕmierschi, ten pschawy ŕa tych
ŕepŕchawnych, aby won naŕ ŕ Bogu ŕporal. (1. Petŕch. 3, 18).
A něto jo ŕjawna ta rada Boža wot togo humožeŕna: „Chtož
wěri do togo kněŕa Jesuŕa, ten bužo ŕbožny.“ (Marc. 16, 16).
Rej! wam, kenz wy ŕchylne kaŕni Bože pschestupili sczo, a sczo
jogo gnadu ŕajŕŕpili a jogo gnaw na ŕe ŕporali, wam hordujo
hyŕcheci smilnoscž ŕapowědana: „Pscheto kuždy, kenz ŕe ŕ tomu
měŕnu togo kněŕa bužo woŕasch, ten bužo ŕbožny hordowasch.“
(Rom. 10, 13). „A to ŕłowo jo wěŕte a wěrne, a ŕchogo

gorějwefescha dostojne, až Kristus Jesus jo pschisheł do tego swěta, tych grěšnikow sbožnych zynit, mjasny kotryniž ja ten nejwětschy bom." (1. Tim. 1, 15). Čtož k nomu pschizo, toho nebužo won hustarzynsch, pscheto won možo sbožnych zynisch do niuernosczi tych, kenž psches nogo k Bogu pschidu a jo pscheze žywy, aby won ja nich pschošyl. (Hebr. 7, 25). Žož něto Bog wot waš požeda, jo jano to jadno, aby wy glědali na jogo kschawezego syna, aby wy wašche dušche do teje ruki toho pschiruzyli, kenž jano sam wot hele a smerschi humoz možo. Nějo to žiwno, až k takej wjašolej powěszi schyčne zloweki nepschypadnu? Ja by se myšlil, až — tak jěno ať se pratkuj: „Čtož do toho syna wěri, ma to niurne žyweie," — až ned na chwatki dejal kuždy zlowek wot se chyschisch schyčne swoje pschestupnosci, s kotryniž won jo grěschyl, a se zaržasch k tej kschizy toho kněsa Jesuša. Ale božko, tak welizka jo ta škoda našcheje hutschoby, tak nępromna našcheje wole stoscž, až tu powěsč sanizuj a to pschepšchožeie na toho kněsa gosczinu sajschpijo. Nějo jich wele mjasny wami, kotarychž statki hopokažu, až wy sczo Bože winiki, sczo winiki toho Boga, kenž wam žinša Kristuša pratkowasch dajo, winiki toho, kenž swojogo syna pošlal jo, aby won swoj o žyweie pschepowdal k humožeiu ja jich wele. — Žiwno jo, gronim ja, až take winikstwo se na swěsche namakajo, ale wono tak jo a togodla jo třebue, žož našch text groni: „Poraj jich, aby nutsch pschischli!

Wy žischi Bože, kenž wy wěreze sczo, wam namam ja žinša niz wele gronisch; ja pytam tych, kenž pschisch nęsche, kenž stoje na tych drogach a pschi tych plotach, — a jo něto moja šluchnoscz, aby ja sa Božej pschikasiu zynil a waš nuskal, aby nutsch pschischli.

A přědnemu mam waš pytasch! a k drugemu zu — tak wele ať možno, — waš wabisch, aby nutsch pschischli.

I.

Ja derbim waš pytasch. Pscheto ten kněs pschikazo swojomu šluzabnikoju: „žij ned wen na te drogi a gaše toho města, a wež sem nutsch tych chudych a pobědnych a chromych a šlepych." A našpet žějo ten kněs: „žij wen k tym plotam, a poraj nutsch tych, kenž namaju, žož mogli swoj u głowu položysch a togodla špod tymi plotami a křjami deje nozowasch, „poraj

teke jich, aby nutsch pschischli!" Jo, na waš glědam ja žinša, wy chude. Ja deru waš wabisch, aby wy nutsch pschischli. Žurne žyweie wy mašcho a schězke žělo na semji; ale to nej žedno šadorane, hysch do nebjaskeg kralejstwa. Bog nejto tnych wot še chyschik, kenz sedranej drascze chojze a šuchu šibtu jeze. Welewězy jo ten hužytk na wašcom boze, — „wam jo to šłowo togo strowja pošłane.“ „Tym chudym še to ewangeliom šapowěda.“ Nežwězej mam ja š wami powědašch, wy chude we duchu. Wy namascho žedueje wěry, žednogo dobrego pozynka, žednog dobreg statka, žedueje gnady, a zož ta nejgoršcha chudoba jo: žedueje nazeje. Nět šłuchajšcho! Moj kněz a humožnik poščelo wam jadno gnadne a wjašole pschepšchošene: „pojžczo, byžczo witane pschi tej goščiniie jogo lubošči.“ „Čtož zo, ten pschiž a wešmij wodu togo žyweia dermo.“ (Šjaw. 22, 17). Pojžczo, waš mam ja nejwězej we myšli; lezrownož wy š tymi nejgoršchymi grosnoščami šczo huńerešchone, lezrownož tu nejryńšchu draštwu mašcho, lezrownož wašcha pschawdošč niz nej, aš humasana šapa, ga weto chyljom še š wam nejperwej a nuskam waš, aby nutsch pschischli.

Ja glědam hyschczi ras na waš a wizim, až nejšczo jano chude, wy šczo teke pobědne. Ras běšcho ten zaš, až šczo mēnili, kaš jan šczo dobre došč, až možošcho bžeš Božeje pomozy šbožne hordowašch, šchaš šczo dobre statki hugbali, šczo namišchu chojžili a tog štego še hobijali; nět šrasom paš šczo pobědne hordowali, ten mjaz teje kašni jo wam tej gjardej ruze wotrubaš, wy wizišcho, až nejto niz proška dobrego we waš a togdla šdyhujošcho se šdsami: „Ja žalošny žloweš, čto zo mē humož wot togo šchěla teje šmierschi?“ Wy zošcho to dobre žynišch, ale to šle še wam razijo. Perwej nejšczo mogli nad šobu niz štego namasch, nět jo wam wašcho zele žyweie a šchyšne šmyšli škasone, knizomne, pobědne. Wy zujošcho, až šczo namožne, to ryńšche žynišch, zož Bogu špodobne by bylo. Š wam šom ja pošłany; wam derbim tu se šchwju hochropjonu šchizu poškašch, derbim to ewangeliom šapowědašch: „Čtož še š tomu mēiu togo kněša bužo wolašch, ten bužo šbožny.“ (Poš. 2, 21).

Hyschczi paš šu druge tam. Wy šczo chrome, šlezascho na dwa boša, humpascho še tam a šem. Žaden ras šczo pošne požedania ša Bogom, drugi ras ma šašej ten šwětny lušcht šwojo mēsto we waš. Ras te husta bjatuju, drugi ras šašej šleju. Dopokna glědatej tej wozy do Božeg šłowa; juž wot-

polna do grěschnych wězow. To nej niz ať lutne klězanie we wšchynnych zlonkach. Och ty chromy bratsch, teke tebe jo to słowo togo humožena pošlane. Gaž ty mjašy wěry a newěry klězoch a newěich, zo šebe huswolisch dejšch, ga pošczelo mě zinša ten Kněs ať jadnog Eliáša k tebe s teju powěšču: „Kať dkujko klězasho wy na hobej boła? Joli ten Kněs Bog, ga chojžczo sa nim; joli pať Baal, ga chojžczo sa tymšamym!“ Pšcheglědaj twoje drogi; hobstaraj twój dom, pšcheto ty dejšch humrěsch a nebžoch žywy wostasch. Ga neklezaj wězej, ale smognij še sa Boga a sa jogo wěrnoscž.

A něto dajo hyschczi druge, — te šlěpe. Jo wy, kenz še šami newizišcho a togodla še šamych nėsnajoscho, — kenz wy še sa dobrych žaržyšcho, lezrownož polne šłosczi šczo, — kenz wy tu gorkoscž šłodku, a tu šłodkoscž gorku poměntjoscho: k wam šom ja teke pošlany. Wy šlěpe dušche, kenz wy wašcho šguběne nėsnajoscho, kenz wy newěrišcho, kať žadlawy ten grěch jo, kenz wy šebe uozoscho dasch gronišch, ať Bog jaden pšchawdosčizny a šurowy Kněs jo: k wam, kenz wy tog wimožniša wizešch uamozoscho, kenz wy niz na nom nenamajoscho, zož še wam špodobalo, kenz wy tu bogabojasnoscž sa šchafnu nėsaržyšcho, tu šlužbu togo Kněša sa gluku, to žišchetstwo sa radoscž uamascho: k wam šom ja pošlany. A ku komu nėsšom ja pošlany? Ten Kněs nam nėsčiliznyjo kuždu dušchu wošebe; won žějo s krotkim hobpšchiměšchim: „Žijscho na te drogi a k tym pšotam.“ Tam pšchchojžuju te luže šchynnych rodow, te hušofe na šwojich šonach a wosach, te nište pšěche mimo duze, te šchamare a pšchekupoware, kať teke te rubjažniki, kenz sa tymi bogatymi drogowarami šlěze, — te šchynne šu na tych drogach a horduju wabjone, aby nutsch pšchischl. Tam nějo žedno rosdželeńe, šchynne, šchynne deje nutsch pšchisch!

Tať šom wam něto te luže hopišat, kať šu, a ja zu ras na to žělo poglědnusch, kenz s wami směju. Melanchthon jo ras groniť: „Ten stary Adam běšcho tomu młodemu Melanchthonu zu možny.“ Škerej mogło jadro gole hopytasch, Šimšona pšchewinusch, ako ja jadnog grěšnika ku Kriřtušowej šchizy šporasch. A weto šczelo mě ten Kněs k tym bluzezym. Šej, ja wizim pšěšy še te welizke gory žłowezneje gjarđosczi a te rudowate tympalisheča žłowezneje newěry, ale trošchtie ja huwołajom: „Čhto ga šy ty, ty welika gora, kotaraž ty pšched Serubabelom jadro pšon dejšch buwasch?“ (Sach. 4, 7). Kažo mě ten Kněs:

„Nusťaj jich, aby nutsch pschischli!“ potom, daschi byl ja kaž gole a ten grěschnik kaž Simson, ja zu jogo weto sa nitku wosyšč. Gaž Bog žějo: „Žyń to!“ a ja jo we wěre žynim, ga bužo wono še razišč. A rownož ja žinša se sdychowanim a se sajeťanim a s plakuzēju hutščobu tych grěschnikow nusťal, ku Kristušu pschisch, ga by ten šwěty duch te šłowa pschewožil a wěscze budu někotare še dasch nawabisch a budu pokłušne byšč.

III.

Ga něto dajscho nam hysch na nascho žěto. Wy nehobroschone, snowoty neporožone musťe a žěisťe, ja deru waš napominašč, aby nutsch pschischli. Dajscho mě nejperwej k tym powedasch, kenz na tych drogach togo grěcha gańaju. Ten kral togo űebja posczelo wam žinša jadno milne, pschijasne pschepščošeńe. Won groni: „Tať wěrnno, ať ja žywy šom, žějo ten' űnēs; ja űamam žednogo spodobania na tej šmierschi togo boganebojasnego, ale aby ten boganebojasny še rosčil wot šwojeje šteje drogi a žywy byl.“ (Hes. 33, 11). „Pojzčžo ga, a dajscho nam mjasny šobu pschawowasch, žějo ten űnēs: Gaž wasch grěch teťe tať zerweny jo, kaž kšchej, ga dej won weto tať běty buwasch, kaž šnėg; a gaž won teťe jo, kaž purpurowa barwa, ga dej won glichol, kaž běla walna buwasch. (Jes. 1, 18). Ruby bratšč, to napolnijo moju hutščobu swjašelim, gaž ja še na to myšlim, kať kšchawny powěscž ja tebe pschinasčž mam; a weto, weto jo mě ta hutščoba schěžka, gaž ja wižim, kať maťo ty wot űeje žaržyšč, kať še wot űeje wotchyljosch a na k nizomne wězy še lubej myšlišč. Derbim schi gronišč, zo ten kral šchych kralow sa tebe jo žynil? Won snajascho twoju winu, won wizeščo, kať ty do skaseńa by padnuť; aby ty něto sbožny hordowal, humrė Jesus sa tebe. Žošč ras na űogo poglėdnušč? Tam we gumńe Gethsemane wižišč muža na šwojom hobližu lažezego a kšhawny swoj chrapjo še jomu s tog šwěteg žywota. Glėdaj dalej, kať ten bogi scherpezy k šłupoju pschitwesany we űesmilnem marštanu hordujo šchwigany, až to šwěte schěto we kšchi plejo. A nět poglėdnij hyschcži ras: tenšamy muž wišy na kšchizy, s hustřetyma rukoma, ruze a nose wot gošdzow pschekłojtej a k dřewu pschibitej; šłuchaj, kať won sdychujo, škaržy, mrějo; a űejo won huwołal: „Nět jo šchyťno dopolńone!“ Rej, to šchyťno jo Jesus ten Nazereński žynil, aby Bog mogal pschawny wostasch a schi weto šchyťne grěchy wodasch. A žinša

šlyšchysch ty tu wjašolu powěsč: „Wěr do tog kněsa Jesuša Kristuša, ga bužoš ty sbožny!“ (Bož. 16, 31). Ga powdaj že še jomu. Staj na boš twoje scjaški a twoje statki, a špušcžaj še s zeležu dowěru jano na togo muža, kenz še šam sa tych grěšnikow dał jo.

Lej, luby bratsch, ja šom schi tu powěsč pschinašl. Zo ty něto k tomu groniš? Zošch mě twój šchebjat počasach a raknušch: To nej niz sa mno, daschi te druge sa tym žyne; mě nej treba? Ty zošch dere wotergi pschisch a pošluchasch, zošch Bogu chylu pobonowasch a potom sašej šwoju drogu hysch a zeky tyženi sa nim nepšchasasch. Šsluchaj, bratsch, mě nej jano pschikasane, schi tu powěsč šjawisch a potom dalej hysch. Ně, mě jo pschikasane, aby ja schi nuskał; a perwej, nežli ja dalej du, mam schi hyschczi nězo groniš a Bog jo moj suanč, až ja schi jo s zeležu napšhawdosčzu gronim: Moja zeka dušcha chyljo še k tebe, luby bogi bratsch, gaž ja schi něto hobpschisegnu pla togo, kenz běšcho nabogi a jo žywy do nimernosczi: wesmij k hutschove tu powěsč, kotruž ja schi pschinašom sa jogo pschikasnu.

Alle ty ju sanizujosch, tkozysch ju s nogoma. Tenzas zu ja hynazej s tobu powedasch. Za noš schi jano groniš, noš schi jano wabisch, — ja zu wězej: „Grěšnik, we měnu Božem **pschikažu** ja schi: žyni počutu a wěr!“ Zošch mě pschahasch, zo ja schi mam pschikasach? ga rosměj: „Ja šom pošlanž togo nebja! K přednemu hopočažo to moj amt ako duchowny, k drugemu zujom ja tu pschikasnu Božu we mojej hutschove. Dokulž togodla Bog, ten šchogomozny Bog, mě pošlat jo, to ewangeliom pratkowasch, ga pschikažu ja schi, aby ty wěriš do Jesuša! a to negronim ja še šwojeje mozy, ale we tej mozy togo, kenz jo raknuł: Žijscho tam do togo zelego šwěta a pratkuischo to ewangeliom šchyknej štworbe. Čhtož wěri a dupjony jo, ten bužo sbožny; čhtož paš newěri, ten bužo satamany hordowasch!“ Wy možoscho tu gnadnu powěsč sachyschisch, ale pschemyslišcho: „Gaž něcht Mojsašowu kašni jo šajšpił, ten dejascho bžes smilnosčzi na dwěju abo tšoch suančow humrěsch. Zo wy menišcho, kaš wele wětscheje šchrosy bužo ten winowaty, kenz togo šyna Božego s nogoma tkozysch a togo ducha teje gnady šromoschi?“ (Hebr. 10, 28. 29.)

Alle pogoršchujoscholi wy še, dokulž wam pschikažom' (lezrownož šwěty Pawoł pišcho: „Čake pschikaž a huž!“ 1. Tim.

4, 11), ga zu ja hyschczi hynazej s wami powedasch, aby schytkne
šrednosczzi hopytał. Luby bratsch, ja pšchošym schi, hubegaj
tu Kristušu. O moj bratsch, newěsch ga ty, kať miłošny
humožniť won jo? Ja zu schi wot nogo nězo s mojogo nasgoněna
hulizysch. Teke ja jogo ras sanizowach. Won klapascho do
mojeje hutschoby, ale ja někschsch jomu wotworisch. Moz' a
wedno pschichadascho won tu mino, ta wědobnoscz me dybascho,
ale ja běch sakosczony. Ras pať še stanu, až s rasom wotzuschsch;
ja hupytach moju grosnoscz a pogoršchowach še na Jesuša,
žaržach jogo sa tyrauna a něsmilnego ducha. Och ja hoblutujom
hyschczi žinša, až tať hopaťi še wot nog myšlach. Ale kať
lubošnie wese won me gorěj, ako t nomu pschizsch. Won padnu
me hokoło schyje a pošchlascho me, seblaze me moju šedranu
drastwu a hoblaze me šwoju pschawdoscz, won napoľni moju
dušchu swjašelim, pscheto ja běch šgubjony byť, a šom sašej
namafany, ja běch nabogi a šom sašej žywy. (Luc. 15, 24. 25.)
Togodla pšchošym ja waš, wy grěschniki, glědajšcho na Jesuša,
ga bužoscho wy še swjašelisch; ja še wam šalubijom, až nicht jo
něbzo hoblutowasch, kenz t Jesušu jo pschisšel. Jomu bužo
bysch, kať Israelu, 'ako s Egyptojskeje do Canaana šu pschisšli.
To pať wam teke něšanielžjom, až te domapytaňa, kenz na togo
šchesczijana pschidu, še nam schěžke šdaje, ale wy teke bužoscho
nasgonisch, až ta gnada schytkno lažke huzynijo. Och, kaťe
wjašele jo to, gole Bože bysch. Žoť ja žinša tu wěnoscz
něpowedam, ga dejscho wy wotemno rachnowaňe požedasch na
tom diu togo šuda. Husgonišcho a glědajšcho, kať lubošny ten
šněs jo! Won jo lubošnějšchy, ako žłowezne husta jo hugronisch
pschemogu.

S žym ga deru schi hyschczi dalej nagraňasch? Ja zu schi
pošasasch twoj hužytk. Něby ga schi byťo lepej, gaby ty byť
Božy pschijaschel, ako Božy winiť? Šy ty gluznějšchy, gať jogo
sanizujosch? Wotgroň me ras: Šy we šwětnem rušchu stawne
wjašele namafal? Šy sa twoje šobre šatki stawnu šwalbu
dostawal? Daschi twoja wědobnoscz šnani: Šy ty gluzny? Och
moj pschijaschel, žogodla nažajžajosch ty peňese sa nězo, žoť
žeden klěb nějo, a žetasch sa taťe, s žymž še namožosch našeschisch?
(Jes. 55, 2). Ja pšchošym schi pschi wšchytknom, žoť šwěte jo
a niimne: hubegaj! Humož twoju dušchu a něhoglěduj še;
něhustan perwej, ažo žel mafch na tej šchwi Jesuša, na tej
šchwi, kenz nať humyjo wot schytknych našchych grěchom.

To jo wěste a sawěscze wěrnno, až wy, wy nepořutne grěšniki, žednogo sagrona nėsniějoscho, gaž te žurja teje nėsja-
 sšeje šwajžby psched wami še samknušch budu. So, wot tog
 nejstaršcheg mjašy nami až k tomu nejmłodšchemu: zož wy še
 žinša ku Kristušu nėsobroschijoscho, ga pschizo wašcha kšchej na
 wašchu głowu. Wěšch ty teke, moj drogi bratsch, zo ty žinša
 wot še starzyjosch? Ty satarzyjosch Kristuša, twojog jadnošameg
 humožnika. „Drugi grunt namožo nicht sałożyšch.“ (1. Kor.
 3, 11). „A nėsjo žedno druge mě spod tym nėsjom
 tym žłowekam dane, we kotremž my dejmy šbožne hor-
 dowasch. (Boš. 4, 12). Ten žen bužo pschisch, zož ty jadnog
 humožnika bužošch poderbēsč. Družo nėsjo wězej warnowasch,
 ga budu twoje mozy chopisch woteberasch, te žłonki budu hobšlabnušch,
 ten dych bužo šchi huchadasch a potom, jo potom: nėsnažejuzy
 bužo ta šmieršch sa tobu hužerasch, ta šmieršch, tych nepořutnych
 pschežesene, tych fromnych wimožene! Zo zošch ty sachopisch bžes
 humožnika, gaž žart a hela sa tobu še! budu tergasch? Šumierasch
 jo pscheze nėsjo zašchnego. Teke ten žłowek, kenz dobru najeju
 ma a wěstu wěru, ten zujo tejerownosczi, až to nrěsche žedno
 šmjasche nės. S togo widobnego stupisch do togo nėsuidobnego,
 s togo šmiertnego do togo nėsšmiertnego, s togo žaša do teje
 nīmernosczi —: luby bratsch, to zo byšch bere pschemyšlone.
 A bžes Kristuša humrěsch, to jo to nežašchnejšche, zož tudy še
 stasch možo. S myšlenami stojm ja pschi wašchom kašchczu,
 glėdam do wašchog blėdeg, šymneg hobliža a škaržym: „Ten
 žłowek šanizowascho to welike humožene!“ Zo by ja wostał, gab
 ten šamrěty dežał mě pschesškaržowasch psched Kristušowym šudnym
 stolom a gronišch: „Šarar, ja šom byl we twojej zerkwi, ale
 tebe nėsjo mojo štrowe na hutšchobe lažało, jo šchi bylo šcho
 jedno. Ty šy mě praškował, glich niz do hutšchoby, ale jano
 do głowy. Ty nėsšy rosnel to šłowo Pawoła, kenz žėjo: „Bog
 napomina psches naš; ga pschošymy my město Kristuša: Dajšcho
 še hujadnasch s Bogom.“ (2. Kor. 5, 20).

Ja pschošym waš na to nejpilnějšche: wesmišcho to
 ewangeliom k hutšchobe. Pscheto žen togo šužena pschizo, tał
 wěrnno ał Bog žywy jo. Wěrišch ty to? Ja stojm we duchu
 psched Božym šudnym stolom, ja wizim šchi šrejž teje mani tych
 na ten šud zašajuzych a Božej wozy glėdatej rowno na tebe.
 Won woła šchi k šebe, požažo šchi twoje grěchy a groni še
 šurownosczu: „Žijscho wotemio pschejž, wy šaklėte, do togo

nimernego hogña!" Mojej luby pschisłuchowar, mě jo schi něhugronjeze luto, až ty dejšch byšch nimer sachyschony! Někwižišch ty te schrona teje hele še sczerajuze, aby schi požreli? Něktyšchysch ty to husche a šchikane tych, kenz juž we tej pine še schreju? Słuchaj, zo ten profejt Jesajas (33, 14) schi pschafcha; won woła: „Čhto jo mjasny nami, kenz pschi šzarujuzem hogniu mogal bydlisch? Čhto jo mjasny nami, kenz pschi tom nimerne plomenu mogal buwasch?“ Och mojej luby bratsch, ja namgu a nekmeju pschidwasch, aby ty tu sgubeinu šchel. Zo by ty gronił, gaby psched mojima wozyma něchten še hobesyl, a ja nekšchel jogo wotresasch? Zo by ty wotemno še myslil, gaby psched mojima wozyma něchten šchel do wody štozysch a še salasch, a gaby ja še serofchym neprozowal, aby jogo humogł? Rej, ty šy ten muž, kenz na tej šchome teje hele stoj, a gaby ja schi žinša se wscheju pilnosczu nenapominal: „šapschimscho to nimerne žyweńe!“ ga by ja goršch był, ako wasch nejwetsch winil.

Zo něto kenz? Debu ja še wot tebe hobroschisch a gronisch: Ty šy sgubjony; ja namam ja tebe žedneje nazeje wězej?“ Groni ras, mojej bratsch, zogada ty wotlešasch, tu Kristusku pschisch a jogo šapschimesch? Ja šlyšchym jadnogo, ten groni: „Och božko, moje grechy šu zu welite, woni mě du huschej mojeje głowy.“ Boga duscha, šy ty ta nejwetscha grechniza? Ja to nimerim, pscheto Pawol zejo, až won jo ten nejgoršch grechnil, a Pawol nekžo. Gaž pał won, ten předny a nejwetsch grechnil, jo šbožny hordowal pschezga nedejal ty jo teke moz? To lažy jano na tebe. Kristus schi sachyschisch nebužo, pschiz jan k nomu. Čhoršch ty šy, lepej dejšch chwatasch k tomu gojzu a do teje gojarne. Čhudšch ty šy, wězej dejšch popadasch ja tymi darami teje nebjaskeje wjazere, ty netrebasch plaschisch, dermo dejšch schytno brasch a bzes peńes. Bojž jano a ber jano! Dlej ty wotlešasch a rynej s tobu buwa, našledku možošch lažko tał hobšlabnusch, až bužošch šchesch še roschisch, ale nekžošch wězej moz.

Žaden drugi šdychujo a groni: „Zo, gab ja jan werisch mogal.“ Mojej luby bratsch, nekwešch ty, až Lutherus we tom tscheschem žlonku rowno tał šjaržy a groni: „Ja werim, až ja šam se šwojeje mozy werisch, daniž k Jesusu pschisch namogu!“ Bog jo ten, kenz hugba hobej, to šchesche a to dokońzowane. Zo won schi to požedane ja teju wěru dał, ga bužo won schi teke dalej wjascz, dowěr še jano na nogo a s dychuj nepšesta-
wajuzy k nomu.

Nemyslascho se mjasny wami nět rowno jaden, až hysczi nějo gožbny zaš t pokusche? Gron že, ty mudry zlowek, dy ga jo ten pšhawny zaš t hobroschenu? Jo won we tej heli a we tej pińe? Jo won na chorej postoli, gaž ta smersch schi južo tu hutschobu stergujo, gaž symny swoj schi na zole stoj a te nogi schi južo nřeju? jo to ten pšhawny zaš? gron že me. Abo zošch ty zašach, až we fromosche sejšich, abo až we popajženstwu pšchewatniš by? Ně, moj luby, žinš jo ten pšhawny zaš! Ssluchaj kradu: Bog me ňekazo, až debu schi t pšchichodnemu pětku na gosczinu pšchobysch. To pšchepšchobene sni taš: „Žinš a, gaž wy jogo głoš blyšchyscho, ga ňesatwaržczo wašche hutschoby!“ Zogodla zošch ty to pšchizeńe wotstaršach? Towě, lež žinš a t plėdnem rasu taš wolane ňeblyšchysch. Negron žgan: ja som strowy a tšchuty a budu hysczi dlujšo žywy bysch na semji. Jaden šchpenž, jaden padńene, ta nejryšcha wěž možo schi tu smersch pšchinasch. We zerkwi šu luže juž dolej padnuli a ňaboge byli. Šaš žesto se ňeblyšch, až na drose šu humreli. Wěšch ga ty našoš, až twoja hutschoba hysczi strowa jo, až twoja tšchej hysczi pšchawne běžy? Towe, lež ten janžel teje smerschi na tebe nějo južo hupošlany. Ga zo zošch hysczi wotlešach? Jo ga šchynno napominańe podermo? Mozošch a ňechach ty nišula tu Kristušu pšchisch?

Ja mam jano hysczi jadu brėdnosch ja tebe a tu zu tebe hopyšach. Ja zu sa tebe bjatowach, zu sa tebe plašach. Mojo napominańe mozošch ty sachyschisch; tomu pšatkowaniu mozošch se hushmjasch; — moju sa pšchobu ty sachyschisch ňamozošch, pšcheto wona ňežjo t tebe, wona zo t Bogu. Ja gronim hysczi ras: gaž šlowa poprosnem huzone šu, ga mamy my modlene a dšy, to šu našche bronidła, kotrež žeden štošniš šlamach ňamožo. A my mamy pomozniš, kenz s nami bjatuj: Jesuša we Gethsemane! Trošchtuj se togo, ty boga moterka, kenz ty sa twojog šgubjoneg šyna gorke dšy ronisch. Trošchtuj se togo, ty hobschežłana žona, kenz ty sa twojog šgubjoneg muža na šolenoma s Bogom wojujosch! Dch wy šabłuzone a šakoschzone dušche: ňebjo a semja se gibatej dla waš, a wy šczo twaržejšche ako šamen!

A něto šaknu ja hysczi někotare šlowa tym, kenz s hustami Krista pošnaju, kenz Božy dom a šakramenty ňesanižuju, ale kenz se šwojim drugim žywenim Boga fromosche. Ja wam gronim: Niž kuždy, kenz t Jesušu žejo: Šnežo, Šnežo! bužo

nutsch hysch do togo niebjastego kralejstwa, ale jano ten, kenz
zyni tu wolu togo wofchza na niebju. Ga byschczo zynare togo
skłowa a niz jano sklyschare, kenz samy se hobschuze.

A nêto, satym ako ja želal som se wscheju mozu, kenz
Bog mē dat jo, ga pschiruznyju ja tu wēz tomu kněsu. Zogo
wola nej, aby my se napinali, kaž we porožowanu a weto
žednych duchnych žischi neporožili. Won sam jo nam slubił a
gronił: To skłowo nedej prosne sledk pschisch. To žognowanē
stoj we jogo ruze. Ten žen bužo pschisch, až ta gnada bužo
togo a drugogo mjasu wami pschewinusch, až wy se bužoscho
Jesufu powdasch a nutsch hysch do jogo kralejstwa.

Knēs Jesus Kristus, kenz ty stojšch psched žurami teje hu-
tschoby a klapjosch, aby my schi wotworili, — kenz ty teke masch
te kluze k našchym hutschobam, och wotwoi sebe tešame, pschiž
nutsch a žarž tu wjazeru s nami aby my počue hordowali tych
bogatyh dobytiow twojogo domu. Amen.

Самъ Богъ дае тебѣ
иже ты просиши, а
иже ты не просиши.

Самъ Богъ дае тебѣ
иже ты просиши, а
иже ты не просиши.

Pawola hobroschene.

Gaž my pał sčylnje na semju pad-
nuchmy, slyšach ja głoſ ku mno
grońezy, ten žaſcho po Hebrejſku:
Saul, Saul, zo ty mno pſchegońujošch?
Schěžko tebe bužo, pſcheschimo ſchpeń-
zoju kopasch. (Boſ. 26, 14).

Kaſa dobrotnoſci, až ten Kněs na taſego žalofnego ſmilnje
glěda, aſo Saulus jo! Sſejžezy we tom nejhufchem ſebju, bydlezy
mjaſy tymi kjarližami tych humožonych a tych ſerafinow, wot
tam chyljo ten Kněs ſe doſoj, aby ſ jadnym pſchegońowarom
powedał, aby ſwojomu winikoju ſe ſjawit. Kaſa to jo žiwnoſcz!
Kał milny jo ten humožnik, až won ſ tym poweda, kotryž ſ
groſenim a ſ huſnierschowanim pychaſcho pſcheschimo jogo huſnikow?
Neběſcho Saulus muže a žeiſki huweſane do popajženſtwa
wjadł? Neběſcho won jich we tych ſchulach nuſtał, aby to ſwěte
mě Jeſom Kriſtuſa ſromošchili? a nět ſtupijo ten Kněs ſam
napředł, aby jogo k roſymu ſporał! Jo, gaby na tej droſe jaden
blyſt ſ ſebja doſoj derit a jogo ſabit, to ſeby bylo nam žiwno;
abo gab te huſta togo Kněsa jogo ſakleli, my ſe ſeby požiwali.
Šchał běſcho ten Kněs we zaſu ſwojogo hoſoło-chojjeņa na ſemji
zeſczej ſwojim pſchegońowarom to kłěſche poſchpowedał. Abo ſejo
won to ſłowo račnuł: „Štož pał pogorſchujo jadnogo tych
nejryńſchych, kenz do mno wěre, tomu by bylo lepej, aby mlynſki
kameń ſa jogo ſchjju hordował powežony a won ſalaty we
togo morja dlymi.“ (Matth. 18, 6). Něto pał zo ten Kněs
togo žognowaſch, aſo pſcheš taſe ſłowo jo ſaklěty; togo ał

pschikasn ma, aby drugich do popajženstwa chyschik, togo ač tym tu drastwu jo zaržak, kenž Stefana kanielowachu; nět pschizo ten kněz, ten nebjasli kral, a poweda wot iwercha se swojeje swětosczi s nim, aby we nom hubuzik to požedaie sa tym humožnikom, a aby jogo huzynik k rošnořowaru teje křchařneje wěry. Jo, sawěscze, to jo žiwna gnada. Ale, lubowane, žož až my togo wimožnika pschawe snajomy, ga že nad tym nežomy tač nemožne požiwasch, pscheto won jo wele wězej žynik, ako to. Nějo won sam we swojej paršchone ten nejškrařnejšy stol na nebju spuščezik, a jo dołoj pschisheł na tu semju, aby tudy sčerpeł, křchaweł a humrěł? Gaž ja glědam na ten žlob we Bethleheme, na to gumno teje boli, Gethsemaie, a na tu lupu togo šromosheia, Golgatha, ga že ja wězej nežiwam, gaž ten kněz nizi statki swojeje gnady hugba. Jo won tač žynik, zo dajo hyschczi wěšchego? Jo won s nebjom do hele stupik, tač ponizanie jo hyschczi dšynišche? Jo won swoj stol spuščezik, swoju kionu s fryj wole wot že s žynik, swojo bogojstwo do nascheje štabosczi sapokšchyl: zo žiw, gronim ja, až won že tač poniza, až se Saulom wot Tarsiskeje poweda? Lubowane, nejšmy my rowno taču gnadu dostali, ač ten požol? Ten humožnik powedach wot nebjom s nami; niz statimi šlowami, ab to huchoj blyšchalo, glich pač statimi, až nascha wědobnoscz je rošnějascho. Rownož my jogo žišchi pschegoňowali nejšmy, ga bechmy my glich s grěchami humasane, a weto chylascho won že k nam dołoj. Niz doscz, až won nam swojich šlužabnikow pošla a nam swojo šlowo da, won pschize sam. A wy a ja, lubowane, kenž my jogo gnadu požyli šmy, my možomy gronišch: to bešcho luboscž, nebugroňeza luboscž, kenž Barwoła s tog škaseia huternu, ale rowno taču luboscž nasgonichmy tež my, pscheto won jo tež naš humogł a nam swoju gnadu šobuzelik.

Ja zu že žiuša wořebne k tym hobroschisch, kenž togo kněsa Jesuša že neboje, ale jomu že stawjaju. To jedno dere jo wěste, až nicht tudy nej, kenž požedał, aby ta zerkwja sařej tač pschogoňowana hordowala, ako to nęga že stalo jo. Žeden wot wař, a byl won tež hyschczi gorschy winik togo ewangelia, nama požedaia sa tym, ab te wěrne křesćizjany spalone hordowali. Ten zař tych šchubenzow a spalniščezow jo mimo. Tudy pla naš šu te žišchi Bože psched takim pschegoňowanim wěscze wěste. Weto že mě šda, až tač nitogi wot našchog ludu by tomu ewangelii rad šadoral, tač wele ako možno. Ja

zu wam jadnog takeg Božeg winika hopiřasch, spytujšcho ſe, lez to wam ſamym nieplafchi. „Wy pſchizofcho rědko do Božego domu, te ſgromaziny tych pobožnych ſu wam žadławofcž; tych namſcharow žaržyřcho ſa pſchibłodnikow a tych fromnych mařcho ſa neįgorſchych hobſchudnikow. Wy mařcho žonu, a ta lubujo to ſłowo Bože, wona chojži rada namſchu, ale wy ſe tomu ſniejořcho a mařcho ju ſ nare ako bjatowarſku. To pař namožořcho přeřch, až lepſchu gořpořu nie dajo, ako wona jo, a rownož wona ſ wami ſobu nieruřchujo, ga jo wona pſcheřchowo wař telif lubořniejřcha a pſchijařniejřcha. Reřet jej něcht nězo přeřchytafch, wy by ju na to nejhuřche ſagraňali; jano jeje wěra jo wam hobuřna, a hyschcži nie dlujko ſcžo jej gořyli, až bužořcho ju hobnamſchu ſawěřch, ab jan do tog hobgroňoneg domu niejřchta.“

Rej to tenſamym duch, lenž něga tych bogich ſchěřczijanow mordowařcho, tych ſwětych martrowařcho, jich žywot do kuřow tergařcho, lenž jich poř nagich do tych gorow a do zuřby ſagnařcho?

Reřnajořcholi hyschcži ſe, ga zu wař ſchym lěpej hopiřasch. Ja zu ſe wořebnie ſ tym hobrořchich, lenž ſe ſłowom abo ſe ſtatkom, abo niži někař tych žiřchi Božych pſchegoňuju, ſe jim huřniteju, abo teke jim ſchu možu hobuřu žynie.

We měnu Kriřtuřa pſchafcham ja wař: „Saul, Saul, zo ty mě pſchegoňujofch?“ A drugemu zu we měnu Kriřtuřa ſ wami pſchemyřliřch to ſłowo: „Schěžko ſchi bužo, pſcheřchowo ſchpěňzoju kopafch,“ a potom, joli až wařcha huřchoba ſe hulekajo, ga bužo ten kněř wam někotare ſłowa togo trořchta hobražiřch, kaž Pawoloju, ako won ſ nomu žařcho: ſtaň a ſtupj na twojej noře! Pſcheto ſ tomu ſom ja ſe ſchi ſjawil, aby ja ſchi huřtawil ſ ſlužabniku a ſnanſku togo, zož ty by wižel a zož ja ſchi hyschcži ſjawiřch zu.“ (Poř. 26, 16).

I.

Pſchemyřliřcho togodla ſ přeřdnemu to pſchafchane, kotarež ten kněř Jeřus ſ nie bja do loj Pawoloju dajo, a kotrež won něto teke wam přeřkpořožyjo, to pſchafchane: „Saul, Saul, zo pſchegoňujofch ty mě?“ Gaž ja, ten duchowny, wam prařkuju, ga namgu ja hynař, ako tej zelej wořaže prařkowařch. Rědko, až ja niži jadnogo wot wař mogu hulapiřch a jomu do wědobnořcži dybařch. Niž tař nařch kněř Jeřus; won niegromi: „Saul, zogodla pſchegoňuju mě te žyži? Zogodla gramujofcho

wy mojej huzbe?" Ně, won zelujo rowno na jadnogo, na Saula, a groni: „zo ty mě pschegoiujosch?" Byzascho ten kněs we zelem groni, ga neby Saul to pschafchane na še schegnuł, won by še myšlil: to plaschi tym drugim! Tak pať, do kulž ten kněs rowno jogo poměnijo, ga nejo žedno wotchylene možno. Bog daj, aby kuždy wot waš žinža šam na še glědal a te přatlowane šłowa na togo a na drugego nesajmal, ale rowno šam na še. Šyli še juž raš we zerkwi třesjony zut, ga wěsch, tak to še ma. To jo jadnomu rowno tak, abo nebyť howať nicht we domě, ať ty a ten duchowny, aby powedał wan jano s tobu, aby plaschelo to šchykno tebe a aby snał won schi wot nutschka a wot wenka. Bog daj, aby žinža rowno tak jadnomu kuždemu mjasy nami bylo, aby kuždy te přatlowane šłowa šam na še schegnuł.

Pschemyšljišcho dalej, tak ten pošol Pawoł pohuzony hordujo. Byzascho něchten jogo pschafchal: kogo ga ty pschegoiujosch? ga by won wotgronił: „jano někotarych chudych rybakow; jte šu wot jadnog hobšchudniča hordowali šawežone, a ja zu tu hobšchudu ša zaša podtkozysch, ab še dalej uerofšchyraka. Jo, gaby woni kněža byli a huzone luže, ga by jim dał bysch, ale takim šašlepjonym a newěžežym uedej še počoj dasch. Tak šmēju woni šchesch mudrějšche bysch, ako te pišmahuzone? woni nejšu wžednej hušokej šchuli byli, togdla deje mėlzasch.“ Tak by Saulus gronił. Wele hynazej šuži ten kněs; ten negroni: „Saul, pschezga ty šy Štefana pschegoiowat?“ abo: „Zogodla zošch ty te luže we Damaskužu do popažjeištwa sporasch?“ Ně, won rakno: „Saul, zo ty mě pschegoiujosch?“ Sežo wy to južo hobmyšlili? — Gaž šebe žetafcheča najmėjoscho, kenz sedranu draštwu nošy, ga wy še šewšchym nebojšcho, jogo t šmėchu mėsč. Ten chudlas, zo ten ma gronišch; won derbi špočojom bysch, až jomu klėb a šašlužbu dajoscho. Niž tak s drugimi. Gaž pla někakego kněša šczo, ga glėdascho še předt, pscheto won možat wam to ab druge ša šle šesch. S tym chudlasom možoscho žynišch, zož zošcho. Jo to pschawe? Nejo wam hyschzi žedne do myšli pschischlo, až špod teju sedraneju šapu ten kněs Jesus mogal bydlisč? A zož wy jadnomu wot jogo ryšchych bratšchow šczo žynili, to šczo wy jomu šamemu žynili? (Matth. 25, 40). Ten žort, kenz tomu chudemu plaschi, třesijo togo kněša Jesuša. Markujscho šebe to, ažo šchykna nepšchawdosč, tym fromnym hopočasana, zo na togo, kenz we jich hutšchobe bydli. Muž,

bijofch ty twoju bogabojasnu žejisku, ga bijofch ty Žesufa. Złowek, šchczokasch ty na twojog fromneg duchownego, ga šchczokasch ty na Žesufa. Sadorasch ty nizi někomu, kenz Božu wolu žyni, ga sadorasch ty Žesufu. Gab ty Žesufa wizel we űebju na tom stole šwojeje šchaknosći šejžezego, a šchynne šwete ryszare hokolo űogo šgromazone, — by ty še jomu hušmjal? Gab ty wizel, kať won pschizo we tych hobloťach togo űebja, k šužejnu žywyh a humarłych, — by ty žortował? Rowno pať, ako šchynne rěki do morja pschibu, tať bēze šchynne šcherpeűa tych šwětyh do Žesufa. Gaž te mroki zu polne dejšchcza šu, ga hušypju woni še na semju; a gaž togo šchesczijana dušcha polna s duchowanja jo, ga huronijo wona šwoje dšy gorěj k Žesufu. Žo žoscho wy žortare a kaťare potom šachopisch, gaž wy bužoscho dejasch stupisch psched ten šudny stol togo, kotaregož tudy šcžo k šmėchu mēli?

Žomy ras to pschafchane togo Šnėsa hynat šglošyšč a jo tať stawisch: „Saul, Saul, žogodla ty mē pschegoűujofch?“ Ten Šnėš žo gronisch: „Saul, kaťu šchiwdu šom ja tebe žynil? Ako ja na semji bėch, šom ja nizi nězo pscheshiwo tebe gronil? Šom ja šchi šromoškil? Šom šchi rošgniwat? Pschezga šy ty tať šapalony na műo? Byžach ja šchi do hobliža plunul, ty űeby mogat gorschy pscheshiwo mē byšč, ako něto šy. D Saulus, ty še gniwasch na jadnogo, kenz šchi niz tog rnyščeg űejo žynil! Dėjšom ja byl šwěty a lichy šchogo grėcha? Dėbėšcho mojo zeke žyweűe lutne dobrežyweűe? Ja hubužich tych humarłych, hužyščich tych hužaznyh, našeschich tych glodnyh, hoblėťach tych nagich, — kotarego statku dla ga šy ty tať šcžakly? (Jan. 10, 32).

Žogodla pschegoűujofch ty mē? Tať pschafcha ten Šnėš teke hyschczi žinša šwojich winikow. Kaťu šchiwdu jo Šristus tebe žynil? Žo to šwete evangeliom šchi to žyweűe gorke hužyniko abo šchi we nizi nězom šchkoželo? Gab ta biblija nězo štego hužyła, ga by mēl to pschawo, na űu šchczokasch; tať pať niz. Žo Šristus šwojim hułnikam kaťat, až deje šchuzisch, klėšč a dgasch? Abűo űejo won je hužył, až deje žognowasch tych winikow a bjatowasch sa tych, kenz jim klėju? Žo teť nizi lepšcha hužba, ako ta? Žogodla ga šanizujofch ty žłoweka, kenz jo ta lutna dobrošč a lubosć? A űozofch ty šam sa Šristužom hysch, pschezga sadorasch ty tym, ako jogo hułniki byšč zoju? Kaťe pschawo mašč ty k tomu? Žo twoj šlužabnik űeswėrnny, dokulž

jo bogabojasny? Albo jo twojo gole k nizomne, dokulz bjatujo? Albo jo twoja zeuska nedostojna, dokulz Jesuka lubujo? Zo masch ty pscheschiwo twojogo knesa Kristuka. Rej, ta drastwa, ak ty ju nosyšč, jo jogo dar. Twoj žywot jo won schi sgotował, twoju zarobu jo won schi hobrazil, to žyweie jo won schi sdzaržat; lubščy, połaž me ze tu ryišču kschiwdu, ak won schi jo žynik? Zora běšcho ten janžel teje smerschi tu šeteru wsek, aby ten bom twojogo žyweia podrubał a schi k spalenu tej heli pschepowdał; Jesus pał hoboraščo jomu a žaščo: „Hobzałaj s nim hyschczi jaderno leto, až ja hokolo nogo ryju a hoblewam.“ A sa taku dobrošč klějosch ty jomu? Ty rasa niewěšč, we welich tšchachotach schi Kristus jo hoplewał. Ty nepšchemyšlijosch, zo dobrotow won schi jo hopdkasał; a weto šajšchpijosch ty twojog humožnika? Možo bere ryišča stworba na šwěšče byšč, akoty šy?

Ja zu wam togo knesa hyschczi ras połasašč, a ja še nazejom, až wy jogo nebužoscho wězej pschegoimowasch, ale bužoscho jogo lubowasch, gaž jogo pschawie posnajoscho. Och, gab wy jog wizesch mogli s wafchyma wozyma, sawěscze, wy by jogo hutšchobie lubowali; won jo rednejšchy, ak ten nejpyschnejšchy žlowek. (Ps. 45 3). Milnoscz bēžascho s jogo hust, rowno ak ten nejšłodschejšchy mjod. Szodrosz kapaščo s jogo rukowu, ako lutne žognowanie. Kał dšymoła běšcho ta luboscz jogo hutšchoby! Pschektojty na rukoma a nogoma pschošy won sa šwojich mordarow: „Woschz wodaj jim!“ Won še rasa nemarschczi pscheschiwo šwojich winikow. Ako jagie bu won k rēsnej ławe wežony, ale šwojich hust won niewotwori. Jogo lizy s tej sginonej wot smiertneje boli. Won pschescherpe głod a laznoscz. Wodno želaščo won sa tych negluznych a nozy bjatowascho won k šwojom woschzu. Zo krydnu won sa to? Rasa te šwoje jo nehufnachu. Rezrownož won mogal bogaty byšč, wosta won tał chudy, až nemējascho schpižtu, daniž postolu; nehobchowa šłota daniž šłobra. Te liščki maju jamy a te taščki maju šwoje gnēsda, ale togo žloweka šyn niz tał wele, žož mogal šwoju głowu položyšch. (Matth. 8, 20). Pschitom schyknom bu won schuder hobsawizony, schuder běšcho won wot winikow hodbany, rasa na tych šwojich namožascho še dopuščczišč. Och žlowek, niewizišch ty, kała luboscz to jo, kenz we wšchytnej žalosczi werna wostano! Nerosplějo schi ta hutšchoba psched takeju dobrošču, kenz tež tomu Malchužuju to hucho hugoj? Možosch ty še šawolisch a šlubišch: „Knězo, ty nejšy k

hopšchimješchu; ja schi noŕ wězej pšchegoňowasch! Ja zu schi moju kapu dasch, aby ty ſe poſſchyl, gaž tam nozujoſch ſpod gołym ſebjom. Ja zu schi rad moj kruſchł wody podariſch, gaž tam wołasch: Ja ſom lazny! Ja schi noŕ wězej gramowasch, ty nejhuſcha luboſcz ty!“ — Bog daj, aby ty ſ takem huſnaſchu pſchiſchel a ſe twojog donětejšcheg žyweňa ſromal.

III.

Dajſcho nam ſ drugemu glědasch na to ſłowo: „Schěžko schi bužo, pſcheſchiwo ſchpeňzoju kopasch!“ To ſłowo jo jadna pſchirownoſcz. Gaž we juſſchnej ſemji ten wol bu ſpſchegňony a won ſeſchěſcho ſchegnuſch, ga ſchtapaſcho jogo ten pogonž ſ dlužkim ſijom, kotryž na kónzu ſeleſny kałak mějaſcho. Zěſczej ſe něto ſtanu, až ten laſoſcziwý wol huchytowascho, aby ſe hoboral, pſcheſto pał ſchkožeſcho won ſebe ſchym wězej, dokulž do tog ſchpeňza třeſi a ſebe rany nabi; ſchegnuſch naſledku weto dejaſcho, pſcheto ten pogonž neda ſe wotzaſchyſch. To jo ta pſchirownoſcz.

Tak bužo teke wam ſchěžko, pſcheſchiwo ſchpeňzoju kopasch; wy nedoſtaňoſcho, zož požedaſcho. Gaž ten wol huchytujo, ga by won rad tog pogonža třeſil, ale to ſej možno. A gaž wy Kriſtuſa pſchegňujujoſcho, aby tomu ewangeliju ſadorali, ga pſchafſcham ja waſ, ſcžo wy jomu teke jano jadnu ſchchozeň mogli wotſchězj-
nuſch? Ně, a rownož teke tych winikow zaſeſch towſhut gromaže bylo, woni ſeby tej mani tych ſwětych we jich roſſchyrani mogli ſajzewaſch. Wěniſch ty, žłoweł, až možoſch tomu roſczeňu teje zerkwe Kriſtuſa ſadorasch, ga žij perwej a pſchilaž tej gwěſ-
džine, aby ſe ſaſchamniła, a ſakaž tym gwěſdam, małym a welikim, aby ſe wězej ſehobertali, jadna kužda hokoło ſwojogo ſkňuza! Žij ſ tym žrědſam tych wěſchow a žarž je, aby neduli na tu ſemju, abo ſtawj twoju nogu na ten břog togo morja a groň jomu, aby schi nedoſegnuło a twoju nogu ſehomožyło, gaž jogo žwały rizajzy a ſchuniezy ſe na tebe walaju! Sſy ty ſkňuzu, mjaſezu a gwěſdam ſaſtawil, — ſy ten wěſch ſebe poſluſchny huzynil, — ſu te wodne žwały pſched tobu huſchichnuli, potom žij a hopytaj, lez tu zerkwu Kriſtuſa možoſch ſežaržaſch, aby wona ſe ſeroſſchyrala, až na te kónze togo ſwěta. Podermo bužoſch ty ſe napinaſch. „Te krale we lanže ſe ſwigaju a te kňeža biju mjaſy ſobu radu pſcheſchiwo tomu Kňeſoju a jogo

žalbowanemu: Nosterimny jeju wěsby a chyschmy wot še jeju
 plě!“ (Př. 2, 2. 3.) Ale zo groni ten šchogomozny? Won še
 rafa neswigno, aby pscheschiwo nich wojował. „Ten, kenz na
 nebju bydli, hufinejo še jim a ten kněš lafa jich. Nas buzo
 won s nimi gronišch we šwojom guiwe a še šwojeju gorni-
 wosczu buzo won jich huzaschysch. Ale ja šom mojogo krala
 hustawik na moju šwětu goru Zion.“ (Př. 2, 4—6.) Ta
 zerkwja nēstara še wo to parštaně togo šwěta. „Bog jo našcho
 dowěrene a moz, jedna pomoz we tych welikich nusach, kotarež
 naš šu smakali. Togodla nējo nam tšchach, lez tež ten šwět
 ku dnu šchet a te gory še do šrěž morja podmurili. Rownoz
 teke to morjo šchwarzalo a še smuschilo a pschi tatej negnaze
 še te gory do kopize kidnili!“ (Př. 46, 2—4.) Nē, te zeke
 ludy tych žydow a tataňow nējšu mogli tomu bēžanju teje wěry
 fastajišch, a ty, šlabutščki zloweščk, ty še bachtašch, aby bylo
 šchi šchytno podejšchpjone? ty bluzišch žalošnie!

To ja wēm, gronišch ty, až tu šchesczijaňsku zerkwju wot-
 porasch nēbudu, ale až ten abo ta zo wēreza byšch a k tym
 bjatowarom šlusčasch, to ja namgu pschenasch. Štwojeje from-
 neje ženiški zosch ty to šchesczijaňstwo huporasch; ale joli wona
 we wěrnosczi hobroschona, ga napinasch ty še podermo. Ty
 možošch še nad twojim bjatujuzym goleschim pogoršchowašch,
 možošch jomu grosyšch a šakasowašch; ale joli ta gnada we nom
 koreň šapschimeta, ga možo wašch kněš, ten zart šam pschisch,
 won nēbužo dobysch. Jo, mtoženiz, ty možošch twojogo towarischa
 k šmēchu mēšch jogo bogabojasni dla; ale jomu nēbjo to niz
 šchlozesch a tebe niz pomoz. Joli won pať pschišlodnik, potom
 dere jo lažko, jogo k wotpadnienu sporasch, ale potom teke nējo
 wo nogo welgi šchłoda; joli won pať pschawy wojnar šrižuba,
 ga možo won hyschczi wele wēzej pschenasch, ako ten žort tateje
 naduteje glowy, ako ty šy. Ty še nētrebašch niz pitschki wjašelisch,
 a won še psched tobu bojasch buzo. Na nogo zaka jedno wele
 šchěžšche dupēne a wele goruzejšche šcherpeňe, ako to, kenz iwoja
 tornoscž jomu naporasch možo. Te šchesczijaňy dobydnu pscheze,
 gaž jano wērne wostanu.

Ta pschirownoscž poľažo šchi hyschczi drugu huzbu. — Gaž
 ten wol pscheschiwo togo šchpenza huchytowašcho, ga nēdosta won
 psches to niz dobrego. Vyžascho won směrom stojať a šebe
 špekko tšchawy abo kušť šlomy šwignuť, ga by to rošymne bylo,
 ale jano stojasch, a še dasch bišch a šakasch, — to jo nērošym.

Nět pščascham ja waž: zo sczo wy pšhitom dobyli, gaž ƚe Kristužu stawjascho? Wy gronischo: ta zerkwja jo nětrebna! Za pščascham: jo ga škodna? Nějoli pať to, ga pšhezga wy jej gramujoscho? Pšhirownaj ƚe ras ť tym bogabojasnym. Won zo namšchu, — ty žosch mimo! Zo wot tog mašč? Gaž nožy posdže ť twojej postoli ƚe šchmotlišch, ga nětěšč, zo šchi ta głowa stoj, twojej wožy ť tej šhamnej, twoje šmyšli ƚu smurone, na drugi žei ƚy pogorschny, nětěšč ƚam, dla zogo; — te twoje maju šcherpěsch zora tať dēre ať žinša, a ten žely tyžei jo kaž ta nētela bēšcho — bžes žognowanā: A zo jo ten kōnž? Twojo hobližo buwa dlej a wēzej nētaglēdne, twoje žlonki hōbšlabnēju, twoja drašwa, pēriwej tať rēdna a huschpurna, jo nētō sedrana a roštergana, — na twojej roli roščzo to šelischcžo rowno tať ať we twojej hutšhōbe; ť twojeje brožne hužera ten nētamaščť a ť twojich žurlow ten prošnik! Te twoje chožje we žalosčzi a twoja šwojžba we štarosčzi — To jo twoj hužytť, až ƚe tej zerkwi stawjasch, a twojo myto, až tomu knēsu togo šwēta šlužyšch!

Ale tať nēpleť ga ty nētjy, ako ja jogo nētō hōpišať šom; ty ƚe žywišč ť rošymom, rownož teke teje zerkwe nēpōderbišč. Ga pščascham šchi hyschczi ras: Zo wot togo mašč? Šy ty pšhes to šanizowanē Božego šłowa gluznējšch? Špijšch ty chyšchej, šatym ať we žortu ƚy ƚe plawitť? Dajo to šchi trošcht, gaž na twoju šmēršč ƚe myšlišch? Pōmyšlij, až ty humrēšč derbišč! Čhto bužo šchi potom hōplashišč, až ty te dušche drugich ƚy škasylť? Šawēščze, ty grajosch žaščne grašche! Ten grēch jo žinša lubožny a šłodki, ale witsche, — ale nāšledku jo žaščny! To šewo togo grēcha jo šmyšle we ruze a šchajža pyschne a nāglēdne, ale te žni, — ty wēšč dēre, kať te žni togo grēcha ƚu — šromota pšched tym šwētōm, šaplaťowanē we hutšhōbe, šatamanē pšched Bogom! Glēdajšcho ƚe pēdť, kēnž wy Kristuža pšchēnāšč žnamožoscho a jogo ewangeližu ƚe stawjascho: tať wērnō, ako Jēsus Kristus Božy šyn jo a jogo hužba ta wērnosčž jo, tať wēščze žarišcho wy šēbe žete štogi grēchow na wašču głowu, tať až wy ras mēšto tog žognowanā bužoscho to šłowo šlyščasch: „Saul, Saul, zo ty mē pšhego- nujosch! šchēžko šchi bužo, pšheschiwo tomu šchpēnžu kopasch!“

Čať iwēle pať, ako ten wol huchytujo, won mušy nāšledku weto šchegnusch. Čať teke ty; nāpinaj ƚe pšheschiwo Kristuža tať iwēle ako žosch, ty derbišč weto hysch, žož won šchi pšchilažo,

— ňejo k ňebju, ga jo k satamaŋŋtwu. Pšehŋŋiwu jogo ŋchpŋnza
deje moŋoŋch kopŋch, ale jogo kŋeŋeu ŋe hurŋŋch ty ňebuŋoŋch;
Jeŋuŋa k ňebja huŋtarzŋŋch kŋehŋch, to jo ňemudre ŋachopinane.
Wy moŋoŋŋcho pšehŋŋiwu ňogo ŋchŋripŋch, ale jogo ŋaŋuŋeu ŋe
ŋawjaŋch wy ňamoŋoŋcho. Wy moŋoŋŋcho ŋe ŋmjaŋch tomu ŋud-
nemu diu, ale wotporŋch ŋen pšehŋ to ňebuŋoŋcho. Mŋeŋŋŋu ju
k ŋmŋch, tu zerkwju, taŋ wele aŋ zoŋcho, wona buŋo weto dobyŋch.
Pšehgoŋiŋŋŋcho tu rŋdowiu tog dobreg paŋŋŋta, wona jo we dobrem
ŋchowŋe. Rej, to jo ŋchojadno, lez wy ŋe hoperŋŋcho, abo niŋ.
Ta ŋchŋoda jo jano waŋcha a howaŋ ňizeja. Kaŋ torne ŋczo wy,
aŋ ŋebe ŋami ŋchŋodu zŋniŋcho!

A ňeto zu jano ňŋkotare ŋłowa hŋŋchczi tym groniŋch, kŋeŋ
wot tog ewangelija ŋapŋchimeŋe ŋu. Zujŋoŋcho wy zŋnŋa, aŋ hu-
moŋniŋa poderbiŋcho? Šchŋŋchcze waŋ waŋche grŋchŋ? groniŋcho wy
pšehŋ tu pomoz tego ŋwŋtego ducha: Bog buŋ mŋ grŋŋniŋkoju
gnadny!" Joli taŋ, ga potom pšchŋnaŋu ja wam wjaŋo k
p o w e ŋ c z . Pawoŋ, kŋeŋ perwej Kriŋtuŋa pšehgoŋowŋŋcho, jo
wodawane doŋtaŋ. Won ŋam poŋnajo, aŋ jo ten nejwŋtŋŋch
grŋŋniŋk byl a weto gnadu namakaŋ. A to deŋŋcho wy teŋe.
Hŋŋchczi wŋzej: Pawoŋ ňejo jano gnadu namakaŋ, won hordowa
jaden huŋwolony rŋd ŋa to roŋchŋrane tego ewangelija; a to deŋŋch
ty teŋe hordowŋŋch, jo — joŋ ty ŋe pšchawŋe hobroŋchjŋŋch wot
twojeje ŋleje drogi, ga buŋo Bog pšehŋ tebe teŋe drugich k ŋebe
ŋchegnuŋŋch.

Kriŋta ruŋa moŋna jo,
Won mŋ niŋer hobpŋchimejo;
Šchŋŋno zŋniŋ jo ŋa mŋo,
Togdla mŋ teŋe ŋeŋaklejo.
Humoŋniŋk mŋ ŋeŋpŋŋchcza,
To jo moja naŋeja!

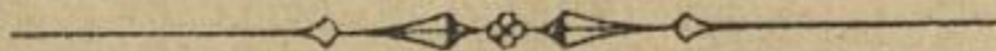
Raŋko mogu hŋŋch ňŋkotare tudy, kŋeŋ Bogu ŋu gramowali,
a ňŋt ŋu jogo huŋwolone; ňŋkotare, kŋeŋ ŋu jomu kŋeli, ale woni
ŋu ŋe kŋchwju humoŋone a budu raŋ halleluja ŋpiwŋŋch pšched jogo
ŋtoŋom; ňŋkotare, kŋeŋ ŋe we grŋchach ŋu ŋalewali, a budu glich
raŋ tu beŋu draŋtwu noŋyŋch a ŋe ŋwojimi paŋzami te ňebjaŋŋe

haršy grasch! Ščasne žeto jo to, bogim grěšnikam take ewan-
geliom saporwedasch. Tym pschegoňowaram še prattlujo: Božž ž
Jesusu, kotaregož ty šy pschegoňował!

A nět hyschczi jano jadno słowo. Mě še šda, až ja
wězej žesto tu gožbu nėsmeju, š wami wot wašcheje dušche po-
wedasch. Lube pschisłuchate, ja noł še nizog čwakišch, ał togo,
až šom wam saporwedal tu želu Božu radu ž wašchej šbožnosćzi
(Bož. 20, 27.), a Bog jo moj šnant, kał wele dšow a šdyčnie-
ňow ja šom pschinašł sa to štrowe wašchych dušchow. Ja wizim
wele hobroschonych mjašy wami, pscheto wy nješcžo wězej tešame,
ał perweej šcžo byli. Mě to wěm teke, až jich wele wot waš
juž lěta dlužo pschidu na to město tudy, a šlyšchyscho to žyšte
Bože słowo, ale wy wostanošcho te ał šcžo byli. Wašche hu-
šchoby šu te štare a nješku hyschczi šagorone we lubosćzi ž
wašchomu humožniku. Wy plazošcho, gaž wizišcho tu lubosćž
wašchogo humožnika, ale gaž do towarštwy pschizošcho, ga jo
šchylno šašej šabyte a wy ženiošcho š tym šwětom we jogo
lušchtach a požedaniach, we nepoznosćzi a nepšcharwosćzi. (Bož.
8, 23). Mědejał ja wězej ž wam powedasch, lube pschijaschele,
ga hupšchobšyjom šebe jano jadnu lubosćž wot waš. Ros-
mějšcho: Gaž wy še ňozošcho ž Bogu hobroschisč, a zošcho š
možu šu šgubeňu hysch, — gaž na mojo napominanie, daniž na
mojo warnowaně šłuchasch ňozošcho, ga pšchobšym jano wo to,
aby wy mě hopenanili, až ja na wašchej šchwi nšwinowaty
šom. Ja nješom wam šanelzał wot teje hele a jeje šchachotow.
Ja šom wam hulizował to lubošnějšche a řednějšche togo ewan-
gelija. Ja šom wam tu řasň predřzarzał a tež to wošebnějšche
teje řasni: „Ty derbišch lubowašch Boga twojogo řeňša š zekeje
hutšchoby, a twojogo blišchego, ako šam še!“ Ja še nješom
bojał tyč možnyč mjašy wami a nješom lebožil tym bogatym.
Ja šom marštal jadnogo řuždego a šom jomu dał, zož jomu
šłuscha. Zož wy něto glič šatamane hordujoscho, ga jo to
moj trošcht we wašchej žalosćzi, až wy šařužone nšbužoscho togodla,
až nješcžo byli došcž napominane, až nšjo došcž sa waš šjadowane.
Mě měňu togo, řeňž řužisč bužo žywyč a hamarčyč, a řeňž
bužo pschisč we tyč hobčolach togo nšbja, psched kotrymž džasch
budu te gory teje řemje a te hušchyny šchogo šwěta, š kotaregož
hušt bužo řeňsch to słowo: „žišcho pšchejž, wy šallěte do togo
nimernego hogňa!“ abo to druge: „Božcžo how, wy žognowane
togo řeňša!“ — we měňu našchogo čwalonego humožnika řesom

Kristuša hobpschifegnu ja waš: wešmišcho taše słowa ł hu-
tšchobe. A gaž ja raš psched Božym šudnym stołom rachnowaše
dašch budu wot mojogo žyńeńa, ga bužošcho wy podla stojasch a
bužošcho dejasch hopenanišch, lež še taš ma, abo lež niz, a
potom bužošcho dostasch šwoju žešć, abo šwoju šromotu.
Šštyšchali a wizeli šćžo wy wězej, ako Kapernaum; bēda wam,
žož bužošcho dlyńnej dejasch padnušch, ako Sodom a Gomorra,
do kulž počutu nejšćžo žynili ako hyschćzi ten zaš teje gnaby bēšcho.

Oč Kněžo, šchěgnij ł šebe tych grěšchnikow, Jesom Kristuša
dla. Amen.

Jaden glosk na tych nehobroschonych.

„Pšcheto sčykně, kěnz se statkow teje kasni sčy, te sčy spod tym klěschim, dokulaž pišane stoj: saklěty byž kuzdy, kotaryž newostaio we wsčylnom tom, zož pišane jo we tych kniglach teje kasni, aby won tožame zynil. (Gal. 3, 10).

Luby sčuchar, sčy ty wěrezy, abo niz? pšcheto sa tym ač twojo wotgrono hupadno, satym mam ja sčy žinža napominasčy. Za kšchel sčy dla twojeje dusče hutschobne pšchobysčy, aby ty něto ras sabyl, až w zerkwi sčyžič, zož farara wizič, kěnz weliku sgromazinu pšesy sčy ma. Wčyšli sčy take, až ty doma sčy, sčyžezy na twojom stole, a ja stojm pšched tebu, sčy sčy ruky dač, a powedam něto sčy tobu sčy mem; pšcheto tač kšchel ja něto sčy jadnym kuzdym mjasy wani powedasčy, sčy jadnym sa drugim. Ga pšerwej, něžli ja sachopiju, položyju ja sčy pšched Božym hoblizom to hutsčej měry wožebno pšchafchaie pšedk: „Sčy ty we Kristusu, abo niz? Sčy ty kčy nomu hubegnuč, ako kčy tej jadnosčamej nazeji tych grěschnikow? abo sčy ty hysčezči znsnič we tej wožaze tog duchneg Izraela a newěsčy niz wot Boga a jogo sčwěteg ewangelija? — Bož, sčyjawj mě twoju zeku hutschobu a groi jo ab ně, pšcheto jedno wot hobeju jo wěrnno: nězojano, ty stojšy spod tym guiwom Božym, abo ty sčy wot nóg humožony. Nězojano: ty sčy žinža gole togo guiwa, abo ty sčy derbnil teje guady. Zoga něto? Něsagraiij sčy tač ab hynasč; daj mě sčyjawne a wěrne wotgrono pšched Božym sčygowěžezym hoblizom. A sčyli hysčezči we zwiblowaniu, ga newot-

poznywaj, až wěsty by. Negróni tak: „Ja ga se myšlim, až som! Towé, kak to ras bužo!“ Ty dejšch mož gronišch: „Ja wém, až som! ja wém, zo ras budu!“ Skerej pak jo možno, až ty na nepšchawej drose by, nežli na pšchawej. Žož ty něto niewěšch, kak s tebu stoj, ga jo lepej, až ty se sa nepšchawego žaržyšch, ako sa pšchawego. A dejato to schi šchať bolešch, ga jo weto lepej, až ty něto tu bol hustojasch mašch, ako až ty we sašlepeniu dalej žošch a ras we tej pšchepajži teje hele wozušchajošch. Možošch ty pak twoju pšchawizu na Bože słowo položyšch, a twoju lewizu k twojej hutšchobe šzynišch, a twojej wozu k něbju swignušch a gronišch: „Ja wém, až perwej sašlepjonu běch a nět som wižezu; ja wém, až wot šmierschi k žyweiu som pšchichel; ja wém, až som ten nejwěšchych grěšnik, ale Jesus jo sa mno humrěł. Ja som grěšnik, žysty pšches jogo kšchaj, pšchawu pšches jogo gnadu,“ — lubu bratišch, možošchli ty tak gronišch, ga wotpoznywa Bože žognowanie nad tobu, moj text nama žednog zaschena sa tebe. Město tog předlasowaneg słowa wesnij ten tšchinasty postaw k a lasuj tam twojo derbstwo: „Kristus jo naš hukupik s togo klěšcha teje kasni, gaž won sa naš klěšche hordowa; (pšcheto pišane stoj; sašlěty jo kuzdy, kenz na drowe wišy.) Stogo wižišch, až Kristus jo město tebe sašlěty a ty by šchowanu, žož až we wěrnosczi hobroschone a naspet narožone gole Bože by.

Alle, lube pšchisłuchare, ja wém sawěscze, až weliki žěl tudy teje šgromaziny tak gronišch namožo, a ty teke niz, ty by hyschczi daloko wot teje Božeje gnady. Togodla zu ja rowno s tebu powedasch, a ja hobpšchisegnu schi pla togo, kenz bužo pšchisch bužit tych žywych a humarkych, a pšched kotrymž my šchynne skoro stojasch bužomy: šłuchaj na moje słowa, towé lez nej to to šlědne warnowanie; a ja hopschisegnu moju dušchu: byž wěrna tudy nad tym humerajuzym, aby ras na konzu jogo kšchaj schi nepšcheskjaržyła a ty s nim šgubjona něbyła. Moj Bog, napolnij naš žinša smozneju wěru a daj nam wotwořonej hušchy, a roššwětlonu wědobnoscz, Jesom Kristusa dla.

My zomy žinša nejperwej togo popajžzonego pšchisłuchowasch, potom zomy jomu to buženie snate žynišch, a naslědku zomy jomu to humoženie sapowedasch, žož až won šwoje grěchy posnajo a hoblutujo, ale niz hynazej.

II.

Ga k přédnemu zomy togo popajžonego pschěsluchowasch. Ten text groui: „Saklěty buzi kuzdy, kenz űemostano we wšchyknom tom, zož pišane jo we tych kniglach teje kasni, aby won tožame zynil.“ Ty űehobroschony žlowek, by ty winowaty abo niz? Ssy ty wostał we wšchyknom tom, zož pišane jo we tych kniglach teje kasni?“ Mě že sda, až možno űej, ab ty grouik: „Ja som űewinowaty!“ Dejal pať ty we wěrnosczi tať sašlepjony bysch, až mēnišch: ty űejby niz pschěstupil wot fchyknogo togo, zož pišane stoj, — ga mogto schi južo to pschelasowane teje kasni pohuzysch, až ty že molisch. Wěsch ty, zo ta kasni jo? Ja zu schi ju s krotkim pokasasch, ale to dejšch wězesch, až wona wele dšymšcha, hušcha a fchyrscha jo, ako žlowek jo grouisch možo. Ga sluchaj na te šłowa teje kasni: „Ty űederbišch žednych drugich Bogow pschi m űo mēšch!“ Zo, űejby ty žedne niz drugogo wězej lubował ako Boga? űejby žedne ten bruch abo tu gjargawu k twojomu Bogu huzynil, abo twojo hobštaraűe, twoju familiju, twoju zescž sa twojog Boga mēł? Twoja wědobnoscz bužo schi grouisch, až by šlužyl tomu mammonuju, by že segibał psched šłobrom a šłotom, by sa zescžu chłoscžil a ten rušch pytał, by to žrěsche, tu űepoznoscz a šle požedaűa sa pschibogi mēł! Sawěscze, ty by winowaty! — Abo zošch ty mē hobwěscžisch, až űejby to mē twojogo Boga žedne poprpsnem huzynwał? űejbyli tež klēł, ga by glich zesto Bože mē huwołał, zož űejby dejal. Groui, by ty to űejšwětschejsche mē sa šwēte mēł? Ssy pscheze nabožne bjatował, nabožne Bože šłowo šlyšchał? Ja schi grouim: Sawěscze, ty by winowaty! — A zož tu kasni nastupa wot tog šwēteg dűa: Spominaj na ten sabat, aby ty jen šwēschil! űejby ju žedne pschěstupil? Mēlz jan, mēlz! došč že namaűajo k twojomu šatamaűstwu! — „Ty derbišch twojogo nana a twoju mašch zescžisch.“ Ssy to zynil? Wotwoi te knigly űwojeje młodosczzi a pytaj we nich, lez jima űejby žedne űepošluschny byl? űejby žedne twojeje mašchi luboscž sajšchpil, twojog nana napominaűe sa niz mēł? Tež we twojich posűejšchych lětach: űejby že žedne na űeju mrozyl, pschěšhwo űeju waržať; űejby na űeju fučať? Ssy jima dawalał we šłowach a šłatkač, zož jima šłuschašcho? Sawěscze, ty by winowaty! — „Ty űedejšch hušmērschisch!“ Mē, hušmērschil űejby hyschczi nikogo, ale wele ras by gornivy byl? „Chtož pať šwojomu

bratſchoju gramujo, ten jo zlowezny tamar, (1. Jan. 3, 15), a ſaſej ſy winowaty. — „Ty ſedejſch manželſtwa ſamaſch!“ A rownož ty hyschczi zysczej ſe žywił a nebył žeden proſchazł we twojich ſtatkach, — kaſ ſtoj ſ tymi myſleńami? „Ruždy, ſeňž na žeiſku glěda, aby jeje požedał, ten jo juž to manželſtvo ſamał we ſwojej hutſchobe.“ (Matth. 5, 28). Nejo žedno nepozne požedańe twoju hutſchobu ſmaſało? Nejſu žedne nezyſte myſleńa ſchi hoblapnuli? Kſcheł ty groniſch, až ſy newinowaty, ga mogło taſe ſłowo jano ſ jadnog ſeleſneg zola pſchiſch, ſeňž polne bylo wot lutneje neſromnoſczi. — A nejſy ty žedne kſhadnuł? „Ty ſederbiſch kſhadnuſch!“ Towě, lež nejſy tudy namſchy ſ tym hutſchadńonym dobytkom we ſapſy, ſ teju hutſchadńoneju draſtwu na žywoſche? Och, taſeł ſatwaržeńa! Ale ne, ty nejſy hyschczi niłog hobkſhadnuł. Dere. Ale kaſ ga ſe ma ſtym hobſchuženim, pſchetrozenim a wotſchegńenim? Sa ſwětneju kaſiu ſchi dere ſamžo niht pſcheſtjaržyſch; ale kaſ jo pſched Bogom? — A chto možo ſtanuſch a groniſch: „Ja nejſom falſchne ſnanſtvo powedał pſcheſchowo mo- jogo bliſchego!“ Nejſmy my niž ſtego wot ſogo hulizowali? Nejſmy jogo ſtatki a ſłowa k ſłemu hutkadali? Smy ga pſched drugimi jogo ſagrańali a ſcho k lepſchemu hobroſchili? — A net naſledku, chto kſcheł ſe dowožyſch a wot ſe groniſch, až nejo žedne požedał ſa tym, zož tomu bliſchemu ſluſcha? Pſcheto my ſchyłne ſmy ſa wězej darani požedali, ako Bog nam hobrazil jo, a juž wez ał raſ jo naſcha neſpojžeta hutſchoba ſa tałimi wězami ſdychowala, ſeňž Bog nam daſch neſcheſcho. Jo, chtož tudy groni, až jo newinowaty, ten ſjawijo ſam ſwojo blaſańſtvo, pſcheto, lube bratſchi, juž to poglědńeńe do teje kaſni, ako do jadnog glědałka, možo naſ k tomu ſdychńeńiu ſporaſch: „Ja ſom winowaty, a kńežo, winowaty!“

Ale negroni tam jaden wot waſ: „Ja ſa to ſamgu, až nejſom wostał we tom, zož we tej kaſni ſtoj, ſchał ſom ja hugbał, zož možno beſcho, aby jej dožynił.“ Zloweł, ty džoſch! Ty nejſy žynił, zož možno beſcho, aby tu kaſiu dopołnił. Welgi zeſto ſy mogal hynazej ſe ſazaržaſch. Možo žyn ten ſaſpańž groniſch, až won jo ſe napinał, zož možno, aby we Božem dome nedremał? Jo wěrnno, až ty ſy twoje myſli paſł, tał wele ał možno, aby ſe neroſdroſcžili, ale na Bože ſłowo pilne ſluchali? Neſagrańaj ſe ſ tym, až to lažy we tej ſłaboſczi

twojog schela; ty masch tu fryj wolu, až možošch pscheschiwo tog slego wojowasch, gaž zošch, a možošch še jomu teke podwolisch, gaž zošch. Da wina lažy we tebe!

Naspet groni jaden drugi: „Rownož ja teke te kasni pschestupik šom, ga wem weto, až ja ryńšchy nejšom, aš młogi drugi.“ To jo tužne sagrono; pscheto zo wot togo masch? Š zeteju kopizu satamanŷ byšch, nej niz rėdnej, ako šam we tom pjalle lažasch; jo ty masch psched nimi byšczi tu šromotu, až šy še wot nich daš sawjascz. Gaž Bog jaden zely lud do hele staržyjo, ga šcherpi kužda wožoba mjašy nimi rowno taš welgi, aby byl won ten jadenšamŷ šakletŷ. Bog nešuzi taš, aš te šemske šudniš. Šsu našche popajženstwa še štošnišami napolišone, ga trošchtujo še jaden š tym drugim, a teke našche šudniš taš wotšche nešuzi, gaž we kopizy še jo grešchylŷ. Niž taš pla Boga. Won jo taš šchogomudry, až ta zela maš šchych šošnišow jomu niz wėzej žela negotujo, ako ab to jaden šamŷ byl. Won bužo kuždego š takeju pschawdošczu šuzišch, až žeden nebužo te hušta pscheschiwo nogo wotworisch moz. Nėwėšch paš ty, o žloweš, až kuždy bužo dejasch šwoje grechy našcz a niz te togo drugego? Daži teje hurŷ neštatki šu wėšche, ako te twoje, — to šchi niz nešchkoži, ale šchi teš niz nepomoga. Daži tog mordara grech jo wele šchėžšch, ako ten twoj, — ty nešordojušch dla nogo šuzony, teš niz pušchžony. Da pschawdošcz taš dere aš ta nešchawdošcz jo taša wėž, šotraž jano mjašy Boga a kuždeg žloweša wošebe še hurownajo. Togodla, moj luby, nešledaj na twojogo blišchego, ale jano šam na še.

Hyschczi drugi pschišluchar groni: „Da šchaš šom še žesto došcz pilnowaš, aby tu kasni žaržaš, a jo to še me wotergi teke ražiko!“ Šsluchaj, pschijaschel, zo ten šudniš groni; won žėjo: „Šakletŷ buži kuždy, šenz ne wosta ŷo we tom, zož pišane štoj, we tych kniglač teje kasni, aby won to žyniš.“ Božko, božko, žloweš, šy ty štrowy, gaž jano wotergi ta žerena barwa psches twojo blėde, šgišone ližo pschebešo? Taš teke jo š twojeju dušchu. Bog nebužo na tom dnu togo šuzena pschafchashch: šy ty wotergi moje kasni žaržaš? wotergi pscheschiwo togo slego wojowaš? Šej, won groni: „w o s t a ŷ c h o we tej kasni!“ Nėjoli, až ja wot mojogo žišchetstwa how až š tomu dnu, zož moje šchere šošy do teje jamy jedu, wostaš šom we tej pošlušchnošczi Božej, ga budu ja to šatamašstwo doštanušch. Zož až ja wot tog dna how, ako ten přėdny rošym psches moju glŷowu žėšcho a ja wėžech, zo

že jo a zo dobre, we zyskej Božej službe nemožanu, až na tu sčtundu, ako ja kaž pščenizny brop sgromazony budu do tych brožnow Božych, ga namzu ja šebe to nebjo sašlužysch, a sgubjone jo moje zele žyweńe, ja šom satamany taki aš žom a šom. Ja šchi gronim hyschczi ras: ta pošlužnoscz, lenž jano wotergi še potasuj, namzo šchi niz pomoz, Ty nemožanošch we wšchynom tom, zož pišane stoj a togdla bužošch satamany.

Nasledku še te šamo-pšchawe a farisejařske šluchare s tym sagrańaju, až žezu: „Šom teke mlogiras taki a šchaki byl, ga šom glich teke taš mlogi dobry pozynk meł a młoge dobre žynit.“ To jo rowno take š nizomne sagrono, aš to perwejšche. Ty še spušchcžasch na to, až šy młogemu škemu hubenuł, až šy młoge dobre hugbał. Rasuj, zo našch text pišcho; won šni taš: „čtož nemožano we wšchynom tom!“ Tam nesož: „we někotarem, ale we wšchynom!“ A to nej moje šłowo, ale Bože. Ja šchi net pšcham: šy ty šchynne dobre pozynki hugbał? šy ty še šchynnych grosnosczow hobijał? Ty možošch še dere welizašch a gronišch: ja nejšom byl hyschczi žedne nepozny! Ja zu šchi to ras werišch. Ale kaš ga stoj s tym šwětnym dnom? Žošch me hobwěsczišch, až jen pšcheze sa šwětny šy žaržał? Ubo šyli teke wetom pšchawny, ga glědaj na twoj jesyk, nej won wot Boga a žłowetow niz powedał, zož pšcheschirwo teje lubosczji běšcho? Žarž še sa fromnego taš welgi aš žošch, šchynno ty nedopolnijošch. A rownož teke něchten tu želu kašni žaržał, grěšchyl paš na jadnej, ten jo šchynnych kašnow winowaty. Togodla gronim ja šchi: „ty nejšy wostał we wšchynom tom, zož pišane stoj we tych knigłach teje kašni.“ Šušchej togo gańejo ten šly statk jano to, zož šchi satamjo, ale juž ta ška myšł, to ške požedańe, to podješche togo grěcha, to južo dožega, šchi do togo satamaństwa starzysch. Take šłowa nejšy moje humyšleńe, woni šy Boža huzba. Gaby ty nizi we samzonej komorze porožony byl a nepšchiček zaš žyweńa do luži, a nehugbał niz tog ryńšchego štego, ga by juž jedna ška myšł, spložona we twojej hutšchobe, dožegata, šchi to nebjo samknušch. A gaby nizi negłuzny žłowel byl, lenž nemel rułowu, daniž nogowu, namogat powedašch, daniž wizešch; nej ga teke taki se šwojeje mozy pšched Bogom pšchawny? Nikula! Tošch ma kuždy šwojej wozy š semji čylisch a gronišch: Winowaty, o knějo, winowaty! — Glědam ja do teje kašni, ga napadno džane mojogo ducha. Ššlyšchym ja tu moz twojogo pogrima, ga jo moja hutšchoba,

kaž rošesćirety wost we mojom žywosće. Kaž dejał ja to pschenašć? Ja nepoderbim žednog šudnika, pscheto ja še šam pschesćjaržuju a moja wědobnosć niě satamjo.

O šchesćizijan, kenz ty šristuša namasć, nezujosć še satamany psched Bogom? Pschejz s twojim sagraňanim. Zož my še polšchysć namožomy s teju pschawdosćzu psches šrista šchej, ga šu nam tog ņebja žurja samzone, teje hele rota wotworone.

III.

Taž šom ja něto tu žłoweznu hutschobu spytował, wona jo sa winowatu namasana, a ma to šuže ņe šlyšćasć.

Te šlužabniki Bože wot togo razi nepowědaju. Ja šchet lubej žašesć ras wot teje lubosćzi togo šneša Jesuša pratkowasć, ako jaden ras wot togo satamaňstwa. Weto ņešmēju šchitel tu tužnu wěrnosć samelzasć. Ga šluchaj kuzdy, kenz s Boga ņej, ja šapowědam wam s tužyzu wasć pschichod: Grěšćnik ty bužosć satamany! ty šy satamany! satamany, niz wot žłowekow, ale wot Boga. Kaž zasćhne jo južo jadnog nana klesće! A něto, wot Boga šaklety byšć, tu zasćhnosć ņamžo nicht še šłowami hugronišć.

„Och že, — gronišćo wy —, hysćezi jo dlujko, něžli šaklete bužomy, zo zomy še juž něto wo to klesće štarasć?“ Ty bluzišć, boga dušća, ten gniv Božy ga lažy juž něto nad tobu. Ty to ņehusnajosć, ale šaklety šy weto, nět we tej šchtunže. Glědaj do tog 28. stawa we pětých knigłach Mojsěša, (v. 15 — 19) tam stoj pižane, kaž to klesće južo nět na tych grěšćnikach lažy; wono tam sni taž: „Šaklety ty bužosć we měsće, šaklety na roli. Šaklety bužo twoj kłěbowy korb, šakleta twoja žeža. Šaklety bužosć, gaž nutsch chojžišć, a šaklety, gaž wen chojžišć.“ Wono dajo luže, nad kotrymiž taž klesće wědobne jo. Zož woni šebe předš seju, jo šaklete. Woni dobydnu bogatstwo, ale Bože klesće lažy nad jich mammonom. Ja ņekšet woterych bogatstwo měšć, a bylo wono teke lutne šłoto. Pscheto woni šgromaže, ale še tych Božych darow ņewjašele; požeďnosć jo jich kazošć a požitnosć jich głod; tam ņej žedna špokojnosć we jich koscjach. Žich mammon paž ņepschizo na žišćowžišći. — Abó glědaj na woneg hobožreņiza! won jo šaklety, zož stoj ab chojži. Pschizo won domoj, ga hubegaju te žišći psched nim, pscheto woni še boje šwojog šamsćeg nana.

A šu woni wětšce, ga biju še mjašy šobu rowno taš, aš ten nan tu mamu bijo; woni žrěju a klěju škoro lepej, aš jich starši. Wošebnie to žrěšce pšchiinašo taše klěšce, aš ten žloweš še rasa šwojeje spiže wjašelišch űamožo. „Šaklěty jo jogo klěbowy šošch a jogo žěža.“ Šobej štej profneš, dokulž ta gjargawa šchykno šbroj. Och, to jo zašchne, aš jaden žloweš šwojim bratscham gronišch ma: wy šczo šaklěte! ale ja űešměju wam to šamělzašch, howaš by byl ja wina nad tym, gaž ras bužoško dejašch šlyšchajšch to zašchne šlowo: „žijšcho pšchejž, wy šaklěte!“ Och, gab že Bog daš, aby ta ab druga dušcha mjašy wami šehulekaša a š togo šaklěšcha huššcha, š pomozu tog šw. ducha.

Tebe paš, moj pšchišluchaš, šenz ty űewěrezy šy a bžes pokuty wostaűošch, ja mam šchi hyschczi űězo gronišch. Šomyšlij, aš to klěšce na tom űetejšchnem šwěšce űiz űej pšcheshiwo togo klěšcha, šenz pošdžej na tebe žaka. Šo űěkotarych šrotklich lětach bužomej šobej humrěšch; gole, młoženiž abo starši, šchojadno, po šrotklich lětach bužošch humrěšch. Och, šaš šchěžka bužo ta gožina tog mrěšcha hysch! gaž my wojowašch šmějomy š tym šralom šchyh ššchachotow, š teju šmierschu. To wošo še šamjo, ten dych še šatyka, te žlouki mrěju, te husta zoju powedašch, ale ta moz jim brachujo; my šmy na ššchonie togo rowa! Och, to šokognušce, žož tej wozy tog ducha še wotworijotej a šwoj pšchichod hupytajotej, to naporajo to űejgoršce hulekašie, šenz še nam štašch možo. Šaš mogaš ja wam šopižajšch, žo ten šogaűebojašny duch žujo, gaž won ten šudny štol hupytajo, ten pošgrim tog Šožeg gniva hušlyšchajo, tu rošdajonu helu huglědajo! Šěšcho jomu to žyweűe šaž rědne žowaűe, ga pšchižo űěto to zašchne wozušchěűe. Šušchtűe jo to, tomu duchownemu še hušmjašch a jogo wotšce šlowa ša űiz měšch; ale na šmirtnej poštoli še wězej űicht űešmějo. űhab še hušmja űichoju, aš še jomu hyschczi deűe žěšcho; aš paš to šamosczišdlo jogo šranito šěšcho, ga šěšcho š tym šmjašchim šoniž. űoachoju še te šogaűebojašne teš šmjašchu, aš šebe šož na pěškach twari, ale božšo, aš te šokna tog űebja še wotworichu a ten dejšchcž še došoj lašcho, ga šoniűe jich šakaty ješyl a to šašmjašate šoblizo bu šele šaž šczena. űlěš wizechu, aš űoah jim tu wěrnoscž šěšcho groniš. Šaš teke wam, gaž bužoško dejašch do tog mrěšcha hysch, ga bužo wam to šmjašce južo šginušch. Wy bužoško šdychowajšch a gronišch: Wyžach že ja žynil, žož ten duchowny nam jo groniš! och, mogaš ja hyschczi jano jaden ras šledš, šaš rad ššchet ja še

polepšowasch. Nět jo zu posdže, posdže!" — Pšched někotarymi lětami stojach ja ras pšchi tej šmirtnej postoli jadnog 16 lětneq młozenja, kotryž šebe pščas nazrěšce tu šmiersch běšcho holował. Ažo ja jomu wot tog grěcha a tog pšichodneg šudu powedach, wjedych ja, kaš won še huleka. Ja še tog wjašelach, mječy, až won jo Jesuša sapschinel. Ja bjatowach s nim wele, ale dlej a wězej ja husnach, kaš zašchne to jo, gaž jaden bžes Jesuša mrěsch dej. Togdla še mě styžkašcho, až ja zesto do'čz wot tog humožnika taš tšchusche a taš lubošne pratkował nejšom, aš won to sašlužyjo a ako našce šakamienone hutšchoby tog poderbe. Och ten gniv, ten pšichodny gniv!

Lube šlučare! Te wězy, wot kotrychž ja něto powedam, nejšu žedne zowanja, nejšu basnižki, daniž nekake humyšleic. Woni šu wěrnoscz, a to bužoscho wy škoro doščz našgonišch. O grěschnik, kenz ty wostal nejšy we wšchyknom tom, zož pižane stoj we tych kniglach teje kasni, kenz ty žednog Kristuša namajch; lej, ten žen pšchizo, zož šchykne te wězy šchi šmakasch budu ako zašchne, wěšte, šawěrne wězy. A potom? och potom? zo zosch potom šachopišch? Po tej šmierschi ten šud (Ebr. 9, 27).

Ja juž wizim we duchu ten weliki žen togo Kneša. Te nebjaske šwony šu jen šapowedali. Nět pšchizo ta žarna maš tych šatamanych (Jes. 66, 24). Wašcho šchělo jo rowno s rowa štanulo; wy še šeblazoscho tu šmirtnižu a šwignoscho tej wozy. Och, zo ja šlyšchym? Zašchne šasněšce teje tšchubaly, až ten šwět še šatschěšo a te gwěšdy šadžyju; ta tšchubala, ta pošanna tog janžela šagrimjo pščas to zeke štworenie, až do tog brucha teje hele. Šrasom šlyšchy še głoš a potom — te jadne šakšchikaju — te druge šaspiwaju, — won še pora, won pšchizo, šchyknych wozy glědatej na uogo. Jogo stol stoj na hobloze, běly kaž alabastar. Tam šejži won, ten muž, aš na Golgasche jo humrěš, — glědajšcho na te blušny we jog ruze, woni še šwěšce kaž gwěšdy; — won stojascho pšched Pilatušom, nět stoj pšched nim ten žety šwět. Šsluchajšcho dalej! Šašej sui ta tšchubala: ten šudniš wotworijo te knigly, — welika šchizyna pšchězjo to nebjjo, — šchykno šluča. „Šgromajczjo mě moje huswolone s tych štyrich bokow tog nebjja!“ taš žejo ten šudniš. Maššne šu woni šgromajone. Te šwěte janžele pšchelescheju te mani. Š jogo pšchawizy štoje te pšchawe, a ty, grěschnik, ty šy tam na jogo lewizy, šy šlědš wostal, aby nad šobu šlyšchal to šaklesche. Šsluchaj! te nebjaske

harſy du we luboſnych ſuſach, ale tebe nepſchinaſu žednog wjaſela. „Bojſcjo, wy žognowane mojogo woſchza, hobderbniſſcho to kralejſtvo, lenž wam jo pſchigotowane wot ſachopeña togo ſwěta!“ To płaſchi tym ſwětym. A nět ſwigno ſe to gornitwe hobližo togo Kněſa k wam, lenž wy jogo gnadu ſa niž mēli, jogo ſłowo ſajſchpili ſcjo. Wy nejſcjo kſcheli, aby won ſe uad wami kněžyl, — nět ſlyſchyſcho, zo na waſ pſchizo. S głoſom, wěſchym ał žaſeſch towſynt pogramow, woła won: „Žiſſcho wotemnio pſchejz, wy ſatamane!“ A potom? potom? — ja noł ſwami dalej hych, noł wam powedaſch wot tog hogña, lenž nieſgaſnio, wot tog zerwja, lenž niehumrějo; noł hopiſaſch te ſcherpeña tog ſchěla, daniž te boli tog ducha. Ale zaſchua jo ta hela, groſne to ſatamaniſtvo. Och hubegajſcho! hubegajſcho! dokulž hychczi zaſ jo. „Pſcheto ſaklěty bužo kuždy, lenž nie-woſtaño we wſchyluom tom, zož piſane ſtoj we tych kniglach teje kaſni, aby won to žynil.“ —

III.

„Wy ſcjo naſ ſchylnych ſatamali!“ groni něchten. Jo, glich niž ja, ale Bog jo to žynil. Scjo ga ſatamane? Žujošcho ten gniw Božy? Ga pojjz, luby bratsch, ja zu ſ tobu hychczi raſ powedaſch. Toſch nejjo niž jaden mjaſy wami, kotaregož ja wot hutſchoby nelubował ſ bratschojſtoju luboſcju. Gaž ja togodla wotſche ſ wami powedam, ga žynim ja to, aby wy tu pſchawu drogu huſnali. Moje goruže ſłowa ſu wězej ſ luboſcju napoſtioue, ało te ſłowe tych, lenž grone „mēr! mēr!“ žož glich žeden mēr nejjo. (Jer. 6, 14). Ga pojjcjo, žomy hychczi luboſne roſgrono žaržasch, nežli roſtyl žomy. Žujošch ty, až pſcheſ twoje ſtatki tu ſbožnoſcž dobyſch namožošch, — poſnajoſch ty, až Bog pſchawy jo a ty ſy nepſchawy, — gramujoſch tomu grěchoju, — maſch hutſchobnu polutu, — ga potom zu ſchi powežeſch, kał tomu pſchichodnemu gniwu hubegnusch možošch.

Lube bratschi a ſoſchi! Jeſuſ Kriſtuſ, ten ſyn Božy a Dabitowy, jo kſchizowany, humrěl a ſakopany; won jo gorějſtanul a ſežji nětó k pſchawizy Božej, žož naſ ſagraña. Won pſchize do tog ſwěta, aby naſ grěſchnikow huſbožnil pſcheſ ſwoju ſmērſch: Won wižeſcho, až my boge grěſchnili ſgubjone a ſatamane žlowěki hěchmy: won weſe to klěſche na ſe a huſichowascho naſ wot wot togſamego. Jo nětó Bog ſwojog ſyna Jeſuſa ſa naſ ſaklěl, ga niebžo won naſ hychczi raſ ſaklěſch, pſcheto won

neznyj niz nepřchawego. Zwiblujofchli pať ty, lez Kristus jo sa tebe saklěty, ga přchafcham ja ſchi dwojake: Jo ſchi ten ſwěty duch pokafal, až ty saklěty by, tať až tebe twoje grěchy luto by a ty wot hutfchoby ſdychnofch: Bog, byž mě grěchnikoju gnadny! — potom jo Kristus město tebe saklěty a ty nejby wězej ſpod tym klěchim. Ty nejby saklěty. Byž troſchtneje myſli: jo Kristus ſa tebe saklěty, ga nebjofch ty to ſatamaňstwo wizefch.

Alle ty žějofch: „Jo, gab jan ja wěriſch mogal, až won ſa mňo saklěty jo.“ Nato daju ja ſchi tu radu: glědaj na nogo, kať won tam na ſchizy ſchawi, kať tej ruze huſtrewa. Neglědaj wězej na twoje grěchy, ale jano na nogo, ga bužo twoja wěra přchiberafch a roſcž, až jog zeleg do hutfchoby doſtanoſch. Přcheto to ſłowo jo wěſte a wěrne, a ſchyknogo gorějweſeſcha doſtojne, až Kristus Jeſus jo přchifchel do togo ſwěta, tych grěchnikow ſbožnych žyuit. (1. Tim, 1, 15). Wěr to a nezwibluj wězej, přcheto Bog nejjo złowel, kenž dgal, daniž zlowezne gole, aby nězo lutowal, zož won ſlubijo, to won teke žaržy.

Ja pať ſlyſchym, až tam hyschczi jaden zwiblujo, groňezy: „Jo ga Kristus jano togodla ſa mňo humrěl, až ja grěchnik ſom? Gab ja dobry złowel byl, přchawe rědne bjatowafch mogal a bžes huiſchpjonka ſe žyuit: pon by ſkerej wěrik, až Kristus ſa mňo humrěl jo.“ Moj přchijaſchel, tať groňo nejjo wěra, nejjo dowěrcne na Kristuſa, ale jo dopuſchcžene nawſe ſamego. Ta wěra žaržy ſe teke potom ſa Kristuſa, gaž hokoło ſe niz newizi ať lutny grěch. Ta přchawa wěra jo kaž złowel we dlymozkej ſhamnej ſtudni, zož won dla ſhamnoſczi raſa ſam ſe newizi, jano to nebjjo huſchej ſe kiwa jomu ſ humoženim. Tať dejſch ſchykno glaze ſa niz měſch, nebejſch nizog ſe bojaſch, ale jano Kristuſa hobojmefch. Ga žij domoj žinſa, ty hobtužony grěchnik, žij do twojeje komorki, padnij na kolena a bjatuj: „Och Knežo, ja ſom ſatamany, ja ſaſlužyju to klěſche. Wězej ja ſe polepſchuju, ryňſchy ja buwam. Mě jo žiwno, až ty, Knežo, ſe mnu hyschczi ſcžerpnoſcž maſch. Twoje kaſni ſom ja přcheſtupik, twojo ewangelio ſanizowať; gaž ty zoſch mě ſužiſch, ga namgu ja ſchi niz jadnog raſa wotgrouiſch. Alle, och ſmilny woſchž, ja ſpuſchcžam ſe na twojo ſłowo, až ty by grouik: Čhtož tu mňo přchizo, tog nebudu ja huſtaržyſch. Na Kristuſa ſe ja ſpuſchcžam, ten jo moja ſamſka nažejja, drugeje namam. Mojo žyweće nej niz, moje ſtatki nejby niz; Jeſus jo mě ſchykno. Jeſuſa dla hobraž mě tu ſbožnoſcž. Amen.“

Poglédnjenje na Jesuša.

„Kotarež na nogo glédaju, horduju
rošwjafelone a jich hobližo nebužo
pošromane.“ (Př. 34, 6).

Stych předkustojezych słow togo psalma še možo husnasch, až našch text wot togo „Kněša“ poweda. Čhtož na togo Kněša Jehovah glěda, hordujo rošwjafelony. Ale žeden złowel nějo Boga Jehovah wizel, tak wón jo, daniž trošča we nom namakał, pscheto „našch Bog jo šzarujuzy hogen.“ (Hebr, 12, 29). Něto pať jo ten syn Božy ako šredniť še šjawit, aby my we nom Boga wizeli a husnali. Mimo togo Kněša Jesuša nima ten šhogomozny Bog žednogo trošča ša hobtužone hutšchoby. Gaby my jogo jano jaden ras hupytali, ga my by ned hošlepeli, ako tam Sawol pla Damastuša. Dokulž zlowezne woło rasa tu bytšchnoscž togo šlyuza nepšchenasž, ga něby teke žeden zlowezny rošym ten blyšcž Božy pschenasť, daniž we nom hochloženie namakał. Ta jadonašama droga, tak my Boga wizesch možomy, jo psches togo šrednića Jesom Kristuša. Bog pschehoblaze še do zlowezstwa, — nět možomy my na nogo šlobodnie glědasch. Togodla zu ja žinša našch text na našchogo humožnića hukładasch, pscheto kotrež na togo glédaju, horduju rošwjafelone. Wizimy my Boga, tak wón we Kristu, našchom Kněsu jo šjawjony, kotryž še jo narozil wot kněžny Marije, šchizowany spod Bonziom Pilatušom, — ga hupytajomy my nězo tašego, zož togo ducha rošwjafelišo a milny trošcht do našcheje hubužoneje hutšchoby pošczelo.

A tak zu ja, aby našch text lepej hukładł, waš nejperwej napominasch, aby glědali na Jesom Kristuša we jogo

žyweńu na semji, a ja ƚe nazejom, až pšes to něotate
wot waš budu rošwjajelone hordowasch. Potom zomy na nogo
glědasch tam na kšizy. Potom we jogo gorějstawańu.
Potom zomy na nogo glědasch we jogo fastupjarskem amtu,
a nasledku zomy na nogo glědasch we jogo drugem pšichodu.
A ja ƚe nazeju, zož až my na nogo we pšchatej wěre glědamy,
ga bužo to slubeńe naschogo texta ƚe nad nami dopolnisch, my
buzomy wjašele dostasch.

I.

Ga dajšcho nam glědasch na togo kněsa Jesom Kristuša
we jogo žyweńu. Ten schěžko spytowany kšesczijan na-
makajo we tom samem to nejlepšche rošwjajeleńe a ten hob-
stawiejšchy trošcht. We tej předkpołasni, we tej sczerpnosczi, we
tom scherpeńu Jesu Kristuša ƚu kšchašne gwěšdy, lenž tu scham-
noscz nascheje tužyze roškwětliju. Požyczo how, wy žišchi Bože,
a katež tež wasche tužyze ƚu, semske abo duchne, ga bužošcho
wy we tom žyweńu a scherpeńu togo kněsa Jesuša došč wjašela
a trošhta namakasch, zož až ten šwěty duch waschej wozy
wo worijo, až wy na nogo glědasch! Wěseze ƚu tudy něotate,
lenž we žurnej chudobe sdychuju. Wy sezo žišchi teje nuse; wy
jěšcho wasch klěb we křaakem snojtu togo hobliža; ten schěžki
jabet teje jałosczi segiba wasch kšchebjat; a rownož wy we
Božem domie wotpozrywawšcho, ga styška ƚe waschej dušchy, pšcheto
wy zujošcho, kať sklašnone sczo. Glědaj na Jesuša, chamorny
bratsch, a ty bužošč rošwjajelony.

Dej! styrzascza dnow ƚe won sposchi a głozi. Glědaj
dalej! muzny pora ƚe won po tej drose a šedno ƚe lazny na
tu kšchomu teje studie pla Sichara; a won, ten kněs teje kšchaš-
noscz, kotryž te mrolawy we šwojej gjarščzi žaržy, žějo k jadnej
žěńšze: „daj mě pišč!“ (Jan. 4, 7). Dejak něto ten hulnik
hufchej šwojogo huzabnika bysch a ten šlužabnik hufchej šwojogo
kněsa? (Matth. 10, 24). Jo won głod a laznoscz a nagotu
pšescherpet, ga potom, ty gole teje chudoby, byž dobreje myšli;
we wšchylnom tom ƚy ty Jesušowy towarisch; ga byž škobodny
a glědaj na nogo, ga bužošč ty rošwjajelony.

Abu wascha tužyza jo drugego ředu. Wy sezo šrańone
wot huzoweg jěšyla, sczo hobgrońone a šromoschone. Wascho
dobre mě šda ƚe pšched lužimi šlasone, lezrownož wěšcho, až

wascha wědobnosć jo zysta; ten smijowj rod jo wam fšchel to rubnušch, zož wam lubšche jo, ač to žyweńe: waschu zešć a dobre mě. A nět jo wascha hutschoba gorfa kaž wot polnja, dofulž še wam do winy dawa, zož wy nigda zynili niebty.“ Bojž, ty gole teje tužnje, tebe še zo sawěrne bėda; pscheto ta chudoba jo kaž te fšchudy Salomona, ale to šromoscheńe jo kaž te fšchorpjony Rehabeama. Do chudoby padnušch, jo kaž na maľem palzu rod měšch, ale nezěšć jo, kaž jěšcheńe we tych nerach. Glich, ja to fšchyno namakajošch ty trošcht pla Kristuša. Bojž a glėdaj na űogo, ga bužošch ty rošwjabełony. Ten kral tych kralow bu Samaritar me-nany; woni gronachu wot űogo, až ma zarta a jo űemudry. Nebydlašcho we űom ta polnosć fšcheje mudrosćzi, lezrownož jogo ja glupeńza zaržachu? Neběšcho won stawńe zysty a šwěty? a weto pońenichu jogo žrazk a žrėzk! Won běšcho šwojog nebjašteg wošchza lubowany šyn, a weto chytachu jomu předk, až won tych zartow wen goni psches Beelzebuba, tych zartow hufšhego. Bojž, bogi hobgronony; hotrej šebe te dšy: „Šju woni tomu gošpodaroju Beelzebub gronili; kaš wele wězej jogo podružnikam? (Matth. 10, 25). Šju woni jogo nebjaštu zešć a jogo pobožne hobchadańe šle hobgronili, ga nehoperaj še, tu šromotu űašć, pscheto won jo š tobu a űašo šwoju fšchizu předku tebe, a jogo fšchiza jo šchěžšcha, ač ta twoja. Ga glėdaj na űogo a ty bužošch ty rošwjabełony.

Hyschēzi drugeg šlyšchym šjaržyšch: „Dch, moja tužnja jo šchěžšcha, ako niži žedna. Ja dere űescherpim šromoscheńe, tež űeschifšchēzi mě to breme teje chudoby; ale ta ruša Boža lažy šchěžko nademnu; won jo mě moje grėchy psched wozy štatwł, jo šwojo hobližo wotemńo wothobroschł; ja mējach raš dowěru k űomu a možach še wjašelišch, až moja mě we űebju jo napišane. (Luf. 10, 20), ale žinša šom pobity; won jo mě šwignł a dołoj grimnł, moje košćzi šu hulešane a moja dušcha jo pschēžšona. — Bojž, luby bratšch, glėdaj na űogo, ga bužošch ty rošwjabełony. űewižišch jogo we gumńe Gethšemane? Ta nož jo šymna, a zarna šchma pošchhwa tu šemju; tam na końzu togo gumna kłėkńo twoj šnėš dołoj. Šsluchaj! won šdychujo! štyšny głoš šni k űebju; fšchawne chrapy padaju š jogo hobliža a mošche tu šakletu šemju. Gron, jo twojo wojowane šchěžšche ako to jogo? Won mēšch...

přichglěduj, lež to na tebe teke nezaka. A glědaj na nogo dalej we tej nejtuznějščeje šchtunže jogo žyweña, ako won woła: „Moj Bog, moj Bog, přchezga by ty mě spuščeził?“ A by ty taku mušny głoš přlyšchał, ga newarž wězej, aby stało še šchi bžes mery wele. „Te, kenz na nogo glědaju, budu rošwjašelone.“ — Dejal niži drugi tudy byšch, kenz wot šlych luži šchěžko přchrgoňowany hordujo a šjaržy: Och ja namgu mamom Bogu bžes šadory přlužyšch; moje přchijašchele šu m. je napscheshiwniki hordowali a moje domazniki pytaju mě nužyšch; ja mam wele žorta a šmješena šcherpesh, Krista dla. Bojž, luby šchesczijan, neboj še přched žednym wot nich, ale glědaj na Jesuša, ga bužošch rošwjašelony. Nlewěšch ga, kaš won bu přchegoňowany? Do hobliža šu jomu pluwali, š šmėchu jogo kronowali. Glědaj, kaš šanizowany won po tej droše šwoju šchizu našo; šchykne še jogo šromaju, š dobreju wolu rasa ňozo jomu nicht pomoz tu šchizu našcz. Nyněj še tebe byšch ňamožo. Gaž take wižyšch, ga derbišch nowy trošcht dostasch. Zogodla dejal ty še šromasch, rowno tak šanizowany byšch ako twój Aněz? Take přchemyšleñe hochłoji tych negajšchych šchawnych šnantow, kenz še ja šwoju wėru dachu hušnerschisch. Woni wězechu, až po tom šcherpeñu na nich zaka ta krona teje šchafnošczi; togodla přcheñaschchu woni tu tužyžu we glědañu na togo, kenz newidobne přchi nich běšcho a to jich napočni š trošchtom a š wjašelim. „Tak špominajšcho teke wy na togo, kenz to napscheshiwne grono tych grėšnikow přcheshiwo še jo přchesherpel, aby wy še nesmuzyli a we wašchych dušchach chamne nehordowali.“ (Hebr. 12, 3). Ja šom wěšty, lube bratišchi a šotišchi, gabu my wězej na Kristuša glědali, našche šcherpeña by nam wele lažczejšche byli. Jan jadno poglědñeñe na Jesuša hochłozijo naš tak, až my nowu moz dostañomy š dalšchem drogowañu na tej droše togo šcherpeña. Wabjone wot jogo głoša, hušchuschone wot jogo mozy šmy my gotowe, šcherpesh až do šmerišchi; jano až won přchi naš woštaño. Ja še nažeju, až te muzne dušche mjašy wami nebdu šabyšch „na nogo glědasch, aby še rošwjašelili!“

III.

A něto (š drugemu) mam wašchyma wozyma nězo welgi tužnego pošasch. Ale žiwno: wězej še přched nami šchmi,

bytschej buwa we naš; dlymiej ten humožnik do žalosczi ƚe podmurijo, rědnejše parole tog trošcha pšchinašo won nam gorej; wětšche jogo šcherpeńe, telik wětšche našcho wjašele; dlymšcha jogo ƚromota, telik hušcha našcha ƚšchašnoscz. Ga pojzecz, džajuze grěšniki, pojzecz k tej ƚšchizy na Golgatha. Tam na tej kupe pšched Jerusalemskimi rotami, na tom ƚošczelnišchezu, zož te škošniki hordowachu wot žyweńa sporane, tam stoje ƚšchi ƚšchize; ta ƚrědna űašo jadnogo, ƚenz ja tog nejgoršcheg škošnika hordujo zaržany. Glědaj, ten Kněs tog žyweńa a teje ƚšchašnoscz, ƚotaremuž ƚchytne janzele ƚluže, ƚotaremuž woni nimerńe zescz a chwalbu spiwaju, — ten jo na ƚšchizu pšchibity. Tam won wišy ƚšchawězny, humerajuzny, šdychujuzny. S wošuchu jogo chłozě! Město lutošczu maju ja űog žort; „won jo drugim pomogał a űamžo ƚebe ƚamemu pomoz!“ tak woni ƚměšche. Glědajšcho na űogo! Běšcho nizi hobližo tak smuzone, ako jogo? Běšcho nizi hutšchoba tak polna bolosczow, ako jogo? Stej nizi wozy tak wele dšow huronikěj, ako jogo? Dej! to ƚlűűžo ƚe šašchamnijo, ta semja džny, te humarliki štawaju; ta štworba ƚe hulekajo pšched tateju bolu ƚwojogo štworišchela! „Won mrějo! ten pšchijašchel tnych grěšnikow mrějo!“ — Ja pšchošym waš, hobchujšcho taku bildu pšched wožyma, aby wy rošwjašelone hordowali.

Zogodla wy zwiblujošcho? Dazi waš šchisšeczzi zož zo, tudy namašajošcho lažšoscz. Zwiblujošcho na Božej gnaže? glědajšcho na Kristušowu ƚšchizu. Gaby Bog bogaty űebnył na gnaže a bžes měry polny lutošczu, — by won ƚwojogo ƚyna dał do šcherpeńa a ƚmeršchi? Měnišcho wy, až nan možo ƚwojogo uejšubšchego ƚyna ƚebe wot hutšchoby wotryšch a jogo do žalošneje ƚmeršchi dašch ja drugich luži a dejal pšchitom twardny, űegnadny, űelutošcziny byšch? Bog šwarnij naš pšched takimi Boga ƚromoschězny mišleńami. We Božej hutšchobe bydli gnada, abo na Golgašche űejo žedne žedna ƚšchiza byla!

Abu zwiblujošch ty, až Bog šchi űamogał hušbožnišch, dokulž twoje grěchy zu welike ƚu? Ga glědaj, tak welike to šapłajšene jo. Měnišch ty, až to hužadnańe űedošega k twojom hušchawěńu? až ta ƚšchej tog ƚyna Božego űamžo twoje grěchy wotmyšch? To zele Bože ƚłowo a ta mań ƚchytnych šbožnych hopošnanijo, až Bog tnych boganebožajnych

hupšhawijo a pšchitom glich pšchawny wostaio. Zo, Bog jo to šcherpeie togo kšchawezego jagiescha weseł ako šaplajšenie ja te šchtrosny šchyfnych wěreznych; a něto dejal ty hyschczi zwiblowašch, až won šchi namogał husbožnišch? Pšchemyšlij jano pšchawe nabožne to šcherpeie, glědaj we myšleuach nepschestawajuzny na tu kšchizu, a ty bužošch wizešch, kak to zwiblowaie še bužo minušch. Zo glědaie na Jesuša spłozijo wěru, ta wěra dajo trošcht a š togo nastaio hutschobna lubošcz a žekownošcz k tomu humožniku.

„Och božko, žějo jaden drugi, ja dere wěrim, až šom humožony, ale gaž něto tak zysty a šwěty še žywišch namgu, ako rad by kšchěł, ga padnu šašej do grěchow a šchafich tornych myšleuow, štakim mē to humoženie šašej spušchczižo.“
Dej, ty hubojana dušcha, glědaj jano na Jesuša, a ty bužošch rošwjašelona. Zo zošch ty na twoje grěchy glědašch? glědaj že na nogo. Zo předne, zož ten grěšnik ma žynišch, jo to: na Jesuša glědašch a na niz drugogo. Pšchiz k nomu chorny, chamny, žalošny a pšchoš jogo, aby won šchi hustrowił. Ty namžošch šam twoj gojz byšch, namžošch šebe dobre myšli a štatki dašch, togdla žij tu Kristušu rowno taki ako šy. Zo jo ta pšchawa droga k šbožnošczi, až ty še jano na Kristuša spušchczašch. Nepodšeraj še na twoje dobre myšli a štatki, ale jano na nogo. Won nepožeda wot tebe howať niz, ako až ty še jomu dowěrijošch; k tym dobrym štatkam bužo won šchi južo pšchipomoz. Glědaj na nogo!

„Och, gromi jaden drugi, mē še šda, až ja namam takeg požedaia ja nim ako mēšch deru.“ Zo jo šašej to hopazne glědaie na še šamego; lutna hopaznošcz, škotrejež šchyfno našcho zwiblowaie a bojaie pšchizo. Ten šchachar na kšchizy nam pokažo tu pšchawu drogou, won glědašcho na Jesuša a žašcho: „Šněžo, špominaj na mno, gaž do twojogo kralejštwy pšchizošch. Žynu tejerownošczi! Ty šchaf možošch a teke dejšch twoje grěchy hoblutowašch; gromězy: „Šněžo pomoz mē, ab ja moje grěchy šchym wězej hušnał, je šchym lepej zuł.“
Ale to derbišch wězešch, až twoja pokuta šchi nēhusbožnijo, ale jano ta kšchej šesom Kristuša, kotraž jomu š nogowu, š rukowu a š hutschoby běžašcho. Och, ja pšchošnym waš, hobrošchczo še k tej kšchizy Kristuša. Rowno ako Mojšes we tej pušcziie togo huža pohušchy, tak jo togo žloweka šynu žinša pšched wašchyma

wozymna pohuſchony, aby ſchytnu do nogo wěreze ſgubjone niebyli, ale to nimerne žywieie měli. (Jan. 3, 14 — 16).

Lube bratschi, teke ja mam moju zwiblowańe; zešto ſom ja newěſty, lez Kristuža lubuju, abo lez niz. Pať jano ſpiwam ja ſebe ten ſjarliž:

Jadno hutfchobu mě pſcheze lamjo,
jadno, to ſſchel wězeſch nět:
mam tog lubo, ať jo humrět ſa mńo,
abo lubuju ten ſwět?

Sawěſcze, kuždy pſchawy ſſcheſczijan ma wotergi ſwoje zwiblowańa, chtož pať žedne nezwibluju, ale ſe myſli, ať twarže stoj we gnaže, ten pſchiglěduj, ať telik dlyńiej nepadno. — Ja ſnaju žloweka, ten zaſcho raſ, ať nej we tſchizaſczich lětach žednog zwiblowańa měl. (Won že ſſcheſcho ſe ſ tym welizaſch). Ga doſta won to wotgrono: „A ja ſnaju žloweka, ten nej nad wami juž tſchizaſcza lět dlyńko žednog zwiblowańa měl, ale jo ſtawne wězet, ať wy ten nejgorſchy pſchiſłodnik ſcžo, ſen na Božej ſemji bydli.“ Rowno tenſamy žlowek, ať ſe tať chwalafcho, ten žaržafcho ſe ſa jadno huſwolone gole Bože a ſa woſebne hobgnažonego; pſchitom pať nužafcho won tych chudych a beſcho huſchej měry twardeje hutfchoby. A naſlědku, ako Bog jogo do ſpytowańa pſchiſch da, ga nehužarža won, ale padnu tať dlymofo, ať we žreſchu ſwoj końz namaſa. To beſcho jaden wot tych, ať žedne nezwibluju. Wěťſchy žěl jo tať, ať te, ſenž na tej ſchyrofej droſe do ſkaſeńa ženu, te ſe niz uetſchachaju; te pať, ſenž juž bliſko pſchi nebjy ſu, tym ſe ſda, ab dejali do hele pſchiſch. Zoſcholi pať tog zwiblowańa liče byſch, ga glědaſſcho na Kristuža. Doctor Karey da ſebe na ſwoj rowowy pomniť te ſłowa napiſaſch:

Dlužny, ſłaby, nekrižomny
padnu ſ nogam Jeſuža;
won jo pſchawy, won jo fromny,
ſwignio mě do wjaſela.

Tať teke wy. Pſchejz ſe ſwojeju pſchawdoſczu; Jeſus ſam a niz drugogo jo ta droga ſ naſchej gluze. Gaž wy pať ſchylawiſcho, raſ na nogo a raſ na ſe ſamych, potom jo waſcho

zele wožo sčamne. (Matth. 6, 22). Ako Jan ten dupjat we popajzeiſtwe zwiblowaſcho, ga poſła won ſwojich botow ſ rowneju drogu k Jeſuſu. Gaž ta wojza wot tog pša hordujo pſchegoſnowana, ga ženo wona k tomu paſtyru, pſchitom jo wěſta. Togdla teke Dabid wot tog dobreg paſtyra ſpowa: „Tvoj kij a potykaž mē troſchtujotej.“ (Pſ. 23). Jo, gaby my wězej ſ Jeſuſom ſe žywili, Jeſuſu dowērili, ga nieby tſchachane a zwiblowane naſ nuziło. Pſcheto „kotrež na ſogo glědaju, horduju roſwjafelone.“

III.

Měto zu wam nězo huſchej mery tſchafnego pokafaſch: to gorėjſtawane Kriſtuſa. Bojzco a glědajſcho! Ten ſtary huž běſcho jogo do pety ſchtapil, won humrē. Do belych ſchantow a rubjažow powitego, položyju jogo do rowa. Tam ſpi won tſchi dny. A na přednem dnu togo tyžeia ſtaio won žywy ſ tog rowa. „Te wěſby teje ſmierschi ſnamožachu jogo žaržaſch a jogo žywot ſewižeſcho to ſkłaſche. Tež jogo duſcha ſewoſta we heli.“ Bodermo běchu te ſchanty; won ſebe je wotweſa ſe ſwojeju mozu a položy je rēdnie ſkłažone na boč. Bodermo běchu kameſi a ſygle; ten janžel ſe ſjawi a wotwali ten kameſi wot tych rowowych žurji. Bodermo běchu wojaki a wacha; pſchežeſone a hulefane hubegaju woni, ſapowedajuze: Jeſus jo gorėjſtanuſ!“ Jo, pſcheſ ſwoju moz pſchiže won ſaſej k žyweiu, ten předny wot tych, kenz ſu huſnuli. (1. Kor. 15, 10).

Ja wizim tudy młogego! kenz žalujuzu huſchobu noſy, młogego, kenz we ſmertnem hubojaiu chojži. Joli, až wy hoplazoscho tych ſwojich, abo joli, až woni, bžeſ nažeje chore laže, abo joli, až wy do bojaſni padnoſcho, gaž na ſwoju ſmiersch ſe myſliſcho: ja pſchoſyui waſ, wy hobtužone duſche, glědajſcho na togo gorėjſtanonego Kriſtuſa!

Dokulaž Jeſus ſe žywi, ga niežomy my
we rowe a ſmierschi raſ wostaſch;
won jo ta glowa, jog žlonki my ſmy,
tač bužomy niebo a žyweie doſtaſch.

Ty hudowa, nieplaz wězej wo twojogo muža, jož až won we tom Kneſu humrē. Glědaj na Jeſuſa; won jo gorėjſtanuſ

wot humarłych; psched tyma wozyma swojich hufnikow je won ryby a mjod, aby woni wěsće wěrili a se nemyslili, až jano jogo ducha wize. Togodla teke groni won: „Pšchimajšcho mě a glědajšcho, až ja jen bom; pscheto duch nama schěla a kšwi, kaž ja mam.“ Hufnišcho s togo wašdu tužyzu pschewinusch, moje lubowane; pscheto wašche samrěte budu se sašej žywišch, niz jano sa tym duchom, ale teke sa tym schělom. A rownož teke te zerive a hužeuze wašchych žišchi, pschijaschelow, starejšchych a swojžbnych su sežrali, — zo su te hužeuze howazej, ač ta kšchida, psches kotruž našcho žakofne schělo hordujo pschepuschczone? Sasnějo jano ta šlědna kšchubala, ga bužomy my frasom gorějstanusch něstłajuze, a te žywe budu pschemenione hordowašch. (1. Kor. 15, 51. 53.) Wy bužoscho tej wozy sašej wizešch, kenž tudy stej se samknulej; bužoscho sašej tym tu ruku dasch, kenž pschosťe tudy lažachu; bužoscho te husta poščasch, kenž blěde a symne we kaschczu lažachu, bužoscho ten głoš sašej šlyščasch, kenž we rowe honime. Woni budu schytně sašej žywe. A wy, kenž se psched teju šmierschu kšchachascho, zogodla bojšcho se humrěšch? Jesus humrě předku waš a žescho psches teje šmierschi rota; zoscho wotlekasch, sa nim hysch? Zo zoscho bžes mery žakofczisch? Jesus jo gorějstanuž; wy teke bužoscho. Ga byšchczjo polne nazeje. Wašch žywot jo šewo we semji, kenž sdrajo, až te žni pschidu. Zož ty na poli sejosch, to ga teke perweje našchajža, až štlajo, (1. Kor. 15, 36). Štakim nejšmy my žednogo našchych lubnych šgubili; woni su nam jano předkuwen šchli. Wy nehumiromy, my hujžomy welewězy s teje šmierschi do žyweña. Ta šmiersch jo to rotno k nimernemu žyweñu. „Rotarež na Jesuša glědaju, te budu rošwjajšelone.“

IV.

Nět poglědnišcho dalej na Kristušowe do něbjastupeñe. Po štyržasčich dnach wese won šwoje hufniki sežobu na jadnu goru, a wetom ač won jich žognujo, šwiga won se gorěj a jadna hobloka wesmjjo jich pschejž wot jich hobliža a našo jogo gorěj do teje kšchaknosczji.

Ja zu wam hulizysch, kač ja šebe jogo powitañe we něbju myšlim. Ako won k tym něbjaschim rotam tog noweg Jerusalema se pschibližascho, wołachu te janžele a žachu: „Wotžyšcho te rota schyroko, a pohuschczjo na šwěšche te žurja, aby ten kral

teje zesczi nutsch schěgnu!" (Př. 24, 7. 9.) Te bytsche wachare na tych šwěšchatych werchach teje murje pšchafchachu: „Čhto ga jo tenšamy kral teje zesczi?“ A to wotgrono snějascho: „Wono jo ten kněs, mozny a pšchemožny, ten kněs Zebaot, won jo ten kral teje zesczi.“ A Jesus schěgnu nutsch. Te nēbjaske ryszarštwu položychu šwoje krony pšched nim doloj, a te šwěte huswolone, kenz s teju kšchwju togo jagněšha běchu humyte, žetu jomu napscheshiwo a droščichu jomu nēsprějuze struše a kwětki na drogu; te nēbja pař rošlegachu wot chwělobnych kjarližow, kenz tař sněchu: „Jomu, kenz nař jo lubowak, a wotnyř našche grěchy se šwojeju kšchwju, a jo nař huznyř ku kralam a mēřchnikam Bogu šwojomu wofchzu; jomu buži zescz a moz wot niniernošczi až do niniernošczi. Amen. (Sjaw. 1, 5. 6.) Nēt glědajšcho gorěj, wy kšchesczijany, tam jo wařch trošcht; Jesus Kristus doby tu wojnu a stupi gorěj k tomu stolu teje kšchafnosczi. Zinža mařcho wy wojowařch se šchětom a kšchwju, a s duchnymi winikami, a rownož wam wotergi jo tař, ab dejali wy sejgrasch, ga nēbojšcho še: Wařch kněs jo pšchewinut a wy teke bužořcho. Ten žen bužo pšchisč, žož teke wy we kšchafnie blyřchězatej draščje pšchēs te rota togo wjařela bužořcho nutsch schegnuřch. Gaž wy ten šwět spuřchězijořcho, budu te janžele wař hoblaz s bēleju drařtwu a wař dowjařez k tej šwětej gore. A gaž wy nutsch pojjšořcho do tych rotow togo nēbja, ga bužořcho Kristuša, wařchogo krala šmakasch a won bužo k wam groniřch: „Dch ty dobry a wěrnny šlužabnik, ty šy nad mařym wěrnny byl, ja zu řchi na wele huřtawisřch; pojj nutsch k wjařelu twojogo kněša.“ (Matth. 25, 23.) Potom bužořcho wy nēhugronězu radošč zušch a še wjařeliřch, až žělbu mařcho nad jogo dobyřchim, kaž wy řczo žělbu mēli s jogo wojowanim. Ga wojujscho kšchusche, wy kšchesczijany! ta křona, kenz na wař zaka, jo dořtojna, až wy bžēs šmužeņa wojujořcho, a rownož dejala wam ta kšchej s tych žyřlow bryřgasch, kaž jomu, „te, kenz na nogo glědaju, budu rořwjařelone.“

Ga glědaj, won řeži nēto k pšchawizy Božej, aby nēpšchewawajuzy nař žognowak. Won jo ten pšchawny huřchy mēřchnik. Na žole ma won to řošchane šwane šwojogo huřcheg mēřchnikořstwa; na jogo nadrařch šwěšchitej še tej

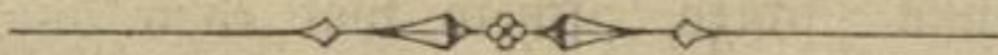
drogej kamufchka, na kotrymaž te mēna tych huswolonych su napiřane. Won pschořy swojog wořcha! Słyřchysch ty, zo won žebri? Twojo bjatowaie pschiiařo won psched Bože hoblizo, — to bjatowaie, kotrež žinřa žajtřcha s twojeje hutřchoby jo řchło, twojo řdyhnieie: „Bog, byž mē grěřchnikoju gnadny!“ to žaržy won předř swojomu wořchu. Won řam jo holtar, won jo mēřchnik, won jo hopor. Řřhes swojo hoprowaie huzynijo won nařche bjatowaia řpodobne na űebju. A deřal ty teke dny a tyžeie dluřko na huřlyřchane twojog bjatowaia žakařch, jo deřali lēta we tom pschejžiřch, űezwibluj nad twojim huřchym mēřchnikom. Won řchi űesabydno, a daži řchi huřlyřchyjo abo niz, ř twojom řtrowju řluřy to jedno tař deie ař to druge, Ga byž dobreje myřli. „Glēdaj na űogo, ga buřořch rořwjařelony!“

VI.

Řēto deie budu űēkotare tudy byřch, kotarež togo řwēta muzne řu. Wy řcžo ře zař žyweia napinali, aby ten grěch potopili, ale wam ře řda, aby byla řcha wařcha proza podermo a aby buwalo to řchym gorej na řwēřche. Wy řcžo ř Bogu řřchikali, řcžo tych řlořnikow marřkali, — jich napominali, — řcho podermo; do wařcheju huřchowu řni hyschcži pscheze klēřche a űepozne řlowa, rařa tog poprosnem-huřywaia Bořeg mēna ře űeřřche wothuzysch; wařchej wozy wizitej řchym wēzej űepřchaw-dosćzi, řchužeia a nužeia. To řchyřno boli wam tař do hutřchoby, až wy řřjaržyscho: „Nařcho wojowaie jo poprosnem a nařcha pobořnosć jo řgubjona.“ Ale, o řřchesćzijan, glēdaj na řesuřa, ga buřořch rořwjařelony. Řej! won pschizo, pschizo maľřie; a zož te žloweři we řchescž towřynt lētach űeřřu mogli huwjařcz, to možo won we jadnom hořognuřchu hugbařch. Řej, won pschizo řawēřcze a buřo řwoj raj nutsch řeřch. Mořno, až won hyschcži žinřa pschizo, pscheto wot togo dņa a teje řchtundy űewē nichten, teke te janžele na űebju niz. (Matth. 24, 36.) Řēt we tej gožiie možo ten Řnēs pschisřch. Won buřo pschisřch ako řlořej w nozy; lež hořoko poľ nozy, abo na řwitaiu, abo pschespolno, to űedejmy my wēzeřch. A wřcho, zož te luže wot togo powēdaju a řwēřczeluju, jo űewēřte a jich huřkadana tog huřořeg řjawēia ře űemařaju. My űewēmy howazej niz wēřtego, ako to, až won pschisřch buřo. řa pořēdam wot hutřchoby, aby

won pschisček, dokulž ja hysčezji žywy šom. Towé, lež ten ab drugi mjasny nami jogo pschichod dozakašch nebužo. D šchafna nazeja! Te, kenz žywe sarostanu až k tomu sašejpschizeniu togo šněsa, te budu s tymi gorėjstajonnymi srasom pschejz terzone hordowasch we hobłočach, tomu šněsu napscheschitwo do lufsta, a bužomy tať podla togo šněsa bysch kuždy zaš. (1. Theff. 4, 17.) Dejali pať humrešch, šerwej něžli won pschizo, ga trošchtujšcho še s tymi šłowami: „Ja zu pschisch a waš ku mmo šesch, aby wy byli, žož ja šom!“ (Jan. 14, 3.) Wašcha šlufchnošč pať jo něto, aby wy stawne gotowe byli, pscheto togo žłoweka šyn bužo pschisch we jadnej gožine, žož wy še togo němyšlišcho. (Luf. 12, 40.) Nědejať ja togodla pilny bysch? pscheto lej! ten šněs šněs pschizo s mozu. Jogo myto jo pschi ňom a jogo hoptaschene jo psched nim. (Jes. 40, 10.) Won dajo kuždemu sa jogo statkami. Togdla ňoť ja sazwiłlowasch, ale zu škobodny wostasch. Won pschizo, won pschizo a šchykných wozy budu jogo wižesch, a te, kenz jogo šchizowali šu, budu psched nim husch a žałoszczisch; ale te pschawe budu še welgi wjašelišch. „Šotarež na ňogo glėdaju, te budu rošwjašelone.“

Ja še nazeju, až šom wam žinša dobru powešč pschiiiašł, kenz waš trošchtowasch možo. „Šobrosčezjo še ku mmo, ga bužošcho wy šbožne, šchykne šoiže togo šwėta, žejo šristus, pscheto ja šom Bog a žeden wėzej. (Jes. 45, 22.) Glėdajšcho něto na ňogo, a gaž to žynišcho, bužošcho wy žywe bysch. Ššchėlo to žognowane Bože nad wami wotpoznywasch, a ššchek jaden kuždy wot tudy pschejz hysch s tymi myšlenami na togo jadnogo, šotaregož my lubujomy: na Jesuša! Jesuša! Jesuša! Amen.

Pawol psched Feliksom.

„Gaž pak Pawol groňascho wot teje pschawdosćzi a poznosćzi a wot togo pschichodnego šuženja, bu Feliks pokny bojasni a wotgroni: žij na ten raš tam, gaž ja godny zaš směju, zu ja schi dasch sawołasch.“ (Boš. 24, 25.)

Ta moz togo ewangelia jo nehugroňeze welika, pscheto my wizimy, kaš wono tych wěrežych we scherpeniu, tužyžy a pschegoňowanu hušchuschijo. Pawol běšcho wot nogo taš sapschimety, až won wězej niz nelubowascho, ako to ewangeliom, jo won žaržascho schytno sa schkodu, aby jano Kristuša dobydnuš. (Phil. 3, 8.) We takej lubosćzi pratkowascho won tu wěrnosćž a pschescherpe pranže a popajženstwo, marštaně a kameňowaně, a tšchachoty na lanže a tšchachoty na morju, (2. Kor. 11, 23—28); ale won wo to žedno nerožescho, nežaržascho tež šwojo žyweňe sa droge, aby jano we Kristušu wostaš. Wot tych žydow bu won pschegoňowany, wot tych tatanow šmēschonj. We Jerusaleme pschimety, bu won wěžony do Časaraje, wot jadnog šudnika ku drugemu, a to wotglědaně tych winikow neběšcho žedno druge, ako to: jogo wot žyweňa š šnerschi sporasch. Ale glědaj, schuder ma won jano to jedno psched wozyma: „Jesuša pratkowasch; to štodke ewangeliom sapowedasch.“ Kasa ako popajžony won němělzy. Psched teju hušokeju radu huwołajo won: „Togo gorějstawanja tych humarłych dla šom ja žinša wot waš šužony.“ (Boš. 24, 21.) Psched kralom Agrippom hulizujo won to tšchojeňe wot šwojogo hobroscheňa, a poweda taš lubošne wot teje gnady Božeje, až ten kral huwołajo: „Wele nebrachujo a

ty nagroniwošch mě, až ja kšesesczijan horduju.“ (Bož. 26, 28.)
A tudy psched tym semskim sastojnikom, zož mogał ƚe sagrauwašch
a wo lichpušchczeni pschošysch, tudy snani won „wot teje pschaw-
dosczi a poznosczi a pschichodnego ƚuženia,“ a to s takeju wjašo-
łoscju, až ten ƚudnik ƚe hulekajo. dokulž ƚe zujo ako slězynař,
a ten popajžony ƚuži jogo. (To jo jadna rědna předkilda wot
togo dnja, zož te ƚwěte budu tych janželow ƚužisch, ako pomoz-
niki Jesom Kristuša.) Pawoł nam pschawne pokažo, kač wěrnio
to jo, gaž ƚe spiwaj:

Bžo ƚwět teč roslamany,
Bog, ten stoj niwěrne;
Glod, nagota a rany,
Mjaz, bišče, gońeńe
Mě nigdy űewotryjo
Wot mojog Jesuša;
Won s kšhidłami mě kšchyjo,
Mě ruku podawa.

Niz janžel, wjašelosczi,
Niz tron, niz kšchašnosczi,
Niz strowe, choroscž, skosczi,
A žedno šcherpeńe:
Jo, gab šče na mńo byli
A ƚmiersch mě grosyła,
Niz, niz mě űewotchyli
Wot mojog Jesuša.

Nasch text pokažo nam kšchojake paršchony; dajšcho nam na
te ras kradu glědasch. Feliks a Drusilla ƚejžitej gromaze na
ƚudnem stole; Pawoł, do rěščasow huwěsany psched nima, aby
jima tu kšesesczijańsku huzbu roskładł a ƚebe tač to žyweńe abo
tu ƚmiersch sažlužyl. Měy wizimy tam ƚudnika, ten by rad to
šłowo togo sažuzenia hugronik, pscheto won kšchěšcho to tym
žydam k lubu žynisch; na drugem boze wizimy popajžoneg, kenz
žednu bojasń űama, ale bžes kšchacha to ewangeliom sapowěda,
a to rowno te huzby, kotrež nasch text „pschawdoscz, poznoscz
a pschichodny ƚud“ poměniyo. Ten ƚudnik ƚe hulekajo, posczelo
tog popajženiza ješno pschějž, grońežy: drugi ras zu schi sašej
sawołasch.

Ga glédajšcho k přédnemu na Pawołowe kšchute přat-
kowane, k drugemu na tych pšchisluchari powlekneće
a k tscheschemu na to knizomne sagrono.

I.

My namaŕajomy k přédnemu jadno kšchute přatkwane.
Perwej paŕ zu wam nězo wot Feliksoweg žyweña hulizyšch.
Feliks běšcho šapředka šchloba byt; dosta nato wot kejžora
Klaudiuška ten fryjot a bu jogo lepšchj towarišch. Won po-
mogafcho šwojomu šlošnemu kněsu šche grošnosćzi hugbašch a
běšcho k šchomu štemu jogo dobry razišchel. Tak štupašcho won
pšcheze huškej a dosta našledku to šemške šastojništwu we žy-
dojškej. Ako šastojniš hugbašcho won dalej šchykne něpšchawdo-
šćzi a běšcho tak něplezny, až kejžor Nero jogo wotšajži a jogo
wotšche šchtrošowašch kšchescho. Tu šchtrofu paŕ wotchyli jogo
bratšch Pallas, jaden drugi fryjpušchczony šchloba, kotryž ša
njogo dobre šłowo našožy. Ten Romski pišmar Tacitus pišcho
wot Feliksa: „Won šastojafcho tu kejžoršku moz we Žydojškej
na to něžpožytnejšche.“ Štogo wizišcho, tak pšchawe Pawoł
mějafcho, až won wot teje pšchawdošćzi přatkwafcho. Pošproine
Feliksa šejžefcho Drusilla. Wona hordujo jogo ženiška poměnona.
Wot něje še pišcho, až jo byla žydowka a žowka tog krala
Herodeša tog welikego. Šeje welikeje řednosćzi dla běšcho wona
daloko snata, ale rowno tak snata teke dla šwojeje něpoznosćzi.
Kaš běšcho šlubjona tomu Antiochužu; ten paŕ někšescho po
Herodešowej šnierschi ju měšch. Pošdzej běšcho ju Azizus šebe
braŕ, ten kral wot Amesena, kotryž, lezrownož tatau, ju tak
lubowafcho, až jeje dla žyd hordowa. Ale won bu hobschužony;
Drusilla jogo špušchćzi a da še k Feliksoju. Štogo možomy
lašžo hušnašch, zogada ten pošož tak wotšche na Drusillu glé-
dašcho, wot teje poznosćzi powedašcho a jeje něpoznosćž šjawně
šchtrošowašcho. A něto bužošcho teke wěžesch, zogada Pawoł,
ten pšcheskjaržony, na šudništwu pšched šwojim šudnikom wot
tog „pšchichodneg šužeña“ přatkwafcho.

Tog še Feliks wěšćze nějo našaŕ. Šnaž jo won měniŕ,
až Pawoł bužo jomu mudre roškladañe žaržafch wot teje kšhes-
ćzijaniškeje hužby. Abo šnaž jo won še našaŕ, až Pawoł bužo
jomu nězo wot tych pšchichodnych wězow hulizowašch, — dašchi
byŕo wot togo gorějštawaña tych humaršch, abo wot šonža tog

šwěta. Možno tež, až Feliks jo dozakał, Pawoł bužo Jesuba sagrańasch, jogo huzbu chwališch, tych žydow pať sajschpisch, a by Feliks rad wizel, gaby Pawoł a te huzone tych žydow še pšched jogo hušchyma wazišch chopili. — Ale niz wot togo še ńestańo. Pawoł snajo šwojich pšchisłuchari, snajo šwojog šudnika, a togodla pratlujō won se wšcheju šchutoscžu wot teje pšchawdoscži. Won poľažo jomu te hudomy, kenz wo šwojo pšchemoženē šu hobšchuzone hordowali; poľažo jomu te šyroty, kenz deje pšchošyt chojžišch, do kulž jich derbstwo šu te hufrate požřeli. Wěscze jo won jomu předžaržak, kať te hobšchudniki pla ńogo šchykno pšchawo dostanu, do kulž jomu pšchinošuju a jomu tej wozy samasuju, — te ńewinowate pať deje šcherpesch, do kulž jomu doscz dodawasch ńamogu. Kaťe hobšchudy ten sastojniť we naklaženiu a nutšchbrańiu tych danťow jo hugbať, kať won tych lebgožarow jo do klěba sporak, tych zešnych mužow pať wotšajzil, — to šchykno derbi won s Pawołowych hušt šlyšchasch. A našledku napomina jogo Pawoł, aby won napšchawdu pokutu zhyń, aby wodawańe šwojich grěchow dostak. Nato hobrošchi še Pawoł k Drusille a poľasa jej, zo teje žeišsi zescz jo, kať wona we poznosczu še dej žywišch a we bogabožasni šwoje žišchi wotkublašch, a až te hurare a manželstwa-kamare to Bože kraľeštwo ńebudu hobderbnušch. Hobyňa nagromadu pať poľasa won, kať jeju žyweńe ten zely lud škasnyjo, do kulž te ńepleki še na tog sastojniťka spuščczaju, s nim še sagrańaju a ja jogo rownosczu hugbaju. Wěscze jo še Feliks pšchi takich šłowach šazereniť a kať na žagleznych huglach šejžel, ale Pawoł ńeda jomu zaša, aby šwoju ńesczerpnoscž moľak šjawišch, pšcheto won pratkowascho jederńe dalej wot togo „pšchichodnego šudu.“ Won hopiša jomu ten šchafny stol Božy, a na ńom šejžezego togo ńebjaškego šudnika, pšched kotrymž ńejo žedno naglědane teje paršchony, kotryž šchykne wězy snajo a teke te myšleńa nascheje hutšchoby pšchespntuju. Dalej poľasa jomu Pawoł se šjawnyimi šłowami, kaťe myto potom kuždy bužo dostasch, kať te pšchawe a pozne a šczerpne budu to miľošne šłowo šlyšchasch: „Bojžczo how, wy žognowane mojogo wofchza, hobderbnušcho to kraľeštwo!“ Tym ńepšchawym pať a pšchisłodnikam a pšchibogojškim bužo s grimanim ten gľoš sněsch: „Žišcho tam, wy šaklěte, do togo ńińerńego hogńa!“ — Žeden žiw, až Feliks še pšchi takich šłowach hužěby. Jogo kosczi džachu, jogo hutšchoba dybascho, ta wědobnoscz woľascho: „Ty šy winowaty tog ńińerńeg

šaklešča!“ Won, ten šudnik, zujo še šažuzony, lezrownož na kralojškem stole šejži. Ten zart paš nedajo jomu š polušče pščišch. Nachwatki špušchczijotej won a Drusilla šwoje stoly a Feliks zejo: „Šij tam na ten raš, gaž ja godnejšchy zaš šnjeju, za ja šchi dašch šršej šawołašch.“

Šluchajšcho něto, lube pšchišluchare! Zož Pawol jo zynil, to dejaš kuždy Božy šluzabnik zynišch. Won pratkowafcho rowno to, zož tych pšchišluchari nastupafcho, a zynafcho to bžeš bojasni a lebgožeņa. Taš teš nedeje našche duchowne tym lužam ša gubu pratkowafch, nedeje jim lebgožišch, daniž tu wěrnoscž šamelzašch bojasni dla. Zo pomoga nam to huchwaleņe tych luži? dajo wono nam šlodschejšchu šmerišch? Ubo trošchtujo wono naš pšched tym Božym šudom? Nikaf! Togdla zomy jano taš pratkowafch, aby te dušche tych pšchišluchari gnute a na pšchawu drogu šporane hordowali. Ša ššcheš nejlubej taš powedašch: „Šluchajšcho, lube žloweši! pšcheto Bog jo me š wam pošlak. Ša mam wam nězo gronišch, zož ša waš hušchej mery wošebne jo. Wy bužošcho humrešch; iwelim wot waš budu še te rota teje hele wotzynišch. Ša noš wam někaš mudroštowane pratkowafch, daniž wašchu glowu š prošnymy šlowami napotnišch; ně, me jo pšchitafane, to ša moszczidlo napnešch a ten šchpenž rowno wam do hutšchoby žaržafch; — ja deru ten mjaz š tych nožnow hušchegnušch a wam tu zyštu wěrnoscž do hutšchoby pšchowołašch. Pšcheto na šlědnem diu bužo šchytņa mudroščž teje glowy še minušch a te statki tog šchěla budu še špališch kaž šloma a drewo; te statki tog ducha paš budu wostafch kaž šloto, šlobro a droge šameņe.“ (1. Kor. 3, 12.)

Alle někotare luže groņe: „Te duchowne nedeje taš šchczo-kašch!“ Ša zeju: rowno to deje, a zož jo nezyņe, ga nejšu wěrne šluzabniki. Našch šneš Jesus pratkowafcho teše možne, a niz taš aš te pižmahuzone a šarisejare. Ten Engelski duchowny Jan Knox wese šwoju bibliju to ruki, žěšcho š tej kralowze Mariji a pošafowafcho jej šchuschche jeje grěchy. — Bog ššcheš nam hobražišch tu šchutosczž Pawoła, aby my še nebojali, gaž našchym pšchišlucharam te grěchy dejmy wotešchyšch. Ša taš pratkowane nepoderbi Pawol žedneje zeschži. Ša nejwěšcha chwalba ša noš jo ta, aš „Feliks še huleka.“ A to wězo naš na to druge pšchemyšleņe.

III.

„Feliks se huleka.“ To, ten bogi popajženž, kenž žednog šagrańara daniž režnifa nemějašcho, kenž dla šbega běšcho pšesťjaržony, zož to nejgoršche pšehgrěšchene běšcho pšesťchiwo togo kejžora, ten wesmjjo š wěrezeju rufu ten mjaz teje wěrnosczi a rošdzeliwo dufchu a ducha, a tosczi a moršgi. (Hebr. 4, 12.) To jo rowno tak, aby pšchinel won rizateg lawa we šwojej jamie a šesťhegnul jog napředk, šchomu ludu k žiwadlu. O žiwna moz tog ewangelija! O žiwna wěrnoscž, až Bog se šwojimi šlužabnikami jo, a to hobradowaně tych kralow k nizomu huzynijo, gaž pšesťchiwo togo Kněša šu. Něj to wěz ak semška mudrosčž we šawolu, gaž my wizimy, kak ten papajžony tog šudnika šuzi a kak ten muž na kralojštem stole pšched tym mužom we rešchajach džasch chopijo? „Feliks se huleka!“

Nějo mjašy wami teke młogi, kenž to jo našgonil, zož Feliksjoju se šta? Ten duchowny jo wam wašchu hufschobu wotěšchyl a wam šchytno powezel, zož we šchamnosczzi a potajmnosczi se jo štało; wy sczo se šapředka na uogo pogoršchowali; ale dlej a wězej pšchize wam to hušnasche, až ten muž ma pšchawě, a wašcha hufschoba chopi dybasch a džasch. Wy sczo šami pšchi se pošnali: „Šawěscze, ten złowek jo mě gronil šchytno, zož ja žynil šom (Jan. 4, 29); ten jo wěscze wot Kristuša mě pošłany!“ Tak sczo wy šnanfi byli, až to ewangeliom wěrnoscž jo, lezrownož jogo moz k wašchomu humoženi hyschczi našgonili nějšczo.

Me zoga take žyni, až te luže pšchi tom šlyšchaniu tog ewangelija džasch chopiju a te dšy ronisch? Někotare grone: „To žyni ta wědobnosczž!“ A woni maju šchochu pšchawě. Pšcheto, zož až tog pratčara grono wěrnoscž jo a nam našcho žyweńe wotěšchyljo, ga nějo žeden žiw, až našchej lizy se šazerenijotej wot šromańa. Me ja se myšlim, až ta wědobnosczž tog złoweka jo tak dere ščasna, ak šchytne jogo druge duchne mozy, a wona šama se něby gnuła, gab nězo drugego něbyło, kenž ju hubuzijo. Šube bratschi, niewižišcho wy, až to hušnasche tych grěchow jaden štatč tog šwěteg ducha jo? Ten šwěty duch ma dwojake hugbane. Młogich luži wotžaržuju won wot něpležnych, grosnych štatčow, a to jo ta šwarnujuza gnada. Čtož we takej gnaže něštoj, ten padno do grěchow a šromotow, kenž šchym lužam pšched wozn

pschidu. We Feliksu běšcho hyschczi schrizka teje swarnujuzeje gnady; ako něto Pawol jomu to ewangeliom saporweda, hubuzijo ta gnada jogo wědobnoscz a won se hulekajo. Ale takej gnaže možo ten zlowek se stawjasch. Pscheto, lezrownož ten sw. duch schogomozny jo a schyčno hoperanie pschewinusch možo, žož až swoju schogomoznoscz nałożyjo, ga pschidwajo won glich woteremu zlowekoju, až ten se jomu stawja a jogo statku we se dohugbasch nedajo, tak až ta strowe-pschiuafęza gnada se we nom jano sachopijo, ale se nedokonzujo.

Alle zoga debu wot tych mjasny wami gronisch, kenz se rasa nehulekaju? Ty by žinša s jadneju kameianeju hutschobu a se smrozonyma wozyma pschischek psched Bože hoblizo. Twojo klesche a Boga sromoschenie jo stupalo až do nebj a weto stojšč ty negnuty a neponizany we Božem dome! A rownož jaden Lazarus wot tych humarkych gorěj stanul a schi s plakanim a se sdychowanim to ewangeliom pratkował, ty by weto se chachal a žortował. A rownož jaden Boanerges (Mark. 3, 17.) pschischek a s grimajuzym glosom schi Božy gnim pschivolal, ty by weto pscheschimo nogo byzal a jogo grono sanizował; k hutschobe schi neby schlo. O ty Boga sabywaty rod! kak jo Bog schi twojej skosczi pschepowdal; kak jo ta hela schi homanika! O wy žišchi tog skaseina, wy mascho Kajuowe snanie na waschom zole a Judasowy konz bužo wasch konz! Moja dušha wiži juž s profetojskima wozyma to pišmo, nad wascheju glowu napišane: Mene, mene, tekel, ufaršin! (Dan. 5, 25.) Pscheto wetom, až wy se rasa nehulekajoscho, hopokazoscho wy, až nejsczo jano we smerschi, ale we polnem satwarženiu a skaseina. Wy sczo juž něto satamane; wascha nažeja jo se minula; wy sczo „gole, nepłodne bomy, dvojza samirete a hukorenone!“ (Juda v. 12.) Kaž wy se žywisch, tak bužoscho humrešč, bžes nažeje, bžes wery, bžes troščta! Pscheto chtož žednog zuscha wězej nama, ten tek nama žedneje nažeje; chtož tu wědobnoscz saprejo, togo jo Bog ten swěty duch spusščzil a nežo jogo nikula wězej pytasch do nimernosczi.

III.

A něto, satym ak te powleknone sluchare smy wizeli, ga zomy hyschczi na to knizomne sagrono poglěduusch, kenz Pawolu se sta, ako Feliks stanu a jogo wot se pusščczi.

Jaden fromny muž raknu ras k duchownemu te słowa: „to jo žiwno, gaž se wizi, kať ta zela sgromazina wot Božeg słowa hordujo guuta, až te dny se jim roie!“ — „So, wotgroni ten farar, to jo žiwno, ale ja wem nězo, to jo zažeski ras žiwnejše, rosmějšo, až te luže, kenž we zerkwi su plakali, sebe te dny tať ježno sašej hotreju a šchyno sabydnu, zož su blyščali.“ — To jo žiwno, až Feliks se psched Pawołom huleka, ale wele žiwnej jo, až won možaško groniš: „žij tam na ten ras!“ To jo huškej mery žiwno, až ten grěch taku mož ma, až tu hubužonu wědobnosć na swoj boť možo sešegnuš, tať až ta wěrnosć hordujo sachyščona a s teje hušchoby hustaržona. Feliks, negluzny Feliks, zogodla stanoš ty s twojog stola? Maš ty tať wele žyniš, ažo žeden zaš ši newostaio, ja twoju bogu dušchu se staraš? Posastaio že, ty negluzny žloweť, zoš ga se šchym wězej rosbogaščiš psches nepšchawdosć a hobyščudu? Namožoš ty rasa jadnogo hołognuška naložyš k strowju twojeje chudeje dušče? Newějš ga ty, až to nimerne žyweie sachyščijoš? Ty žariš tať wele, ale wot tych nebjaškich dobytkow nesgromazijoš ty niz, žedneje wery, žednog hujadnanja, žednog wodawanja, žednog hušwěščenja, žedneje nesmasaneje pschawdosći? Och žloweť, ras bužo ten zaš pschiš, až twojo želo, ja kotrymž ty něto tať nemudre ganiš, bužo se minuš, kaž to zowane, a rosežiš, kaž ta kurawa. Ty groniš: „Ten kejžor jo me pschikasať, to a to žyniš, a ja deru pošluščny byš.“ Och, Feliks, ty maš hyschczi jadnog kněsa, kenž huškej seži ať ten kejžor, to jo ten kněs tych nebjuw a kral šchych kralejstwow. Namaj ty žednog zaša, na jogo pschikasni blyščajš? Psched jogo hoblizom jo twoj kejžor kaž huženž. Zoš ty tomu namoznemu pošluščny byš a togo šchogomoznego sajšpish? Ga žij! ja wem, až ty se jano sagranajš, ab jan te lušchy togo šchela mogal požyš. Žij jan, a Drusilla s tobu! So ši to možno, wetom ať to słowo wot tog „pschichodnego budu“ ši hyschczi we hušchyma šni? Zoš ty tež dalej te statki hugbaš, kenž ši južo na tu šchomu togo satamaštwja su sporali? Zoš ty twojej ruze se šromotu smasaš a twojog ducha na dwoju satamaš, šatym ať te warnowanja su blyščal a žul? Och žloweť, to jo k hoplakaniu, gaž se wizi, až ty do togo škaseia žeioš, rowno ať ta wojza k rěšnej ławe; až se we tych lušchtach salewaš, lezrownož se ši sdaže tať lubošne byš.

Tak młogi wot waš jo niezelu wot Božego słowa sapschimety hordował. Ale juž ponezele ty gronišch: „Ja mam ja mojim želom hysch; mam glėdasch, zo we šwėšche še stano.“ Dch, ty bužošch to naspet gronišch, gaž ta hela dla twojeje tornosczi še šchi do hobliža hušniejo. Nėwėšch ty, až tych luži jo wele, kenz grone: „My zomy še žywisch a še žywisch dasch!“ a woni sabydnu, kať jekno jich ta šnieršch nadejžo. Hyschczi drugi groni: „Nėkate wjašele šchať možo ten žłowet mėsch!“ D torny žłowet, jo to šchi wjašele, gaž twoju dušchu k šnieršchi gonišch, gaž twojog stworischela sanizujošch, jogo kašni k nogoma teptašch, jogo gnadu šajšchpiwašch? Nad tašim twojim wjašelim plaku te janzele. Bužo to šchytno šchi teke wjašele byšch, gaž na šniertnej postoli bužošch lažasch? Bužošch še togo šchytnogo wjašelišch, gaž psched Božym šudnym štolom smėjošch štojasch? Taka wjašele jo lutna hobšchuda, pscheto to nej žedno wjašele, zož twoju dušchu tomu nejgoršchemu pomščezėnu pschepowdajo.

Wėtšchy žek pať šni to šagrono tať: „Hyschczi jo zaša došč k pokuške!“ Ten młozėnz groni: „Daj mē pokoj, až ja šтары horduju!“ A ty šтары, šchery grėšchniť, zo ga ty gronišch? Gaž ten młozėnz lažkeje myšli jo, to mē nej žeden weliki žiw, pscheto ta zera tog žyweňa šda še jomu hyschczi welgi dlujka; ale mjašy wami šu někotare, tym jo to šynie šedymžasť ras tu glowu tšchėšto, a hyschczi nejšu to tonišchczo tych grėchow špušchczi. Dy ga dej wam ten godny zaš pschisch? Juž po někotarych dñach bužošcho we rowe lažasch, a zošcholi wašchej pochmurnej wozy šwignušch, ga možošcho tu šnieršch přesny še hupytasch. Ten młozėnz možo humrėšch; ten šarki mušy humrėšch! We młodych lėtach špasch, jo rowno tať, ako gaž ten wojať we twardnižy spi; ale we šтарыch lėtach hyschczi drėmasch, to nej hynať, ako špasch, gaž ten winiť južo dobywa. Mėnišch ty, žłowet, až bužošch twojomu šudnišoju hubenusch, gaž k nomu gronišch: „žij tam na ten ras!“ Šej! ta šelera jo južo pschiložona k tym koreňam twojogo žyweňa; ten žerwiť pitwa we twojich moršgach, te šopeňka přėju, tej mlyna twojich hušt stej tupej a te hoľna twojeje glowy šu šchmojte! a weto mašch ty hyschczi zaša došč? jo to teť werno? D žłowet, mjašy šchytnymi blašanami jo ten šтары grėšchniť ten nejžwėtšchy glupėnz. Š jadneju nogu štojich we rowe, k teju drugeju na přėškowatej kšchome: jo to hynať, ako gaž Bog groni: „Ty blašan, žinš nožy bužo twoja dušcha wot tebe wšeta!“ — a zo bužošch potom wostasch?

A weto słyschym šchuderfano: „Slyšczi jo zaša došč!“
 Zo, hysczi zaša došč, Bogu služyš? Lej! ta niernosc
 nejó tak dlujka, aby jogo chwálba še mogła dohupowedaš, a
 ty mēniš, až ten konazk twójog krotkeg žyweňa jo dlujki došč,
 až mogal jogo še nalubowaš? Och, kak šy ty tak glupy, ty
 zlowezny rošym!

Glich posastaň ras, Feliks, ty nedejš zinja perwej wotejšiš,
 až ja moju zelu hutšobu tebe šom hušypal. Ty groniš:
 „Drugi ras!“ Wěš ga ty, až drugi ras bužoš tak gnuty,
 ako zinja? Zinja groni ši tvoja hutšoba: „Smognij še a
 smaľaj twójogo Boga!“ (Amos 4, 12.) Drugi ras možo ten
 głoš humelknuš; ten šogol tych ľakarow, ten rušch tych grajarow
 možo jen lažko potopiš, až jen wězej žedne nehušlyšchajoš.
 Šchykne luže horduju warnowane, šchykne, kenz do tog nierneg
 šatamaňstwa padnu, šu ras to šlédne napominaňe šlyšchali.
 Towě, lez mojo zinjajšchne šłowo nejó to šlédne wabeňe, kenz
 tebe še staňo! Zinja še ši groni: nebužošli pokutu žyniš, ga
 bužoš hokoło pšišch! nebužošli twóju nažēju na Křistuša
 stawiš, ga bužoš niernie šachyšchony. Zinja napina Bog
 hysczi ras tu hušdu, aby ši š teje pary tych nepšchawdoščow
 huternul; dejal ty še šašej pokušach ako parškaty kon, kenz
 rošyma nama, — towě, lez Bog ši nepušchzijo, gronezy:
 „Dajšcho jomu hysch, gaž ňozo šbožny byšch!“ a tak bužoš
 akle potom wotzušchesh, gaž zu posdže bužo k pokušche, zu posdže
 k wěre, zu posdže k nažěji!

Ja pšchacham dalej: Wěš ty, až Bog ši bužo potom
 kšchesh gorějšesh, gaž tebe ta wědobnoscz wotzušchejo? Šain
 běšcho še ľdsami pokutu pytal, ale nejó ju namaľal. Togodla
 žejo Bože šłowo: „Zinja, gaž wy jogo głoš šlyšchyscho, ga
 nešatwarzčzo wašche hutšoby!“ (Př. 95, 7. 8.) Zinja plazo
 jogo luboscz nad wami. Zinja žejo won: „Bojžčzo a dajšcho
 nam mjasny šobu pšchawowaš. Gaž wašche grěchy tak žeriwene
 šu, kaž kšchej, ga deje woni weto tak běle buwaš, kaž šněg.
 A gaž woni šu, kaž purpurowa barwa, ga deje woni glich kaž
 běla walma buwaš. (Iř. 1, 18.) Štej wašchey hušchy
 zinja gluchey na jogo pšchepšchošene: glědajšcho še předk! Šas
 bužošcho wy ša tym požedaš, zož zinja šanizujošcho; bužošcho
 ša nim kšchichach, ale won nebužo waš hušlyšchach; jogo wot-

grono bužo bysch: „Ja som waš wotak, ale wy nejšcjo kšcheli pšchisch. Tam scjo bežželi we wašchej ławze, scjo mojo pšchošene kšychali, ale wašchu hutšchobu satwaržili. Ja hustrewach mojej ruze sa wami, aby waš schegnuł k mojim nadram, ale nicht wo mio nerožescho, togodla „zu ja be teke hušmjašch we wašchom niewjašelu a waš lafašch, gaž pšchizo, zogož wy be bojšcho!“ (Pšchisł. 1, 24. — 26.)

Och, pšchezga zošcho wy zelo wotlefašch a gronisch: „Hyschczi jo zaša došč!“ Gordujoscho ga pšches to wotstarłane sbožne? Biškup Tilotson zašcho ras: „Ten złowek možo gronisch: ja zu jěšč; ale wot tog předkwešescha nehordujo won našeschony. Won možo gronisch: ja zu po chylze pišch, ale wot togo nesajžo jogo łaznosč.“ Tak možoscho wy teke gronisch: „Ja zu potom chopišch Boga pytašch!“ ale wot tog předkwešescha nebužoscho hyschczi dawno sbožne. Niz ten sabuwaty kšuchar, ale ten žynar bužo žognowane dostašch. Och, gaby wy gronisch kšcheli: Žinša, moj Bog, žinša pšchošym ja šchi, aby ty mě twoju gnadu sjawil; žinša wesnij moju grěšnu dušchu gorěj a počaj mě tog humožniša kšchej; žinša wotrazom be ja mojim grěcham a tornosčam; žinša chyschijom ja wot be schyłne moje dobre statki, na kotrež be do neta som spusčezal, niz nepožedam wězej, ako tu gnadu pšches Jesušowu kšchizu. — Och, kał gluzny ten pratkar, lenž tašu wofadu mě! gluznejšchy ał Pawol. — Pšchiz ga, o šwěty Duch, a schegnij te nerožeze hutšchoby k šebe; daj, aby woni be segibali pšched twojeju schogomozneju gnadu. —

Wy pojžoscho něto pšchejz, moje pšchisłuchare: Zo bužoscho na droše powedašch? Moj kněš groni: „Ty złowezne žišche, twój lud poweda wot tebe pšchi tych sczenach a we tych wjažnych žurjach. Woni šchi maju sa prošnižku, kotraž be redne spiwa abo grajo. Togodla kšycha woni woje kłowa, ale neznyne sa nimi.“ (Hesek. 33, 30. — 32.) „e ja wam gronim; to jo mě mało, až wy be mě hušmėjoscho. Ja mogu be nad tym tež wjašelišch. (Matt. 5, 11. 12.) Ale to mě muzy hušchej mery, až wy wašcho strowe sachyschijoscho. Saplnwajšcho mě, ale žynšcho pořutu! Hugotujšcho mojo schěto, kaž tu paru na droše, žož be to wam spodoba, ale nesatamscho wašchu dušchu. We takej hušokej wězy nebyžcjo že tał lažkeje myšli. Nepschizoli

po tej knierschi niz wězej, ga potom žywijscho ƚe moƚogdla ƚaž
zošcho; nedajoli žedno ńebjo a žednu helu, ga hušnjejscho ƚe mē!
Joli pať ńebjo a hela nēzo wěstego, — a wonej trajotoj ni-
merne —, ga hobpschižegnu ja waš pschi tom Kristušowem
šudnem stole, — psched kotrymž ja ƚe šjawišch smēju na tom
dnu togo šudu, — ja hobpschižegnu waš pschi waškej dušcy:
wešnijscho te šłowa ƚ hutschobe. Pšchigotuijscho ƚe a smalajšcho
wašchog Boga, wy žišchi Israelske. A ten šnēs buži we tom
wašcha pomoz, Jesou Krista dla. Amen.

Bogodla te zloweki do Kristuka wërisch namogu.

„Kak možošcho wy wërisch, kenž wy
zescž jaden wot drugogo beroscho, a
tu zescž, kotaraž wot togo jadnogo
Boga jo, wy nepytašcho.“ Jana 5, 44.

Nasch humožnik poweda s tymi farisejarami, kotrež jogo
gorëjšesch nefschechu; a kotrež se s tym sagraňachu, až jim
možno nej, do njogo wërisch. Woni běchu rowno žiwny statk
wot njogo wizeli: — zlowek, kenž wele dñujkich lët běšcho chory
był, bu srasom hugojty, a to psches jedno samste słowo. Taki
žiw, jaden žiw teje smilnosczzi a schogomožy Božeje, dejascho jim
hopokasasch, až Kristus ten syn Božy jo. Ten žiw woni dere
wizechu, ale — město až s njogo tu wërnoscz hysnachu —, chopichu
woni pscheschirwo togo šneša warzasch, až won take na šobosche
žnył běšcho. Bož Božy žiwny statk jich huzascho, to běšcho
nad nimi sgubjone; woni nefschechu ten palž Božy wizesch.
Perivej, nežli take živy se stanachu, běšcho Jan ten dupjar
pschisšel, ten saporwedar togo messiäsa, we starem testamensche
ako Elias šwěsczelowany. Na Jana te farisejare tšchochu
wërachu, a tu šbytnu niewëru woni šanielzachu, togo ludu
dla. Woni se nedowazychu, psched tym ludom gronisch, až
Jan wot Boga pošlany nej. Ako togodla ten humožnik
jich pschafascho: „Wotžo běšcho Janowe dupëie? běšcho
wono wot ñebja, abo wot zlowekow?“ ga buchu woni
šmolone a ñamožachu jomu wotgronisch. Pscheto, kšeli woni
jogo pošlane přesch, ga by ten lud se na nich rošgoril;

a naspet: kšcheli woni jo posnasch, až Jan jo s nebja pschisšel, ga by ten Anēs jim wotgronił: „Pšchezga nejšcjo jomu wēri li a jogo snaišstwo gorējseli?“ Ga woni mējachu Janowe snaišstwo, mējachu Jesuŝowy žiw, ale weto ūa mo ž a chu w ē r i š ch. Hušchej togo bēchu te farisejare welgi dēre we tom pišnie snate; młogi wot nich mo ž a š cho ze le stawy, ze le knigly s głowy gronišch. Woni bēchu ta k mudre, až gronišch mo ž a chu, kotry postawł ten šrēdny jo we zelej bibliji, tež: kotre šłowo, abo kotry pišniš ten šrēdny jo, a ta ke šcha ke mudrostowa ne woni wēžechu. Pšchitom wotpišowanu tych šwētych kniglow nesabychu woni žednogo tynche nka. Te šame knigly powedaju šjawne došč ž wot Kristuša. To jo žiwno, až luže, ke ŋ te šwēščelowana tog stareg testamenta snajachu, a nēto to dopolne ne ta kich šłow přešy še mējachu, Jesuŝowe šłowa šlyšchachu, jogo statki wižechu, až ta ke luže nehu snachu, až to ten jo, wot kotarego ž Mojses a te profejty, šu pišali; to jo žiwno, groniš ja. Žo mo ž o snaišstwo šjawnejšche byšch, a k te šłowa Jesajaša we jogo tšchi a pēščža šetem stawe? Woni mējachu snane pšchi sname nu, a weto bu Kristus sachyšchony.

Hušche ži žinša dajo ta ke luže na šwēšche. Woni wēre, až to šwēte pišmo Bo že šłowo jo, ale do Jesuša woni ne wēre. Žo ž te evangelisty hulizuju, jo jim wērne a wēste; woni posnaju, až Jesus, ten šyn Bo žy, jo na semji jadno nesmasane žywe ne wjadł a sa na š jadne je humo ž e ze je šmierschi humrēk. Woni tež wēre, až Jesus jo wot šmierschi gorējštanuł a do te je kšcha šnosčzi nutšch šchet, až tež šchyfnu mo ž ma, šbo žnych žynišch tych, ke ŋ do ūogo wēre. Woni žar ž e tu powēšč ž tog evangelija sa wērnosč ž a ne wēre glich do Jesuša; rošmēj: woni ne wēre ta k, aby pšches ūogo tu šbo žnosč ž dostasch mogli. Woni ga snaju to ze le šwēte tšcho je ne, wē ž e tu ze lu biblijšku historiju, ale woni nespušchē ž a ju še na ūogo ako na šwo jo strowe, won ne j jim ten jaden šamy šbo žne žynar. A pšchafšafšch jich, žogodla ga to ne wēre, ga nesagra ŋ a ju še s tym, až wērišch ne k š che, ne, woni gro ŋ e, až wērišch ūa m gu. Šluchar, mo ž o š ch ty ta ke šagrono hobschi nesch? Žo to mo ž uo, až žlowe k Boga šu dgaro ju hu ž ynijo? Žo to mo ž uo, až ne čht gronišch derbel: won ŋ a m ž o Boga wērišch? Ga ž ty ni ž i žlowe ko ju ne wērišch, ga mēnišch ty s tym, až jogo grono jo dga ne, a to ne j sa tog hulizowara žedna zešč ž, to jo šromota. Ga ž ty ne to Boga ne wērišch, ga jo to sa ūogo te fe šromota, pšcheto ty žar žyšch jogo we two je j hušchobe sa dga a. Bo že šłowo sa dga ne mēšch, to jo ta ne jwēšcha šromota, to

nejgoršche sanizowańe, kenz se Bogu stasch možo. A newěre spytowašcho juž we paradisu ten huž tu žensku, ako won k nej raknu: „Zo, jo ga Bog gronił?“ Newěra jo togodla ten předny a nejwětšy grěch, kenz se stańo. Nehugroněza jo ta gjarďosćz togo złoweka, k nehobpschiměschu ta tšchuchłoscź, až won tym nejšjawnějšym, tym nejwěsczejšym słowam Božym űozo wěrišch! Bog žějo: „Wěrišcho do mojogo šyna, ga bužošcho humožone!“ a ten zlowek wotgronijo: „Ja űamgu do twojog šyna wěrišch!“ Běda taķemu rodoju!

Ja paķ zu weto, taķ chytšche aķ možno, žinša s tymi powedasch, kenz se se šwojeju űamozu sagrańaju. Ja ga wam wěrim, až wy se sa taķ šlabych žaržyšcho, ale dajšcho nam pytasch, lez tu winu takeje šlabosczi űeby mogli namakasch. Za šchěžkosćz űelažy we tej powěsczi, kotruž wěrišch dejmy; wona teķ űelažy we naš, aby my wěrišch űamogli. Ten kněš Jesus groni nam, wezom wona lažy; won žějo: „Kaķ možošcho wy wěrišch, kenz wy zescź jaden wot drugego beroscho?“

Ga zomy nejperwej glědasch na tu šadoru, kotraž tym šarisejařam we drose lažašcho; a k drugemu dajšcho nam pytasch, kaķe šadory našchym űewěrežym we drose laže.

I.

A přednemu ta šadora, aķ tym šarisejařam hobusu žy űašcho, jo šnaž teķe młogemu wot waš nasadore, a togodla dajšcho nam kradu na űu glědasch.

Wonu wesechu zescź jaden wot drugogo. Lej! južo to, až něcht se zescźišch dajo, a rownož teķ tu zescź hyschczi lepej saškužył, možo jomu tu wěru do Kristuša welgi šchěžku huznyšch. Ten zlowek chopiyo zušch, až nězo jo, gaž druge jogo zescźe, a to jo šchłodne sa tu wěru; pšcheto perwej űamžo ta wěra šchajžašch, až ten zlowek hušnajo, až šam wotše niz űejo. To se šeliřaczom, abo s šamineńami poššchyte šenko we šemji teķe perwej űehubija, až to dušcheńe jo wotweseťe. Gaž druge naš chwale, gaž to dobre, zož na se mamy, pošwigaju, gaž nam zescź hopokažu: ga bachta se lažko našcha hušchoba a křdũo tu myšl, až ma wošebnu drogu do űebja, až jo zu dobra, s tymi

drugimi grěschnikami psches jadne a teŕame žurja do teje sbož-
nosći nutsch hysch. Gaž to evangeliom groni: „Ty dejšch
šchynnu twoju saŕlůžbu spuščzisch, howať namžošch humožony
hordowašch; ty mašch twoju doŕweru jano na Kristuša stawisch
a niz na ŕe ŕamego,“ gaž Bože ŕłowo taťe wot naŕ požeda,
ga bužo nam ta wěra welgi šchěžko pschisch, žož až my na
žłoweznu zescž glědamy. Boža kašni newostawijo tomu žłoweznu
niz proščła zescži, ale seblazo jogo do nagego.

Hyschczi tužnej s nami stoj, gaž my — tu zescž
gorějweseze — tať daloko ŕe poŕwigamy, až ju wot
drugich požedamy, kaž te farisejare to žynachu. Woni
zaťachu nato, ab te luže ŕe psched nimi pokłanali. Schať dachu
woni ŕe pomėnisch „rabbi“ a „doctory,“ a žaržachu ŕe sa tať
woŕebne, až sa jich myŕlu nicht drugi jim rowny ŕeběšcho.
Pšchesto pať lesechu woni schym huschej na te kofaze teje gjar-
dosći, a telik dlyniej spadowašcho ta wěra až na ŕamy koňazť
teje hutšchoby.

Ja ŕom někotarych snať, te běchu welikeje zescži godne,
ale gaž ju dostachu, ga ŕewelizachu ŕe, welewězy chyllichu ju wot
ŕe a žaržachu ŕe sa ŕedostojne žłonki teje gnady Božeje. Taťa
mož pať ŕejo welim dana, to schěžke spytowaŕie teje zescži pscheŕascž;
pšcheto, ŕe zescžisch dasch a potom psched Bogom ŕe pokłonezy
posnašch: „Bog byž mě grěschnikoju gnadny!“ to ŕe ŕemaka.

Možno, až ten a drugi wot waŕ we ŕwojej familiji abo
we tej woŕaže welgi zescžony hordujo, — a mě jo lubo, až
taťeje zescži godne scžo —, ale paŕ ty ŕe, ab jeje požedny
ŕehordowať, žož nejlepej na tom wizisch, gaž ŕe marščzisch a
rošgorijošch, dyž ju niži ras ŕedostaŕošch. To łapanie sa zescžu
jo welich luži ŕlaseŕe.

Jaden kněs we Amerize mějasho ŕwoje ŕchłoby; jadnomu
tychŕamych gronachu Sam. Ten kněs bu ŕe ŕwojog spaŕia we
grěchach hubužony Sam teke. Hobej mějashtej požedaŕie sa
wodawanim a sa měrom teje dušche. Ale Sam namaka to
wjakele we Kristušu wele jeŕnej ať ten kněs. Tog ŕe ten
požiwašcho. Ten ŕchłoba wotgroni: „Glědajšcho, massa (to jo:
kněs), gaž ten janžel pschizo, nowu draŕtwu pschiiŕezy, ga groni
won k wam: „How mašcho nowu kapu!“ Massa poglědŕio na
ŕwoju draŕtwu, jo tšchochu sedrana, tam a how roŕtergaua; ale
Massa groni: to možo ŕe sapłatašch a tať bužo hyschczi chylu
žaržasch. A massa ŕeseju tu kapu. Ga pschizo ten janžel k

Samoju a groni: „Sam, nowa kapa ja tebe!“ Sam žejo: „Daj, ja som ščen ščen lumpaty, skoro nagi; mój žel, luby janžel. A ned že hoblaſu nowu kapu.“ — Rowno taſ jo ſ tym złowekom a jogo ſwajžbarſkeju draſtwu. Za bejnoſcž wot- žaržuju naſ, až tu pſchawdoſcž Jeſom Kriftuſa jeſno doſcž na že neweſmjomy. Rownož teke luže naſchu nutſchlownu gjardoſcž newiželi, a rownož teke my ſami že ſa bejných nezaržali: Bog glěda až do teje dlymi naſcheje hutſchoby a ſnajo kuždu ropu naſchogo wjaſyma. Perweј paſ won niſogo nepoſwiga, až ten złowek že jo ponižal; pſcheto Bog že ſtawa tym gjardym, tym ponižnym paſ dajo won gnadu.

Pla tych ſariſejarow beſcho hychczi nězo wězej ako to. Woni jano zeſcž neweſechu, woni jano ſa zeſcžu nepožedachu: woni že dachu zeſcžiſch, žož togo ſewſchym godne nebechu. Jich doſtojnoſcž beſcho lutne ſdaſche a pſchiſtrod- niſoſtwo. Wot wenka bechu woni welgi dobre luže a ſložo- wachu pſcheze do Božeje myſchyny. Ale gab ten peueſchſ hychczi roſdželiſch mogli, ga by ſchaſ lubeј ten ſtworty žel tog peueſchka dali, aſ tu poloјzu. Teje zeſczi dla paſ dawachu, lezrownož že jim pſchi tom jezynafcho. — A gaž wolomužnu huželichu, ga neſta to že doma ſa žurjami, ale brěž meſta, žož nejwězej luži gromaže beſcho, a ten ſuſ tych tſchubaſow ſapowedaſcho jich ſmilnoſcž. Sa jich gronom dere dachu woni tſchubiſch, aby te chude gromadu pſchiſchli; we wěrnoczi paſ že to ſta, aby te luže mjaſy ſobu powedali: „Deј, kaſ dobroſchimy jo ten rabbi Benſimeon, a rabbi Sadoch dawa hychczi wězej!“ Ten kneſ Jeſuſ ſjawi taſu jich ſmyſl pſched ſchynnym ludom. — A gaž woni ſwoju zaſetku ſadanichu, ga bu ten ſlužabnik do gumna poſłany, aby naſoſ ten zaſety žel wot mjatweje, koprika a garby wotreſal a žednog ſpelka meneј, daniž wězej nedal, jano togodla, ab te luže powedali, kaſ naſoſ ten rabbi ſwoј danſ wotwezo. Dwoјza we tyžeiu že woni ſpoſchachu, a marſchcžichu že pſched lužimi, aby te powedali, kaſ ten bruch jim boli dla głodu.

Taſ welizachu že woni; ale chtož jich doma ſnajaſcho, ten wězeſcho, až woni niž teje ryſcheje chwalby doſtoјne nebechu. Pſcheto zo ježachu woni doma, žož jich niſt newižeſcho? Naſch humožnik jim groni: „Wy žeroſcho tych hudowow domy!“ Woni mujachu žebe tej ruže, gaž na wiſach bechu byli, ale to humaſane, až tych ſyrotow ſu ſchuzili, to

pščeš taše myšče nje wotpadnu. Bože kašni woni šapokšchychu a šawichu šwoje hušawena na jich mešto. Tak běchu woni rowno, kaž te rowny: wot wenša hupyšchione, nutschifach paš polne šnieržena.

Wět, wěršcho mě, gaž něchten zešne mě nošy, nějo paš jogo doštojni, a won žywi še šchym dalej we tašej hobšchuže, tomu nějo možno do Ješuša wěrish. Kaš teše to dejal? Čtož š lutnym dgašchim jo pšchejžony, kaš dejal ten tej wěrnošči wěrish? Gaž něchten zaš žyweša jo we šchamnošči šejžel a pšchizo šrašom do bytšchneš šlyža: jo žiw, až jogo wozyma to šwětlo boli? až won jo pšchešašcz ňamžo? — Čtož wot šwojeje mlodošczo how jo šawne we gadu a ňerechu pšchebowaš, — zošch še tomu žiwašch, až ten tu žyštošcz ša nězo ňetřebneš žaržy? Togdla, o žloweš, gaž ty gronišch, až do Ješuša wěrish ňamžošch, ga špytuj še, lež twojo pšchišłodnišostwo ta šadora ňej, šenz šchi wot twojogo humožnika wotželijo.

Wšchi tych lužach, šenz zešcz jaden wot drugešo šeru, namašaju še hyscheci druge šadory teše wery; rošmej: pščešto, až woni šawne taku ňešašlužonu zešcz šrydnu, čope woni wěrish, až šu ju šašlužyli. Čtož pšcheze drugich moli, pšchizo tak dalošo, až našledku še šam šamolijo, a hobšchuzijo. Čtož pšcheze drugich hobešdžo, čopijo na šwoju šamšku šdžu wěrish; a čtož drugich zašch, čopijo še šam bojašch. Šube pšchijašchele, to jo welgi šchěžko, zešcz brašch, zešcz požedašch a weto bytšchey wozny hobešchowašch. Wšcheto kaž ten šur tomu šchelnemu wošu žyni, tak žyni to pšchišložene tomu wošu togo ducha; hobeš hordujoteš pochmurnej. Nežyšte wošo paš ňewiži tu wěrnošcz a ňepošnajo tu šchizu, pščeš šotaruz jano tu šbožnošcz doštanomy; wono ňamžo tu wery namašach.

Hyscheci nězo: to chwalene tych luži huzynijo tych, šenz jo doštanu, š welikim bojašnikam. Šab te šarišejare šcheli do Ješuša wěrish, potom ga ňeby wězej te mudre rabbi, ňeby te huzone doctory byli, a te bratschi by jich š teše šynagogi (šchule) huštaržyli. Wěrish a potom tu zešcz šchusch, to něžo. A niž jano to, jedernu šromotu by hyscheci špchišrydnuli; te luže by šczerkali: rabbi Šošeš jo teše

togo Nazarenara huknik hordował; ten mudry rabbi bu tak nariski; chto jo take ƚe myŝlił! Ʋŝched takim gronom ƚe woni bojachu, a togodla woŝtachu lubej we newere.

Nejo ga tudy teke tak młogi, ƚeńž do Jeŝuŝa weriŝch namžo, dokulž ƚe pŝched luźimi tŝchacha? Ty ƚy we kopizy; nepleki daju do rady, ab ƚe to a druge hugbało, — ty wěŝch, ty zujoŝch, aź to nej pŝchawe, aź jo grěch, ale ty niz nepiŝaŝch, welewězy znyriŝch ƚobu, zož druge hugbaju. Schaŝ by ŝchi woni howaŝ draźnili a ŝchi ƚ ƚmėchu mėli, ty ty dejaŝ jich blaŝan byŝch. Tog ƚe ty tŝchachaŝch. O ty weliki bojaŝnik! — Młogi boj ƚe pŝched ƚwojimi bratŝchami, drug: pŝched ƚwojimi towarisŝchami. Won nozo ŝ nimi roŝpadnuŝch, nozy jich pŝchijaŝchelstwo ŝgubiŝch. Och božko! ƚak wele duŝchow ƚapaju jano ŝa teju ŝpodobnoŝczu tych luźi. Zeŝcz mėŝch, huchwalony byŝch, to jo jich glėdałko, we tom ƚe glaze. Ale ŝanizowany byŝch, huchachany hordowaŝch, narisŝe mėna krydnuŝch, — a to ŝchyŝno jano teje wėry dla —, nė, lubej zoju do hele jėŝch. A pŝchitom ŝchyŝnom woni nehupytaju, aź wetom, aŝ woni ƚe ŝa mudrych žarže, ƚu te nejwėtŝche glupeńze hordowali. Nej wėrno? -- nimer ŝgubjony byŝch, ab jano chyltu ƚe tym ƚaŝaram ŝpodobaŝ, — nejo to to nejwėtŝche blaŝaństwo, aŝ jano byŝch možo? Znyriŝcho waŝchym pŝchijaŝchelam ƚ lubu, tak daloŝo aŝ pŝchawe jo, ale žedne neznyriŝcho drugim take napschelubo, pŝcheszož waŝchu ŝbožoŝcz ŝgubiŝch možoŝcho. Ʋŝchawy a wėrny pŝchijaŝchel jo ŝchi jano ten, ƚeńž ƚe wo to ŝtara, ab twoja duŝcha ƚe 'neŝgubila. Ja ŝnaju pŝchijaŝchele, ƚeńž ƚ zlowėtoju pŝchizechu, jomu huŝchej mėry lebgožachu, jogo ŝchyŝ a mudroŝcz chwalachu, jomu teŝ tog piŝcha dawachu aź ƚ nažreŝchoju, — naŝledku paŝ hobŝchužichu jogo wo wŝchyŝno jogo pŝchemožeńe! Šu to pŝchijaŝchele? Nė, to ƚu twoje nejgorŝche winiki. Hubegaj pŝched tymi lebgožarami a pŝched tymi glatŝkimi ƚłowami tych lebgožarŝkow, ty młoženiz tak dere aŝ ty muž! woni budu ŝchi wėŝcze ŝkaŝyŝch na ŝchele a duŝchy. Nėtŝchachaj ƚe pŝched nimi, ale groń: Kaŝ dejaŝ ja taku ŝloŝcz znyriŝch a pŝcheŝchiwo Boga grėŝchyŝch?"

Dazi ŝ tym jo doŝcz wot tych ŝariŝejari a taŝich, ƚeńž ƚe jim rownaju.

III.

Zomy k drugemu glědajsch, kate šadorana ſe howaſ
hychczi namakaju, aſ młogi złowel k tej wěre pſchiſch
namoſo. Wy newěreze, pomogajſcho ſami mē pytaſch tu
wimu waſcheju newěry aby wy ſe kradu poſnali.

Wěrnno ga jo, aſ nēkotare wot waſ wěriſch namogu,
dokulſ huſokū myſl wot ſe maju. Woni nejſu ſedne
niſ nepſchawego zynili, — jo ga nēcht nēzo ſlego wot nich
ſgonil? — a welgi dobroſchirwu hutſchobu teke maju. Šuli
paſ ſe niſi ſ nēzym, pſcheglědali, ga zoju ſchytno ſaſej hu-
glaziſch a ſarownaſch; pſchezga nedejalo ſe jim naſledku rowno
taſ dēre a hychczi lepej hych, aſ tym drugim? Šchaſ ſu
ſe ſ zeſeju mozu prozowali, ab ſcho dobre zynili; pſchezga
nedejaſ jich ten ſmilny Bog raſ k ſwojej pſchawizy ſtawiſch?

Och, luby pſchijaſchel, take ſigowe loſena deje ſe ſchi
hoternuſch, howaſ namzoſch ſbožny hordowaſch. Taſa twoja
ſpokojnoſež jo hobſchuda. Twoja hutſchoba nej taſ dobra,
aſ ty ſe myſliſch, a twojo hobchadane nej taſ bzeſ huiſch-
pjonta, aſ ty ſebe powedaſch. Ty nejſy dawno taſ wele
dobrego zynil, aſ ſy mogaſ. Pſchewaſ jano raſ to, zo
tvojim huſtam ſy dobreg dawaſ, zož trebne nebeſcho,
a to, zo tym chudym abo tym tataſam ſy dawaſ, zož
trebne beſcho. A zož to wojowanē ſ tym grēchom naſtupa,
ga gronim ja ſchi: ty raſa namzoſch, ty namzoſch jen
pſchewinuſch. Ja muſym wam groniſch, taſ aſ Joſua tym
Iſraelſkim ziiſcham: „Wy namzoſcho tomu Kneſu ſlužyſch!“
Wy ſe ſabeſoſcho, aby ſ mozym winikom wojowali, ale ta
broſ we waſchej ruze jo jano ſczina, kenž ſe ſlamjo, dyž tog
napſcheſchiwniſa dej pobiiſch. Ja ſcheſ, aby wy ſe wot
waſcheje bludnoſczi roſchili, pſcheto woſtaſoſcho wy taſe aſ
ſczo, ga buzoſcho wy te pobite. Poſnajſcho lubej, aſ wy
ſlabe ſczo, aſ zeſto ſczo padnuli, a potom ſapſchimiſcho tu
mož Božu a tu ruſu Jeſuſa, pſchepowdajſcho ſe tomu
ſwětemu duchuju, ga potom buzoſcho ten grēch mož pſchewinuſch
Mozoſcholi to, ga potom wēm, zogada do Jeſuſa wěriſch
nozoſcho: wy zoſcho lubej ſami ſebe wěriſch. Ta hobſchuda
togo ſamoſe-lubowanā wotzaržuju waſ, tu weliku wěrnnoſež
wižeſch, aſ jano Kriſtus waſ ſbožnych zyniiſch moſo.

Zesto lažy ta wina teje newěry teke we tom, až ten zlowek ƚe hoŋacha ƚwoje grěchy poŋnaŋch, a wotleka, ƚe k Bogu pŋchibližajch. Gaž ƚe jim groni: „Chtož do Jeŋuŋa wěri, ten ma to nimerne žyweŋe,“ ga wotgrone woni: „Ja ŋŋchel, ab wěriŋch mogał, ale ja ŋamgu. Dajŋcho mē raŋ jadnogo wot tych, ƚež tał grone, na wēdobnoŋcž pŋchajchajch: ƚy ty juž raŋ k Bogu ŋchel a ƚy jomu ŋe lđjami poŋnał: „Anežo, ja ƚom grěchyl?“ Nē, to ŋejŋy ty žynik a ŋechajch jo teke žyniŋch; ty ŋozoŋch ƚe Bogu ŋjawiŋch. Togdla teł ŋamžoŋch mēra ƚrydnuiŋch. Pŋcheto chtož ƚwoj grěch poŋnajo, ten bužo gnadu doŋtaŋch, hował nihten. Dabid groni: „Ako ja jo ŋŋchek ŋamelžajch, ŋginuchu moje ƚoŋczi pŋcheŋ mojo ŋtawne huŋŋe.“ Huŋŋej togo pŋchajcham ja waŋ: ƚał ga zoŋcho wy do Jeŋuŋa wěriŋch, gaž ƚe ako grěchniłi ŋepoŋnajoŋcho? Nēwēŋcho ga wy, až Jeŋuŋ jo jano ŋa te grěchniłi pŋchijchel? Kriŋtuŋ zo gojŋch, zo wodawaŋch; chtož pał k ŋomu ŋepŋchizo, ƚał dej won tomu pomoz? Jeŋuŋ jo pŋchijchel, pŋcheŋ ƚwoju ŋŋej waŋ hužyŋcžit; gaž wy ƚe pał ŋa žyŋtych žaržyŋcho, potom ŋejo žeden žiw, až groniŋcho: Ja ŋamgu wěriŋch. To jo waŋŋeje huŋŋchoby twardoŋcž, waŋch gniw pŋcheŋchimo Boga, waŋcha bejnoŋcž, ƚež waŋŋej wēre ŋadora.

Hŋŋchczi wotere newēre do Kriŋtuŋa ƚwojeje ŋej pēŋchneje huŋŋchoby dla. Woni ƚe dla gniłoŋczi raŋa tał daložo ŋemyŋŋle; to pŋchemyŋŋleŋe jo jim žurne žēlo. Žoli, až jim nēzo pŋcheŋ glowu žo, ga ƚu to lutne ƚwētnē wēzy, ako wiłowane, žēlaŋe, bachtaŋe, ruŋŋchowane. Duchne wēzy pŋchemyŋŋliŋch, to ŋej wēzej nałog, niž pŋchi mlodych, daniž pŋchi ŋtarych. Kaž te mjatele wot ƚwētku ku ƚwētku letaju, ale žednog mjoda ŋenaŋgro- maže, tał teł woni; jich žēlo jo poproŋnem a roŋejžo, ƚaž puchoŋe. Ja wēm, až wele towŋŋnt duŋchow naŋŋchog žaŋa ƚe myŋŋliŋch ŋozoju na grěch, ƚmerŋch, ŋebjo a helu. Wotergi naŋŋchu hŋŋch a to pŋatłowane poŋłuchaŋch, to ƚe jim hŋŋchczi ŋejžo, ale ŋchtundku ƚe ku ƚnižlam ƚednuŋch a do teje nimer- noŋczi poglėdnuŋch, to jo jim woŋtudne žēlo. Nēł, luby pŋchijajchel, ƚyli ty tał ŋepēŋchneje huŋŋchoby a lažkeje myŋŋli, ga ŋejo mē žeden žiw, až do Jeŋuŋa wěriŋch ŋamžoŋch. Kŋchel Bog ŋchi hubužiŋch. To žyweŋe na ƚwēŋche jo k nēzo hužyŋ- ŋejŋchemu dane, ako k pŋcheporaŋu; wono ŋejo žedno graŋŋe. Po ƚmerŋchi pŋchizo druge žyweŋe a to bužo ƚe ŋ tym =nē

tejschym mafašch; zož ty tudy by był, to bužoſch pſcheze byſch. Sny tudy neznyſty, bužoſch jo tam teke. Te nezele, kotrež ty tudy we gniłoſczi, abo želanu abo we ſwětnem wjaſelu pſcheporajoſch, te budu ſchi pſched Bogom ako mordara pſcheſtjaržyſch a ſchawne ſnanſtwo pſcheſchitwo tebe dawajſch. D złowek, wotzuſch ſ tvojogo drěmana, do kulž hyschczi zaſ jo, aby ty niewotzuſchel, gaž zu poſdže bužo.

Hyschczi druge namgu do Jeſuſa wěriſch, do kulž to ſemſke wjaſele bžeš měry lubuju. Kuždy złowek ga zo byſch gluzny a to nej k ſachyſcheinu. Togo złoweka duſcha jo k tomu ſtworona, aby wjaſele mēla, glich to ju nenaſeſchijo, zož ten ſwět wjaſele pomēnijo. Sromajſch ſe jaden mogał, gaž ſe ſlyſchy, nadzom naſch lud ſpodobaſe ma, — gaž ſe wizi, ſ zym won ſebe ten zaſ pſcheporajo. Sle towarſtwa ſu welike ſadory tej wěre. Takeg towarſcha, kenz ſchi ſe ſwojimi žortami jo homanił, dejsch ty ſpuſchcziſch. Mafch ty nad nim wězej ſpodobaſa, ako nad Jeſuſom, potom wěſch ſam, zogada k žednej žywej wěre pſchiſch namžoſch. Ten dom tych neznyſtych luſchtow, zož tał młogi ſe na ſchēle a duſchy ſalejo, — takeg domu ma ten niewěrezy ſe hobijaſch, zož až tu wěru namafaſch zo.

Wot jadneje drugeje ſadory teje wěry neby rad powedał, — pſcheto ten znyſty ſe ſroma, ten neznyſty ſe huſniwkujo, gaž wot togo ſlyſchy —, weto pał neſmēju mēzaſch. Chtož te ſtatki teje nepoznoſczi lubujo, chtož raſa to manželſtwo we zeſczi a znyſtoſczi nezaržy, — ten mēlz wot ſwojeje wěry, won žedneje nāma a žedneje nekrydno, a rownož teke hyschczi fromnejſchy ſe ſdał, rownož teke howazej žednogo bracha na ſe nemēł.

Ten zart ma wele ſrědnosczow, naſ wot teje wěry wotchyliſch, rowno ał ten taſchlow-kojar ſchakoraſe polezane humyſlijo, ab ſwojo rubneie doſtał. Nēwiziſch žyn tog bogeg złoweka, tał ſe chwejo na hobej boſa, — we duchnem tał dere ał na ſchēle —, won zo ſawěſcze fromny byſch, won ſaklina ſwoju ſlaboſcž, won teł chojži pilne namſchu, — ale gaž ten glažł hupytajo, ga jo ſchytno ſabyte, won nepſcheſtaſo perwej žreſch, až ten roſym ſe jo minul. Dazi tał złowek,

dyž pschi rošynie jo, hysčczi rědnej poweda, daji won tu bibliju s głowy groni: teje wěry namžo won měsch.

Ja namgu wam sčyčne sadory hupowedasch, kotrež waš wot teje wěry wotzaržuju. Jano to zu hysčczi spomiesch, až wele takich luži dajo, kenž namaju za ša, še tej wěre powdasch. Woni maju wikowasch, we šchamarni stojasch, sa tog gospodara želasch, šwoje „Kundy“ hobstarasch a towě zo sčyčno zynisch. Peñese, peñese! to jo jich sachopenk a jich konz. Sa peñese šu woni k sčomu godne. Žedna hobščuda, žedna lžža nej jim zu welika, zož jan peñeschk psčesto dobydnusch mogu. Ruby žlowek! Bogu šlužyšch a mamonu, to nej možno. Hobščudnik bysch a sbožny hordowasch, to nej možno. Sa sčybałoscza šlěžišch a tu wěru namakasch, — to nej možno!

Hysčczi jadnu sadoru teje wěry zu jano spomiesch. Ja šom zesto wizek, až te dušche wošebne we tej sčtunže teje šinerschi weliki nemer mējachu a žednog troščta namakasch namožachu. Šcho napominañe, aby na tu gnadu Božu we Kristušu wěriš, běšcho podermo, woni namožachu wěriš. Ja sadora běšcho, až woni wodali nejšu šwojim winikam. Čtož paš newodajo, tomu nehordujo wodane. Gaž ty twojog bratscha dawišch, gronežy: „šaplasch mě, zož mě dlužny šy!“ ga nežiwaš še, až ten weliki kral na tebe gorniwu hordujo a schi nehušlyšchjo, gaž ty jogo pschobyšch. Ja šom starejšche šnaš, te nejšu mogli šwojim žišcham wodasch, žišchi, kenž nejšu tym starim mogli šabyšch; bratschi a šotschi, kenž še nejšu mogli wizesch; šušeži, kenž šebe rasa wot Boga negronichu, — možno nej, aby my s Bogom mer mēli, gaž mjasu šobu mēra žaržasch namžomy.

A něto, moje bratschi, ja šom wam někotare sadory pošasch, kenž waš wot Boga wotžele. Šsomli s wami wotsche powedaš, kaž Jan ten dupjat to teke zynik by, ga nedajšcho še rošgorišch, ale wešmišcho to šłowo we pokornosczi gorěj, kenž možo wasche dušche sbožne huzynisch. Ja pschobšym waš, aby wy wasch pschichodny zaš pschennyšlili. Kotry grěch ga jo taš rědny, až wy sa nen waschu dušchu do hele dajoscho? Ty mlody wojak, mašch ty někaš grěch sa nadrami, kenž schi sadora, dobry wojak Jesom Kristuša bysch? Ty, mloda maruška, hodbana wot špytowanow a špytowanow, sa kotre wjašele zošch to nebjo

pschibajzisch? Lez stary abo mlody, ja pschafham waß: „Staki
huzntk ma zlowek wot togo, gabu won ten zelu swet dobydnuł,
na swojej duschu pak schodował?“ Gabu ta zela mañ tych
greschnych wjaselow se na kopizu seszynała, a dosegali woni
až huschej mjaßeza a gwěšdow, a mogal ty je schytnu požyšč, ga neby
woni doscz sarownaia jato byli, až twoja duscha jich dla do
hele dejala pschisch. Neženischo do takeje neglufi, ja pschožym
waß.“ Bog daj wam gnadu, aby wy wafche grechu ned
spuščezili a Kristuša hufwolili. Amen.

Ca wěstoscz wot tog wodawana tych grěchow.

„Ty chyschijosch schyłne moje grěchy
blědł se.“ Jes. 38, 17.

To su słowa tego krala Hiškiaša. Won poweda tudy wot takeje wězy, nad kotrejuz won tež niz tog ryńšceg zwiłlowana nama. Won běšcho se swojomu Bogu dowěrił, běšcho se na tu sašlužbu tog slubjoneg messiáša spušczał; a ako płod takeje wěry dosta won tu wěstoscz, až won swjašoleju nazeju spiwáš možo: „Ty, o moj Bog, ty sčogomozny a pšhawy, chyschijosch schyłne moje grěchy blědł se.“ Och, take wjašele jo to, jaden blyšcž tog nebjašteg šlyža we tej dušcy měš, a ten Božy głoš blyščasch, kač won we tom gumie našeje dušce hobchadajuz žějo: „Syn, twoje grěchy, kotrychž wele jo, su schi schyłne wodane!“ Ten suł takeg bogojšteg głoša možo našču hutyšobu i nebjaštem wjašelu poswignuš; i jadnom wjašelu lenž wěšče jo, ač to wjašele nad klěbom a winom, — wěšče, ač schyłne bogatstwa a lušcny tog šwěta jo daju. — Ten poschł tog žišchetstwa dostasch, tu nejřednejšču draštwu krydnuš, pšcžen na palzu a žreje na nogoma měš, to nebjaške grasche blyščasch a to radowane wizeš, i kotrymž ten šgubjony šyn we tog nana domie powitany hordujo, — to jo sawěscje take wjašele, lenž wězej wažy, ako zety šwět a schyłne nebja nagromadu.

Moje lube bratschi, wono dajo pratkare, lenž stawne wot tego pratkaju, take našgońena a take hochložená Bože žišči we šwojom duchu maju; ale ja se bojni, až woni wot tego zu wele powedaju a pschi tom druge třebne wězy šabynu. Naspětk

dajo bratschi, kenž jano wot teje wěry pratkujju a jano tu sbožnosć saporwedaju, kenž psches tu wěru še dostańo. Pšchitom paš sabydnu woni wot togo snanišch, zo ta wěra we hutšchobe hugba. Hobej pratkara bluzitej, lezrownož kuždy wot nejju to hutšchobne požedańe ma, aby tu wěrnosć saporwedak. Ten jaden wot nejju, kenž niz aš to nasgońeńe pratkujjo, ten še boj, až te luže mogli jano tu pschihuzonu wěru mēsch, kenž ta wěra tych Božych žišchi nejjo. Togdla požeda won to nasgońeńe, ako jadnu hopokasńi, lez ten duch š Boga jo. — Ten drugi bratsch, kenž jano tu wěru pratkujjo, ten še boj, až te luže mogli še zu welgi na to gibańe togo ducha spusččasch, a niz na tu kšchizu Kristuša. Won jo we starosćzi, aby to kradu šjawit, až my šmy humožone psches to, zo Kristus jo ša naš zuł a niz psches to, zo my zujomy. Won hobwěsćzijo tu wěliku wěrnosćz, až my humožone šmy psches tu drogu kšchej a niz psches nekake nasgońeńe, kenž nam še stańo; won paš sabydńo, až pschi pšchawej wěre teke nasgońeńe jo, a až tam, zož pšchawe nasgońeńe še namašajo, tež ta pšchawa wěra šejzi.

Ša zu nejperwej hopokasasch, až hobej huzbe gromaze bysch dejtej, — to Bože nasgońeńe a ta žywa wěra, — wjašole zusche we duchu pschi wěstem dowěreńu na Kristuša. Wěrnjo jo, až my sbožne hordujomy psches tu wěru a niz psches našču wjašolu wědobnosćz. „My chojzimy we wěre a niz we wižeńu.“ Ale weto jo mjasny wěry a šwěteg wjašela we duchu rowno taš hobjadne žyweńe, ako mjasny koreńow a tych łopenow, kenž š tych koreńow šwojo žyweńe dostanu a we tom peńku šwojo žaržañe maju. Ša wěra jo to hobstawne, kenž pscheze še namašasch dej; ta wjašoloscćz tog ducha jo to gožbne a ma šwoje zaše, rowno aš te łopena a kwětki, kenž teke pschidu a hujdu, šatym aš šwoj zaš maju. Ša wěra jo ten bom, te plody teje wěry šu te łopena. Wotergi jo našča dušča polna kwětkow a šłodki mjod bēžy do teje hutšchoby. Šo jo ten zaš, gaž togo ducha wjašoloscćz nam snaništwo dajo, až našča wěra žywa jo, rowno aš te nalěto hubijajuze pupki snañe, až ten bom žyweńe ma. Ale škoro jo we našchej hutšchobe sašej taša šušch, až šchyna wjašoloscćz sažžo, rowno aš te łopenka tych bomow sašej spreju a našymu wotpadnu. Žesczej še tež stańo, až lutna šyma a maršneńe naš napadńo; našča škobodnosćz jo šginona, to šazwiblowañe jo blisko, a našča boga wěra stoj tam, ako goly bom, hobryty šchych łopenkow, kwěšinkow a plodow. A glicholan,

moje bratschi, glicholan jo nam ta sbožnosć wěsta, zož až jano ta wěra nesažo, ale twarže stojezy wostańo. Komuž pak žedne žedno wjašele teje wěry nekwišcho, chtož žednych płodow teje śwětosćzi nepschińašo, ten sčasak dejak še napřchawdu pschafchafch, lez jogo wěra hyschczi žywa jo. Te duchne hochłoženia še rownaju šlyńizowem segeroju. Zu ja wězesch, we kakem zaspu moj duch jo, ga gledam ja na ten seger. Ale gaž mrošawy to šlyńizo sakšchju, ga nepomoga mě ten seger niz. Potom pak pokazo ta wěra šwoju šchafnosć; pscheto moja wěra pschederijo še psches te mrošawy a husnajo to hysche mojeje dušche, niz na tej šeni tog segera, ale na tom šlyńizu šamem. Za wěra jo drošcha a wošebnějšcha, ak ta duchna wjašelosć, nej tak chwějuza, ale jo hobstawnějšcha. Wona jo ten koreń šchych duchnych darow. Glich nedajšcho nam pscheschiwo tych duchnych darow powedafch, dajšcho nam je hušoko žaržafch; pscheto to jo nězo welikogo, we bytšchnosćzi teje Božeje gnady šejžesch; jo nězo šchafnegogo, te granke wot Škola jěšč, dyž my šami hyschczi we pusczińe bydlimy. Wěro jo: wězej hušoknosćzi lažy we tej wěre, až to něbo moja jo, dyž tu wěstosć wot tog wizesch namgu; ale šłodschejšche jo, šwojo pschawo šjawně wizesch we Božom šwětem měščze.

Za chylju še něto k tomu jadnomu wošebnemu nasgońeńu, kotrež snafchog texta nejwězej poweda, rošmej: to nasgońeńe, až ta wodawajuza lubosć jo hulata do nascheje hutschoby. Za budu našch text na dwoju hušładašch. Wono dajo dwojake wodawańe, šenz Bog nam podarijo, a třebne jo, až my to kradu husnajomy. Za budu k přednemu powedafch wot togo wěreńa na to wodawańe, a k drugemu wot togo wjašela, kotarež ten hobgnazony žłowek psches to wodawańe hužywa. Chtož na to wodawańe wěri, ten jo hobgnazony grěchnik; chtož to wjašele tog wodawańa zujo, ten jo hobgnazone gole Bože. Ten wěrezny wě, až ten šudnik še nad nim wězej negniwa; ten rošwjašelonny zujo, až Bog nějo jomu wotšchny šudnik, ale šmilny wošchz.

I.

To wjašele nad tym wodanim tych grěchow nēdoštanomy my perwej, až ku Kristušu šmy pschifchli. Tej dušchy, šenz še šgubjona, žakofna a naga zujo, hordujo wot

Božeg słowa pschikafane, až dej se tyma rukoma Kristuša pschepowdasch, a to rowno taka ač jo. Ta wera jo takej pschikafni poslušna a puščizjo se do teje ruki Kristuša, niz s wjašelim, ale s džanim a s tschešenim. Ja gronim: my nedejmy zakasch, až tu wjašoloscž k pschepowdaschu zujomy, my dejmy se ku Kristušu puščizisch, a rownož teke žednog wjašela nezujomy. Werišch jo našcha słušnoscz; to wodawaie zusch jo Božy dar. Perwej dejmy poslušne bysch, potom bužomy to myto dostasch. Wetom ač ja zuju, až sgubjony som, až we mno niz dobrego nej, zož me tu sbožnoscz mogło saklužyisch, wetom padnu ja k tej tschizy Kristuša dołoj a doweriju se na njogo. Ako hopokasni, až ja se Kristušu som powdač, hulejo Bog do mojeje dusche s fryj gnady psches swojogo ducha to snankstwo, fenž me sjawijo, až ja we tej schtunze to wodawaie dostach, ač se Kristušu powdach.

Ta wera na to wodawaie rospadno do welich želow, te pač se nenamakaju we kuždej duschy jadnač. Włoge parščony, fenž mačo husnašcha maju a to pišmo nerošmeju, neweže wezej niz, ako to, až jim te grechy su wodane. Kaku nehugronezu gnadu woni pschesto dostanu, to jo jim nesnate. Woni zuju we swojej duschy, až kuždy grech, fenž we Božych kniglach pscheschiwo nich bešcho napišany, jo na pscheze wotwesety. Pschesto su woni liche schyčneje bojasni, kotraž perwej jich nužascho, pscheto Kristušowa tschej jo jich humyla, to jo jim doscz; net nama ta hela nad nimi žednogo pschawa. — Spodobali pač se tomu swětemu duchuju, ga pokazo won jim wotergi wezej. Won jim dajo zusch, až Bog ma jich lubo. Woni husnaju, až Jehovah ma sa nich wošebne dary a woščzojstu luboscz. Jich pschawo nad tym swětkom teje gnady hordujo jim sjawne. Woni wiže, ažo schyčne slubena su jich, dokulž Kristus jo jich, a dokulž jim žedno satamanstwo negrosy, ga kiwa jim schyčno žognowaie. — Wotergi se tež staio, až to zusche togo hobgnazeia rosczo, tač až ten duch nejjo jano wěsty tog hobgnazeia, wěsty tog nimernež žyweia, ale won wiži juž to nebjo wotworone a posnajo swojo derbstwo pla tych swětych we swětle. Jo, we takich schtundach tog hobgnazeia som ja našgonič, kač ten duch to semske žyweie sabydno a po tych sčoschanych drogach tog noweg Jerusalema chojzi a sobu grajo na tych nebjasčich harfach, k zesczi togo Nimerneho. A hugronieiu

nejo, kak welike wotergi to zuse togo wodawana hordowasch mozo. Wono pschemožo tu sazjonu nimernoscž pscheleschesch a tam swojo huswolenie hogledasch, pschemožo tu pschichodnu nimernoscž pschemyblisch a tam nad swojeju tšchaznosczu se wjašelisch. — Glich, kaž ja juž gronach, to nej pschi tuždem tač; dusche, kenž doscz husnascha namaju, uenasgoniju wēzej niz, ako až jim to tšchachanie se miuo a ta wēstoscž se namakajo, až jim schykne grechy su wodane.

Ja blyšchym waš pschafšasch: Kak dostaio se take zuse togo wodawana? Ja wotgronijom: to pschižo sčako. Młoge złoweki krdnu to zuse togo wodawana we hokognišču. Woni sraž lasowachu Bože słowo a nizi jaden postawš se swignu psched jich wozyma we nebjasem šwētle a jich hutšchoba bu bytšchna wot takego šwētkla. Taki postawš mozo bysch to słowo: „Gaž wasche grechy zerene su, kaž tšchej, ga deje woni glich beke buwasch, kaž šnēg. A joli won, kaž rošynowa barwa, ga dej won glich kaž walma bysch.“
 Našpet: „To słowo jo wēšte a sčogo gorėjwesešča dostojne, až Kristus Jesus jo pschischel do togo šwēta, tych grečch-nikow sbožnych zynit, mjaš kotrymiž ja ten nejwētschij šom.“
 Ten złowek zwiblowascho perwej, bešcho polny tužnje a sginēna; srašom jo we uom šwētklo, a žyweie a wjašele napolnijo jogo hutšchobu. Gaby won s jadnym tšchaznenim s hele do nebjia mogal stupišch, ga neby to pschemēneie wētsche bylo, ako to, kenž we jogo duschy se stao. Perwej chamny a hobšchēžkany, ma nēto srašom lažtu a wjašolu hutšchobu. Perwej zarny wot glowy až do nog, wizi won se srašom beky humny a hoblazony s teju šwēteju pschawdosczu togo humožnika. — Pschi młogich rosczo to zuse wot togo wodawana jano pomakem. Wono se sachopijo se sražteju nazeju, te jutšchne sorja togo wjašela šwitaju, až jim to blyžizo teje pschawdosczzi gorėjsejžo we jich hutšchobe. Ja šom luže snač, kenž we smyrkneiu ten mēr dostachu, žož našpet drugim wjašezze a lēta pschejžechu, nežli woni wotdychnušch možachu a s wjašolymi huskami gronišch: „Ja wēm, na togo wērim a šom wēsty, až won mē mojo derbstwo hobchowasch bužo.“

Taka wēstoscž hordujo nam wotergi žiwne huželona. Ja šom wizeč, kak wona psches wošebne słowa nizi jadnog duchownego do hutšchoby padnu, psches take słowa, aby byli woni rowno ja tu duschu hubrane, tač až ten blychajuzy sebe

žajcho: „To nej ten głoſſ jadnog złoweka, to jo Božy głoſſ; pſcheto ten pratkaj namožajcho moju hutſchobu ſnajſch; te ſłowa ſu powedane wot jadnogo, lenž hutſchoby a nery huſgoinujo.“ We drugem zaſu bu niži žiwne tſchojene ta ſrédnoſcž, lenž humožene a wjaſele pſchijaſe. To žiwnejſche hulizeje, lenž ja we nastupanju togo ſlyſchal ſom, beſcho dere to, zož jadnej žejſze, ſ ménom Honeywudowa, ſe jo ſtalo. Taſama beſcho grimajuze pratkare ſlyſchala. Zeje duch wotzuſche a wona zujajcho tu ſchěžu ſwojich grěchow. Ale wona namožajcho troſchta namaſajch. Huſchej zaſeſchich lět dlujko ſe wona dla nich ſtaraſcho a jej bu taſ ſchěžko, až wona tomu ſazwiblowanju bliſko pſchize. Žedna ſchtrizka teje nažeje na gnadu ju neroſwjajeli. Žaden žej, aſo pobožny duchowny ſ nej pſchize a jej hobweſczi, až Kriftus Jeſus možo ſbožnych zyniſch kuždy zaſ tych, lenž pſcheſ uogo ſ Bogu pſchidu, ga popadnu wona huſchpurny, ſchanki glažſ, lenž rožno pſchi nej na bliže ſtojaſcho, a jen dołoj chyſcheza, huwola wona: „Ja ſom ſgubjona taſ weſcze, aſ tudy ten glažſ do towsynt kuſow ſe roſbijo.“ A lej! ten glažſ ſe neroſbi, nekrydmu raſa ſmugi. Tog ſe wona taſ požiwaſcho, až ned weraſcho, až to jo Božy palz zyniſ. Wona wotwori ſe Božem ſłowu a ſłodki mēr bežajcho do jeje hutſchoby. — Ja hulizuju taſe tſchojene, aſo nězo rědkego, zož ſe zeſto neſtano; glich ma Bog ſchuderlano ſwoje drogi a ſrédnoſcži. Won možo tym ſwojim ten mēr daſch, a nedejalo jim niž dozyniſch, ga bužo won lubej žiwny hugbaſch, aſo až jogo hobtužone žiſchi nedejali ſ wotpozynku pſchiſch.

Pſchidajſcho mē, ab ja hyschczi chylku powedaſ wot togo wjaſela, lenž ſ tož wodawanja naſtano. Ja powedam ſ mojeg naſgojena. Wony gluzny žej, na kotremž ja mojeg humožnika namaſach, to beſcho mē taſi žej, aſ ja jen žedne ſabyſch nebudu. Aſo neſnate gole ſejzech ja a ſluchach tomu pratkowanju. Ga ſahuſtyſchach ja te ſłowa: „Hobroſchcžo ſe ku mīo, ſchyknog ſwēta konze, ga bužoſcho wy ſbožne!“ To ſłowo pſchijaſe mē ſ tej ſchizy Kriftuſa. Ja mogu hopoſnanisſch, až mojo wjaſele, ſatrež na tom dnu mējach, ſ hopiſanju nejjo. Ja by wjaſela dla mogal ſkolaſch. Taſ młogi žej jo mē wot tog zaſa ſe miniſ a taſ młoge wjaſele tog ducha ſom hyschczi naſgoniſ, ale žedne wēzej nejſom taſe hochłozeje mē aſo tenzaſ. Scho druge, zož ſe na tom dnu dalej ſtalo jo, to ſom ſabyſ. Ja

newem niz wot togo, zo ten duchowny howaſ jo pratkowaſ, — jano to, aſ moje reſchafe bechu ſlamane, aſ ja hobchadach ako hulichowany zloweſ, jaden derbniſ togo nebj, hobgnažony we Kriſtu Jeſuſu, huſchegnouy ſ teje pary togo grecha a ſtawjony na tu weſtu, pſchawu drogu, — to me ſtoj huſchczi žinſa pſched wožyma. Luže, kenž taſu gluſu naſgoniju, te wot togo raži powedaju, woni jo namgu ſanielzaſch. Žim ſe ſda, aby byſ ten zely ſwět ſ nimi jadneje myſli; gorn a kupy pſched nimi juſtaju, te taſchazſi jim ſpiwaju wele luboſnej, a to ſknyzo ſwěſchi jim bytſchnej, aſ howaſ žedne. Na taſem dnu jo ten zloweſ tog ſwěta mērſchniſ. Won chožži we belej draſcze, hoprujo te dary, kenž Bogu ſpodobne ſu, a jogo huſſchoba jo ten nejlepſchy dar, kenž won Bogu pſchinaſo.

Nemylſiſcho ſe, aſ ja zowam, gaž taſe powedam; ja pratkuj, wērne a roſymne ſłowa. Jo, zož ja groniſch mogu, to nedoſega ſ hopiſaiu togo wjaſela, kenž Bog tej duſchy pſchipoſczelo.

Mēniſch ty, zloweſ, aſ to jo zowane, gaž ta duſcha tog wodana ſwojich grechow weſta jo? Zoſch ty groniſch, aſ ta biblija teke zowa? Ne, ty wēriſch, aſ we tom ſwētem piſmie ta wērnoſcž ſtoj. Dej! ga rowno to wjaſele tog hobgnažoneg greſchniſa jo ta hopoſaſu, aſ taſ ſe ma, aſ ta biblija groni. Nehuwołajo tež Dabit (pſ. 32): „Deje tomu, kotaremuž te pſcheſtupnoſczi wodane ſu, kotaregož grech ſaſſchytty jo. Deje tomu zloweſoju, kotaremuž ten Knēs ten neſtatſ nepſchirachnujo, we kotaregož duchu žedno torene nejo.“ A Hiſkias groni: „Ty chyſchijoſch ſchytne moje grechy ſlédſ ſe.“ Neſtoj we bibliji ſjawne doſcž, aſ Kriſtus Jeſus jo pſchiſchel do togo ſwěta, pytat a ſbožne žynit to ſgubjone; aſ te wēreze hujdu ſe ſchannoſczi ſ tomu žitnemu ſwětlu; aſ ſu humožone wot teje možy togo winiſa a pſcheſajžone do tog kraja tog Božeg lubowaneg ſyna? Gaž nēto ta biblija hužy, aſ taſe wēžy ſe ſtanu, a gaž ſcheſczijany to naſgoniju: nedejali ga my potom gluzne huſch, gaž nam gnada ſe doſtaio? Ja gronim ſchuſche a ſjawne, aſ te wjaſoſe naſgonēna, kotrež ten ſcheſczijan we tom zaſu ſwojog hobroſcheia ma, ſe we wſchom ſ Božym ſłowom maſaju, jo aſ Bože ſłowo nam huſchczi wele wēzej lubi.

Dejaſ paſ nēchten ſe myſliſch: „Kaſ mogu ja wējeſch, aſ hobgnažony ſom?“ ga wotgroniju ja: Ty ſnajošch to ſłowo: „Wēr na togo Knēſa Jeſom Kriſtuſa, ga bužošch ty ſbožny.“

Gaž ty něto wěrišch na Kristuša, jo ga potom pscheschirwo tog roshma, až ty teke na twoju sbožnosć wěrišch? — Dalej stoj pišane: „Čhtož wěri, ten ma to nišerne žyweće.“ Ja wěrim do Kristuša, nemáa ga to še něto, gaž ja teke dalej wěrim, až sbožny som? — Sswěty Pawoł žejo psches togo šwětego ducha: „Tak nějo niz k satamanu nad tymi, kenz we Kristušu Jesušu su. Gaž my něto smy pschawo hordowali psches tu wěru, ga mamy my mēr s Bogom.“ Dokulž ja něto sawěscze wěm, až mojo dowěreće jano na Jesuša jo stawjone, a až ja wěru na nogo mam, ga by to zašesch towsynt ras torńej bylo, gabu ja žednog mēra mēsch něšchek, ako gaž ja s nehugronězym wjašelim som napokiony. — Ta dušcha žaržy še jano sa Bože slubeće, gaž wona se šwojeje wěry husnajo, až sbožna jo. Mnyšlij še ras, až Bog we wěrnosczi k jadnomu kuždemu mjasu wami pschischek, s nim wot hobliža k hobližu powedał a jomu tu wěstoscž dał, až hobgnajony jo, — něby potom twój duch še wjašelik? Nakoš tak paš še matej Bože slubeće a moja wěra; pscheto ten duch dajo snaišstwo našchomu duchuju, až my Bože žišchi smy. A ja gronim hyschczi to: Kužde gole Bože nasgonijo taki zaš, zož wono teke niz tog rnyšcheg zwiblowana nāma nad tom, až wot Kristuša jo gorěj sete, — zož tej dušchy ta sbožnosć wēle wěsczejšcha jo, ako šchykno to, zož ten žlowek s wozyma wizi, pscheto wona ma to nehobšchužeze snaišstwo tog šwěteg ducha, až s Boga jo narožona.

Běšcho ras fromna šlužabna žowka. Tu chopi jaden huzony mudrostar k nare mēsch dla jeje wěry. Wona wotgroni jomu to a druge, ale ten mudry knēs jej we wšchom hopokasa, až wona jo hobtorona dušcha. Wona nāmožascho psched jogo mudrosćju hobstasch. Ga raknu wona: „Dere ga, moj knēs, wy wěšcho wēz ako ja; ja nāangu tak te šłowa hobertasch, ako wy; ale — moj knēs — daži bylo šchykno wěrnō, zož wy gronišcho, ga nāmožoscho wy mē glich to wotpokasasch, zož ja tudy (we hutšchobe) zuju; ja zuju, až ja Bože gole som, ja to wěm, a rownož wy mē towē zo bašnili.“ — Glēdaj tam na togo, aš jo šlepy był a jo něto sašej wižezu; hopytaj jomu hopokasasch, až won hyschczi we stawnej šchamnosćzi chojži. Nēbžo won šchi wotgronišch: „Možno jo, až ja we młogej wēzy bluzim; we tom jadnom paš som ja sawěreće wěsty, rošměj, až ja šlepy bēch, a som něto sašej wižezu.“ — Pschīnāšczo woneg stroweg šem, aš wozym a tschizascza lēt jo

chory był. Glédajšcho, kaš won po swojom hugojschu wjašela dla škofa. Sporajšcho jog raš na tu huškošu škulu k tym huzonym kněsam: daji te jomu grone: „Twoja noga nej pšchaive strowa, my gronimy, ty mašch we nej bol, wona nej taš možna, aš ta druga.“ Nebžo won še jim hušmjach a raknušch: „Zo pšchafcham ja ša wašchym huzonym rošymom a latinškim baja- nim; ja šom strowy, to ja zujom a nicht mě namžo nězo hynašchego hopokafach.“ — Tak še ma š tym šchešcijanom teke. Won nasgonijo zaše, žož posnašch možo: „Ja šom humo- žony; mě jo wodane. Ten kněš jo ku mno groniš: Ja šom twojo strowe.“ Take wjašole nasgoněne namžo žedna šwětna mudroščz wotraz, namžo žeden semški rošym pšchewroščich, a był won tež hyschczi wěšchy. Ale take hobstawne dowěrene teke ma wěliše myto.

A něto, moje lube šluchare, šcheš ja waš pšchafchach, lez wy juž take wjašele, take wěšte wjašele nad tym wodanim wašchych grěchow šczo južo raš mēli? „Ně, groni tam jaden, ja šcheš, aby jo mēl a zu kafach, až jo dostanu.“ Ja šchi gronim, ty možošch kafach, až do hele pšchizošch, gaž wězej niz ňozošch, ako kafach. Ty dejšch ku Kristušu hysch, taki aš šy, k nomu hysch, še jomu dowěrišch a jogo pšchobysch, — potom bužošch dostach, nazož kafach. ňozošch še gibach, ňozošch do Kristuša wěrišch, ga šy na rownej droše do tog šatamaistwa. Ty něžošch tu šchafšnu parlu namašach, žož až šchytno něpšchedajošch, — žož až twoju ňewěru, twojo zwiblowaie, twoju staroščz a tež twoje potajmne grěchy ňewostawijošch, a tu Božu rolu nekupijošch, žož ta droga parla, Jesus Kristus, še namašajo.

Dejaš paš něchten taš šatwaržony byšch a še myšlišch: „Ja takeje parle nepoderbim!“ ga šwignu ja moj palž pšcheshiwo tebe ako Božy šnanš, a žož ty mojo warnowaie žinša šajšchpijošch, ga bužo wono šchi raš do myšli pšchisch, gaž na twojej šmertnej postoli bužošch ša trošchtom jachlišch, ale něbužošch jogo dostach. Nějšy ty wot teje gnady žedne žedneje wěstoščzi mēl, ga potom, — potom še ja bojš, až ty bužošch tu zelu maš twojich grěchow šejobu do rowa šesch, a po tej šmierschi bužo to šuženě pšchisch, a po tom šuženě ten nierny gniv! — Dch požedaj ša teju gnadu, šchifaj wo tu wěstoščz teje gnady, a ten kněš daj šchi hušnach, až ty ako jogo gole š teje šmierschi k tomu žyweiu šy pšchischel. Niz lepšchego namgu ja šchi podarišch.

Wětšche žognowanje namgu te husta togo duchownego nad tobu hugronišch. Bog kšchel šchi s togo drěmanja a s teje schamnosći huporasch a šchi k tomu humožniku wjasč, kotaregož husnasch, tej wědobnosći wodawanje a tej dušchy wjasčele dajo.

III.

A něto zu ja s krotkim hysčezki wot togo drugogo žela powedasch. Ja som zesczej klyščal, až nepobožne kšesčizjany su pšchafchali: „kač to pšchizo, až ten zlowek, gaž wodanje tych grěchow jo dostał, weto kuždy ženi bjatowasch ma, aby Bog jomu wot nowotki wodał?“ — My huzymy, a smy skobodne we takej huzbe, až tomu grěšnikoju, tak jěžno ako won wěri, teke šchykne jogo grěchy su wodane; rosměj pšchawe: wodane wot Boga togo šudnika. Niz jaden grěch wot jogo ludu jo wostał, dazi był won sachadny, nětějšchy abo pšchichodny, woni su šchykne wotwesete. Niz jadna dušcha, kenz wěri, jo sabyta, woni su šchykne hupšchawjone. „Won nemiži žednu prozu we Jafube a žednu hobschěžkoscž we Jsraelu!“ A weto huzy naš ten Kněz Jesus bjatowasch: „A wodaj nam našche winy, ako my je wodawamy našchym winikam.“ Kač možomy my pšchobysch wo nězo, zož my južo mamy? Zogodla wo wodawanje žebrišch, kotrež južo hobšezjimy? Čtož to nerosmėjo, ten nemi, až našcho pšchizene k Bogu jo dwojake. Jaden ras jo won moj šudnik, drugi ras moj wošč. Ako grěšnik a zusnik pšchidu ja ku Kristušu a wěrim do njogo. Nět jo Bog moj šudnik; won wesmjo te welike knigly tog šuzena, pšcheschmarjo moje grěchy a groni mě licheg. Nato wesmjo won mě s luboscžu gorěj do šwojeje familije, a tak stojm ja k njomu nětowe hynazej ako perwej. Ja nejšom jano jogo podejšpnič, ja som tež jogo gole. Won nějo wězej moj šudnik, ale jo moj nan. Nět mam ja nowe kasni, stojm spod nowym wotkublanim, mam nowu pošluchnosč. Gaž ja nět nězo nepšchawego žynim, ga nepšchizo na mno ten šudnik, — ja namam wězej žednog šudnika, — won pšchizo ako wošč, wesmjo mě pšched šwojo gornawe hoblizo a marška mě teke, glich niz ako wotšchy šudnik, ale ako smilny wošč. Won nemiwesmjo ten mjaz ale sejo ten pšchut.

Něto, satym ač ja jogo gole som, nama won sa mno teje šelery, aby mě podrubał, — won namžo šwojich žišchi hušmerschisch,

— wewewezny schegno won mě psches tu fchizu sašej k sebe. Gaž ja nepshawe zynim pscheschowo nogo ak mojog woschza, — a to se stano kuzdy zeu, ga jo moja sluschnosc, az ja na kolenach k nomu pschidu a zebnim: „Woschz nas, kenz ty by na nebu, wodaj me moje winy, ako ja je wodawam mojim winikam.“ Dokulz neto my ako Boze zischi, kuzdy zeu grechymy, niz pscheschowo nogo ako naschogo budnika, ale ako pscheschowo naschogo woschza, ga se teke nam ako zischam pschisluscha, az my kuzdy zeu to wodawane pytamy. Nestano to se wot nas kuzdy zeu, ga pschinejo ten woschz nasledku ten pschut, tak ak won to pla Hiskiaza zynascho. Won marstascho jogo, az won na smersch chory bu. Hiskia zynascho pokutu; ten pschut bu na bok szynony; a net zjascho Hiskia we swojej duschy: „Ty chyschijosch schytne moje grechy sledk se.“ — Tak bescho teke pla Dabita. Dabitowy grech s Bathsebu bescho juz predkuten wodany psches tu fchej togo dozakanego messiaza. Ale ako won do tog grecha padnu, sachyschi Bog jogo na chylu a bu na nogo gornowy, kaz nan na swojo neposluschne gole. Ako pak Dabit pokutu zynascho, wese jogo ten nan po tom marstani sašej na swoj klin a Dabit mozascho swašelim spiwasch: „Ty chyschijosch schytne moje grechy sledk se.“

Husnajscho s togo, kak dvojake to wodawane jo. To predne wodawane jo ten pardon tog budnika; to druge jo to wodawane togo woschza. To predne hugascho tu zaglinu teje hele; to druge slamjo ten nanowy pschut. To jo welike roszdeleke mjas hobyma. To predne wodawane nastupa ten stog a brog tych grechow, to druge to zredko togo slego, kotrez nam dlej a wesej widobne hordujo, aby ta lubosc k Kristuzu pschiberaka. To predne wodawane dajo welike, skokajuze wjascele; pschi tom drugem nej to radowane tak widobne, sato pak seji wono dlhnej, jo hobstawnejše a wesczejše; ten mer takeg wodawana jo kaz wodne fchugi a jogo pschawdoscz kaz morske zwały. A taki mer hugba welgi dobre plody. Za duscha hordujo zetowna ja to marstane, psches kotrez wona husnajo, kak trebnj jej ten humoznik jo. Wona hobija se pschichodne tych grechow, s kotrymiž Boga jo rosgniwaka. Wona hobchada schym pilnej na pschawej drose, žywi se blizej pla Boga, husnawujo se lepej s tym swety m duchom, jo nabožnejša a poniznejša we bjatowan,

a weto moznijscha we wěre. To wjašele bu tej dušchy wšete, aby jeje hušwětneje še pšchemnožyło.

Droge bratschi a šotšchi, jo wam zinša we hutschobe, aby byli wy spušczone? Šu mroki a šchamnosć waš napadnuli? Něžwiblujscho weto na tej lubosći wašchog wofchza na niebju. Wšichczo š wjašołosću, ale ponizne š Bogu. Zaržcjo jomu předš jogo slubeńe a dowěršcho še na tu drogu kšchej Kristuša. Gronišcho: „Moj wofchz, moj wofchz, šwjašel mě šašej š twojeju pomozu, a ten šlobodny duch hobzarž mě!“ Tak bužošch ty to dowěreńe twojeje duchneje mlodošći šašej dostasch a bužošch zušch, až ten šwěty duch we tebe bydli. Ty bužošch še pošwignušch š tych bolosćow tog šemšteg žyweńa a bužošch chopišch požywašch ten mēr, šenz tomu ludu Božemu pšchigotowany jo.

Hyšczi zu to a druge pšchafchane špomiesch a potom zu waš wot še pušczišch. Šo něchten tudy, šenz še chwali, až jo hobgnažony a wostańo glich we tych grěchach, wot šotrychž mēni, až šu jomu wodane? Moj pšchijašchel, nězo jano, ty hobschužijosch šam še, abo ty zošch naš hobschužišch. Wšcheto ten, šotaremuz wodane jo, ten gramujo tomu grěchu. Ty niešy humyty, gaž hyšczi we pare lažyšch. Tak teš niejo možno, aby žłoweš hobgnažony byl, gaž won še hyšczi we grěchach a něstatkach werga.

Drugi groni, až ta šasū še „taš našoš nětreba šesch; ta gnada jo naš huzyšcziša a togodla nam niz něščkoži, rownož teš wotergi še pšcheglědajomy.“ Moj pšchijašchel, čtož taš groni, ten niejo hyšczi Bože gole, pšcheto wěrnny kšchesczijan hobia še špilnosću tež tog rnyšcheg grěcha. To dejaš byšch ty ten předny žłoweš na šwěšche, šenz grěchu a Bogu, hobyma šrasom, šlužyšch mogaš, do něta nej še hyšczi žeden žłoweš namašak, šenz to by žynišch mogaš.

Hyšczi drugi dere še myšli: „Mě nej šreba wo gnadu pšchošyšch; moje grěchy šu taš male, až mě šreba niejo, na šmilnosć še spušcžasch. Ša mēnim, až budu pšched Bogom rowno taš dere hobsasch, aš wone grěšniki, šenz še taš welgi na gnadu spušcžaju a š tym šwoju nagotu pošchuwaju.“ — Bogi glupeńz, ty šy južo šatamany. Božy šud pšcheshiwo tebe jo južy gronony; won šni: „Čtož niewěri, ten jo južo šužony; pšcheto won niewěri na to mě togo jadnoporozhonego šyna Božego!“ Wětom něto, ako ty južo šaš-

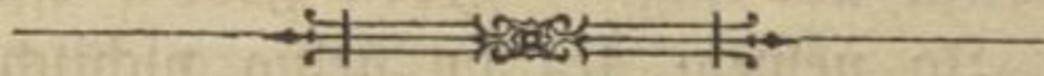
žony by, — wetom, ako ta šmeršch južo tej koscžanej ruže
ja tebu hústrewa, wetom ty gronišch, až twoje grěchy by
male? Ja šchi gronim, złowek, twoje grěchy by tač neližke,
až te plomiena teje hele je nigda s zarowasch nēbudu; a twoja
nimerna žaloscž na šchēle a dufchy nēbžo žedne telik wažyšch,
ač twój grěch, kenz ty pschēschiwo Boga by žynik. A weto
ty nēpožedasch ja wodaschim? by spočojom, až twojo myto
wešmjošch s tymi nēpokutnymi? Sawěscže, zaschnejšche myto
niži nēdajo, ako to twojo.

To ja šchi gronim, pschijaschel, až ja še we tej wěžy
wele hynač myšlim. Gab mē zwiblowańe napadnuło, lež mē
moje grěchy wodane by, ga nēby ja šerwey spač daniž drēmač,
až by tu wěstoscž dostač: Bože spodobane wotpoznywa šašej
nademnu a moje grěchy by mē wotwesete. Napohnijo zwiblo-
wańe moju hušchobu, ga šom ja ta nēžalobšnejšcha štworba
na semji. Pscheto šawěscže, hobgnazony byšch, to jo kaž
šwětlo tyma woznyma, kaž kłēb tomu głodnemu a pišche tomu
kžnemu. Žij nēto twoju drogou dalej a račnij: „Ja chožim
po tej pschepajži teje hele a mogu kžde hokognišche nutsch
padnušch; ja wišym ja nittu hušchej tog pjakta tych šakletyč
a mogu nēšjabki teke nutschi lažasch, ale ja wo to nērožim,
lež šaklety horduju abo niz.“ Gron šebe s kšchutym głošom
do hušchowu: „Ja nēwēm, lež do nēbja pschišch budu, abo lež
do hele!“ a gaž še raš na šmertnu postolu lažošch, ga
grou tež potom: „Lež Bože hobližo bužo na mīno we šczo-
droscži glēdasch, abo lež niz? to ja nēwēm, ale ja šom weto
spočojom. To grou tač ako ten nējtornejšchy blašan. Pscheto
čtož tač powēda, ten še rowna tomu nēmudremu, kotryž we
šwojom nērosymē nēwe, zo te hušta šogole.

Och, ja waš pschošym, nēdajšcho še šerwey byšch, až
waschog humožnika šczo namatali; nēspuščezajšcho še na nēžo
nēwēštego a nēgroušcho: „možno, až šbožny budu,“ ale wo-
jujšcho s tym šnēšom, kaž Jakob s tym janželom, tač dkujko
až tu wěstoscž tog wodascha dostańošcho. Ja waš hobpschisegnu,
pschijaschēle, špominajšcho na tu nimernu nimernoscž, špomi-
najšcho na te boli tych šakletyč, špominajšcho na to wjašele
tych šbožnyč a štajšcho waschu nogu na to wēšte kamēniščczo
teje wery a pschiglēdujšcho kradu, lež tel twarže štojšcho. —
Och ty humerajuzny grěschnik! byž wēšty, lež šbožny bužošch,
abo lež šatamany. Och šlabuščki złowek! ty še čwejšošch

hokoło teje křchomy tog rowa, newoſtań we newěſtoſczi, lez to
ńebjo ſchi hoboyměſch, abo lez ta hela ſchi požreſch bužo.
Byž wěſty: tať ſe mě pojžo a hynať niz! Zoſchli ſebe twoju
poſtolu we heli ſłafch, — možoſchli to nimerne ſmaleńe
přchenafcz, ſyli tať křchuty, až ten gniw Božy hužaržafch
možoſch, gaž won ſchi hudunuſch bužo, kaž wěťſch to łopenko,
— ga potom woſtań we twojom ſaſlepeniu. Zoſchli pať
žělbu měſch ſ tymi ſwětymy, zoſchli Jeſuſowe milne hobližo
wizeſch a po ſłofchanych drogach chojžiſch, -- potom ſe ſtaraj
wo to, až do Kriſtuſa přichizoſch; — byž wěſty, až ſe na
ńogo ſpuſchczafch a newotpozhywaj přerwey, až twoja huťſchoba
połny měr ma.

Ten Kněz polož ſwojo žognowaně na moje ſłabe ſłowa,
Jeſuſa dla. Amen.

Die mit einem Sternchen (*) bezeichneten Bücher sind größtentheils Commissions-
Artikel und deshalb nur mit ¼.

	M.	Pf.
*Anderson, G. W., Die Baptisten in den Vereinigten Staaten. 1877. 72 S. broch.	—	20
— -- Dasselbe. cart.	—	25
Arbeiter, Die kleinen, im Weinberge des Herrn. Eine Erzählung für die Jugend. Nach dem Englischen. Mit 2 Illustrationen. 1862. 12°. 21 ¼ Bogen. 3. Aufl. In illuminirtem Umschlag cart.	2	70
Bibel, Die, oder die ganze Heilige Schrift des alten und neuen Testaments, nach der Uebersetzung Dr. M. Luthers's. 5. Stereotyp = Auflage. Lex.-8. 80 ¼ Bogen. (Garmond.) Velinpap. Sehr eleg. in Corduan mit reicher Deckenvergoldung und Goldschnitt geb. mit Futteral	Netto	9 —
Bilder, Zwölf biblische, mit Versen. 12°. In Enveloppe	—	30
Blüthen und Früchte für die liebe Jugend. Mit vielen hübschen Holzschnitten. 2. Auflage. 1861. 12°. 114 S. Cart.	—	50
— -- Dasselbe, in Callico geb.	—	75
Brief an's Herz	—	8
Brown, J. Newton, Professor. Das Leben und Zeitalter M e n n o ' s, des berühmten holländischen Reformators. Aus dem Englischen übersetzt. 1854. 16°. 72 S. Broch. —	—	30
Büchlein, Das, von der Wohlthat des Kreuzes Christi. Aus dem Italienischen. 1865. 8°. 72 Seiten. Cart.	—	30
Bunyan, John. Der Pharisäer und der Zöllner. Aus dem Englischen. 1865. 8°. 160 S. Cart.	—	50
— -- Die überschwengliche Gnade. Aus dem Englischen. Mit Portrait. 1864. 12°. 10 Bogen. Cartonirt	—	50

Bunyan, John. Die Pilgerreise nach dem Berge Zion. 1. Theil. Mit vielen Holzschnitten. Dritte Auflage. 1865. 16°. 256 S. In farbigem Umschlag cart.	— 60
— — Die Pilgerreise nach dem Berge Zion. 2. Theil. 2. Auflage. 1870. 16°. 265 S. In farbigem Umschlag cart.	— 60
— — Erster und zweiter Theil in einem Bande geb.	1 60
— — Dasselbe in Callico mit Goldschnitt geb.	2 25
Claude, Der Colporteur. Eine christliche Erzählung. Mit einer Illustration. 1863. 12°. 14 Bogen. broch.	— 75
— — Dasselbe geb.	1 —
Cleon. Ein christl. Lebensbild. Aus dem Englischen von M. Schauffler. 1870. 12°. 111 S. broch.	— 35
— — Dasselbe geb.	— 70
Cramp, J. M., Dr. Th. Geschichte der Baptisten von der Gründung der ersten christlichen Gemeinden bis zum Schluß des 18. Jahrhunderts. Aus dem Englischen. Mit vielen Illustrationen. 1873. 8°. 672 S. broch.	2 25
— — Dasselbe geb.	3 —
Erzählungen, Kleine. 1869. 32 S. 16°. I. Broch.	— 10
— — Dasselbe. II.	— 10
(Barthie-Preis per 100 5 Mk.)	
Evangeline, oder „Das Loos ist mir gefallen auf's Lieblichste.“ Aus „Onkel Tom's Hütte.“ Für die Jugend bearbeitet von E. Langenberg. 1874. 95 S. 12°. Cart.	— 45
Fata Morgana. Die Trugbilder des Lebens. Cart.	— 50
*Friedensbote, Monatlicher. 8°. 1.—18. Jahrg. 1861 bis 1878. Monatl. ¼ Bogen. Preis pro Jahrgang	— 20
Gasparin, Gräfin. Der sichtbare Horizont. Aus dem Französischen übersetzt von der Verfasserin der „Denk- würdigkeiten der Amalie Sieveking.“ 1864. 12°. 13 Bogen broch.	1 —
— — Dasselbe elegant geb.	1 50
— — Das Dunkel des Jenseits im Lichte des Evangeliums. Ein Trostwort für Weinende. 1866. 12°. 220 Seiten. Broch.	1 —
— — Dasselbe elegant gebunden	1 50

Gausjen, L., Dr. Th. Das erste Blatt der Bibel. Eine Auslegung der Schöpfungsgeschichte. 4. Aufl. 1873. 8°. 144 S. Broch.	— 45
— — Dasselbe cart.	— 75
— — Die Aechtheit der heiligen Schriften, vom Standpunkt der Geschichte und des Glaubens. Aus dem Französischen. 2 Bände. 1870. 42 Bogen. Broch.	2 25
— — Dasselbe in Leder gebunden	3 —
Geißler, Moriz, Prediger, Die lutherische Kirche und die Bibel. Neben einander gestellt und mit einander verglichen. 3. Aufl. 1869. gr. 8°. 16 Seiten	— 10
— — Bibelstunden über schwer verständliche u. sich scheinbar widersprechende Bibelstellen. Nebst einem Anhang. 1875. kl. 8°. 17½ Bog. Broch.	2 —
— — Dasselbe gebunden	3 —
Geschichte Joseph's. 4°. 6 S. Text und 6 Bl. Illustrationen	— 60
— — Dasselbe ohne Text in Enveloppe	— 50
Geschichte Moses'. 4°. 6 Seiten Text, 6 Blatt Illustrationen in Farbendruck	— 60
— — Dasselbe ohne Text	— 50
Glaubensbekenntniß und Verfassung der Gemeinde getaufter Christen, gewöhnlich Baptisten genannt. 5. Auflage. 1877. 12°. 5 Bogen. Broch.	— 20
Grüne Auen. Ein Sonntagsschulblatt. Monatlich 1 Bogen, per Jahrgang Netto	1 —
Halbane, R., Auslegung des Briefes an die Römer, mit Bemerkungen über die Commentare Dr. Macnight's Professor M. Stuart's und Professor Tholud's. 3 Bde. kl. 8°. In Callico gebunden	4 50
Hall, Newmann, Ich bin es! oder Jesu Stimme im Sturm. Aus dem Englischen. 1861. 12°. 72 S. 2. Ausgabe. broch.	— 20
— — Komm zu Jesu. Aus dem Englischen. 2. Aufl. 1859. 12°. 72 S. broch.	— 20
Harfentöne, christliche. Eine Sammlung neuerer und älterer Gedichte und Lieder. 9. verm. Aufl. 1876. 16°. Cart.	— 75
— — Dasselbe eleg. in Leinwand geb.	1 20
— — Dasselbe sehr eleg. in Leinwand mit Goldschnitt und Goldpressung geb.	1 80

	M. Pf.
Heurich, A. , Prediger in Nordamerika. Die Wallfahrt nach dem Zionsthal. Eine Allegorie. 2. Aufl. 1871. 236 S. Broch.	— 50
— — Dasselbe cart.	— 60
Jessika's erstes Gebet, Jessika's Mutter. Aus dem Englischen. 1872. 16°. 128 S. Broch.	— 25
Jesus , die Offenbarung des Herzens Gottes. 1863. 16°. 6 Bog. cart.	— 35
Judson, Anna H. , Missionarin in Burmah, Memoiren. Mit dem Portrait der Verfasserin und einer Karte von Burmah. kl. 8°. 30 Bogen. In Callico geb.	— 60
Kierkegaard, S. , Mag. theol. & Dr. phil., Christenthum und Kirche (Die Gegenwart). Ein ernstes Wort an unsere Zeit, insbesondere an die evangel. Geistlichkeit. Aus dem Dänischen. 1864. 2. Ausg. 8°. 11¼ Bog. broch.	— 75
Köbner, Julius Prediger, Die umwandelnde Gnade verherrlicht an Petrus. Eine Predigt, gehalten in Hamburg. 1858. 8°. 16 Seiten broch.	— 10
— — Leitfaden durch die Bibel für Kinder. 1858. 32°. 96 Seiten cart.	— 30
— — Die Waldenser. Ein dramatisches Gemälde mit lyrischen Randzeichnungen. 1861. 12°. 20 Bog. broch.	1 50
— — Dasselbe gebunden	2 —
— — Worin besteht die Heiligung des Christen? Beantwortet nach der heiligen Schrift. 1855. 12°. 32 S. broch.	— 10
Krummacher, Dr. F. W. , Zwei Predigten. Von einem Freund nachgeschrieben. 8°. 24 Seiten broch.	— 15
Lampen, F. A. , Kurzer Abriss des „Geheimniß des Gnadenbundes.“ 2. Aufl. 1851. 16°. 12 Bog. broch.	— 20
Lehmann, G. W. , Prediger in Berlin, Ueber die Irvingianer. 1852. 12°. 3¼ Bogen geh.	— 10
Lehmann, Joseph , Prediger. Wir predigen den gekreuzigten Christum. Eine Predigt. Broch.	— 10
Luther und die Baptisten, in welchen Punkten der Taufe stimmen sie überein, in welchen nicht? 24 S. 8°. broch.	— 15

Manna , Tägliches. Worte Gottes mit ihrem Wiederhall aus dem Herzen gläubiger Sängers. 3. Aufl. 1865. 32°.	
12 Bogen cart.	— 45
— — Dasselbe elegant in Callico mit Goldschnitt geb.	— 80
— — Dasselbe mit weißem Papier durchschossen	1 20
Bengilly , R., Wer soll getauft werden? Und worin besteht die Taufe? Beantwortet aus der heiligen Schrift und durch Aeußerungen der angesehensten Theologen aller Confessionen. Nach dem Engl. 12°. 4 Bog. broch.	— 30
*Berlen . Auswahl von Bibelstellen mit poetischem Nachklang. Zum Gebrauche für Christen. 2 Auflage. (Ziehkästchen.)	— 60
Schnur , eine dreifältige; Lehre, Verheißung, Gebet, in Sprüchen der heiligen Schrift auf alle Tage im Jahre. 8. Aufl. 1871. 64°. 8 Bogen cart.	— 45
— — Dasselbe, in Corduan mit Goldschnitt gebunden	— 75
— — Dasselbe, in Corduan mit Goldschnitt gebunden und mit weißem Papier durchschossen	1 —
— — Dasselbe, größere Ausgabe. 32°. 8 Bog. steif broch. 2. Aufl.	— 60
— — Dasselbe, in Corduan mit Goldschnitt gebunden	— 90
— — Dasselbe, in Corduan mit Goldschnitt gebunden und mit weißem Papier durchschossen	1 20
Spurgeon , C. H., Prediger in London, Predigten. I.—IV. Bd. U. d. Engl. 8°. 31 ¹ / ₂ Bogen broch.	2 —
— — Dasselbe, gebunden	3 30
— — Dasselbe. Band V. broch. M. 3, gebunden	4 5
— — Dasselbe. Band VI. broch. M. 2.25, gebunden	3 30
— — Dasselbe. 16 einzelne Predigten à 20 S. broch. à	— 10
— — Dasselbe. Miniatur-Ausgabe. 12°. Band I. II. III. IV. à 19—20 Bog. Aus d. Engl. 1868. 69. broch.	1 —
— — Dasselbe. I. II. III. IV. Band. Miniatur-Ausgabe 12°. Elegant in Callico gebunden	à 1 80
— — Wiedergeburt durch die Taufe. Eine Predigt über Ev. Marci 16, 15. 16. 1864. 8°. 32 S. broch.	— 10
— — Thau perlen. Tägliche Morgen-Andachten für stille Sammlung und häusliche Erbauung. U. d. Engl. 1874. 8°. 24 Bogen. Broch.	3 —
— — Dasselbe, geb. in Callico	4 20

	M. Pf.
Spurgeon, C. H., Prediger in London. Thau perlen.	
Gebunden in Callico mit Goldschnitt	4 80
— — Goldstrahlen. Tägliche Abend = Andachten. 1869.	
8°. 24 Bogen. broch.	3 —
— — Dasselbe, gebunden in Callico	4 20
— — Dasselbe, gebunden in Callico und Goldschnitt	4 80
— — Morgen = und Abend = Andachten (Thau perlen und Goldstrahlen.) 8°. zusammen gebunden in Callico	7 75
— — Dasselbe, gebunden in Callico und Goldschnitt	8 75
— — Thau perlen (Morgen = Andachten.) 12°. Miniatur = Ausgabe. 1869. 16 Bogen. broch.	1 20
— — Dasselbe, gebunden in Callico	1 80
— — Dasselbe, gebunden in Callico mit Goldschnitt	2 40
— — Goldstrahlen (Abend = Andachten.) 12°. Miniatur = Ausgabe. 1869. 23½ Bogen. broch.	1 20
— — Dasselbe, gebunden in Callico	1 80
— — Dasselbe, gebunden in Callico mit Goldschnitt	2 40
— — Morgen = und Abend = Andachten. (Thau perlen und Goldstrahlen.) 12°. Miniatur = Ausgabe. zuj. geb. in Callico	3 20
— — Dasselbe, gebunden in Callico mit Goldschnitt	3 80
— — Aehrenlese aus den Predigten. 192 S. 16°.	
1869. broch.	— 35
— — Dasselbe, cart.	— 40
— — Dasselbe, gebunden in Callico	— 60
— — Vorlesungen in meinem Prediger = Seminar oder aus = gewählte Vorträge, gehalten vor den Studenten des Me = tropolitan = College in London. 1878. kl. 8°. 17 Bogen. Broch.	2 —
— — Dasselbe, gebunden in Callico	3 —
Taufe und Abendmahl in ihrer Verbindung Von einem Baptisten. 12°. 20 Seiten broch.	— 5
Trennung , Die göttliche und un göttliche. 36 S. 12" broch. —	10
Unterricht , kurzer biblischer, in vierzig Abtheilungen, worin alle Fragen durch Worte der heiligen Schrift be = antwortet sind; für die Jugend in Familien und Schulen. 1852. 3. Auflage. 32°. cart.	— 15
Vater und Kind . Ein Weihnacht = bild aus dem Leben 8 Seiten. 16°. 1864. broch.	— 5

Waldlilien, Die. Eine Erzählung. Frei nach dem Engl. 1875. 7. Aufl. 32°. 96 Seiten. Mit einem Titel- kupfer, cart.	— 30
— — Dasselbe, mit Illustration v. Otto Specter. 1856. 6. Auflage. 12°. 6 Bogen. cart.	— 35
Wahrheitszeuge, Der. Eine Zeitschrift für Gemeinde und Haus. Organ der deutschen Baptisten. Erster Jahrgang 1879. Monatlich 2 Mal. 1 Bogen Folio. Jährlich excl. Porto	3 —
Weihnachtsbilder, 1. 2 à	— 3
(100 Stück 2 M. netto.)	
Wittwe, Die, und ihr verlornen Sohn. 32°.	— 5
Zehn Gebote. (1. Blatt.)	— 10

Blackwood, H., Zwölf Steine oder Begraben mit Christo. Broch.	— 10
Christenthum und Positivismus. Aus dem Franz. Broch. —	10
Feddersen, D., Zionslieder. Geb.	1 80
— — Dasselbe, geb. in Goldschnitt	2 —
Fengler, Chr., Der innere Gang der heiligen Ge- schichte in der Zeit des Alten Testaments. Broch. . . .	1 50
Geißler, M., Prediger, Evangelische Predigt-Studien. Enthaltend 200 Predigt = Entwürfe über freie Texte. 2. Aufl. Broch.	6 —
— — Dasselbe, geb.	7 20
— — Das Christenthum und was davon zu halten ist, oder denkt und urtheilt selbst. Broch.	— 40
— — Die Zehn Gebote in zehn Geschichten, nebst beige- fügten Erklärungen. 3. Aufl. Broch.	— 25
— — Das Gebet des Herrn in 12 Geschichten, nebst beigefügten Erklärungen. 2. Aufl. Broch.	— 20
— — Allerlei für Alle. Eine Schrift für's Volk zur Unterhaltung, Belehrung, Warnung, Tröstung u. s. w. Heft 1—5. Broch. à	— 10
— — Dasselbe, Heft 1—5 in 1 Bd. cart.	— 50
— — Die Baptisten, wer sie sind, woher sie kommen, was sie glauben und ihre Eigenthümlichkeiten. 3. Aufl. Broch. —	10
— — Das sonderbare Ereigniß. Eine Taufschrift	— 10

	M.	Pf.
Gottes Walten auf dem Meere. Ein Festgeschenk für die liebe Jugend. Mit 4 feinen Holzschnitten. Broch.	—	75
— — Dasselbe. Cart.	—	90
Haupt, W., Die Braut ohne Gebetbuch. Eine Erzählung 3. Aufl. Broch.	—	30
— — Der Brief am Grabe. Eine Erzählung. 4. Aufl. Broch.	—	20
— — Das Walten Gottes, oder das Geheimniß des Findlings. 2. Aufl. Broch.	—	20
— — Der kleine Walthar in den Händen des großen Walters. Broch.	—	40
— — Meister Kundig und sein Peter. Eine Erzählung aus der Sonntagschule. Brosch.	—	20
Hausfreund, Der christliche. Aus dem Franz. Cart.	—	60
— — Dasselbe, geb. mit Goldschnitt	1	20
Hübner, J., Missionsprediger. Jungfrauen Spiegel. Erzählungen und Lebensbilder von Jungfrauen. Broch.	2	50
— — Dasselbe cart. M. 3, elegant geb.	3	50
— — Erzählungen und Lebensbilder von Jünglingen und Männern. Broch.	2	50
— — Dasselbe cart. M. 3, elegant geb.	3	50
— — Kinder Spiegel. Eine Sammlung von Denkprüchen, Sprüchwörtern, Liedern und Geschichten für die liebe Jugend. Heft 1—36. Broch.	à	— 10
— — Dasselbe. Bd. 1—6. Mit 2 Farbendruckbildern. Cart. à	1	—
— — Dasselbe. Bd. 1—6. Elegant geb.	à	1 50
— — Gebetsbüchlein. Eine Sammlung von Gebetsliedern für Jung und Alt. Broch.	—	40
— — Dasselbe cart.	—	60
Hülfsbüchlein für Prediger des Evangeliums. Aus dem Englischen. Broch.	1	—
Jenny, H., Die Geburt und Kindheit Jesu in acht Farbendruckbildern. Mit erläuterndem Text. Eleg. cart.	1	50
— — Dasselbe. Ohne Text. Cart.	1	20
— — Dasselbe ohne Text in Enveloppe	—	80
— — Daniel vor Belsazar. Photographie nach einem Gemälde. Cabinet M. 1. In Folio	4	—
— — Das heilige Abendmahl. Photographie nach einem Gemälde. In Folio.	4	—

	Reßler, C., Wahres Christenthum. Vorträge über biblische Texte zur Förderung christlicher Erkenntniß und christlichen Lebens. 1. Jahrg. Heft 1. Broch.	— 50
	Röbner, J., Das Lied von Gott. Ein didaktisches Gedicht in 8 Theilen. 2. Aufl. Broch.	4 —
	— — Dasselbe geb.	5 —
	— — Liederstrauß für Christen. Ausg. auf Druckpapier. Gebunden	1 20
	— — Dasselbe. Feine Ausgabe. Broch.	1 50
	— — Dasselbe elegant geb. mit Goldschnitt	3 —
	Region heiße ich, denn Unser ist viel, oder die schädlichen Folgen des Branntweingenußes. Mit 4 Abbildungen des menschlichen Magens. Broch.	— 15
	Liebetrut, Fr., Dr., Tägliche Hausandacht auf Grund des göttlichen Wortes. Ein Führer durch die ganze heilige Schrift. Broch. M. 5. Geb.	6 50
	Liederchatz, Kleiner. Zum Gebrauch bei Gebets- und Erweckungs-Versammlungen. 2. Aufl. Broch.	— 20
	Mautenberg, F. W., Predigten. Herausgegeben von Pastor Sengelmann. 3 Bde. Broch.	6 —
	— — Dasselbe. Bd. 2 apart.	2 —
	— — Lieder. 1. Samml. Festliche Nachklänge aus dem Leben eines Heimgegangenen. 2. Samml. Hirtenstimmen Broch. à 75 Pf. Geb.	à 1 20
	Schiel, J., Ein Herr, ein Glaube, eine Taufe, Unser Bekenntniß Broch.	— 15
	Sengelmann, H., Pastor. Abendstunden auf Golgatha. 7 Betrachtungen über die letzten 7 Worte des sterbenden Erlösers. Broch.	— 50
	Sohn, Der verlorne. Aus dem Franz. Broch.	— 15
	Sonntagsschulbibliothek. 1. Bd. Daph, die treue Negerin oder die Kinder im Korbe. Aus dem Engl. 2. Bd. Meister Kundig und sein Peter, Böglein und ihr Hund und der wichtige Abend. 3. Bd. Ein stiller Freund der Sonntagsschule und der kleine Paul. Broch. . . .	à — 40
	— — Dasselbe cart. à 60 Pf., elegant geb.	à 1 —

	M.	Pf.
Spurgeon, C. H., Die Botschaft des Heils. Neue Predigten. Bd. 1—3. (Jeder Bd. 52 Predigten.) Broch. à	5	40
— — Dasselbe einfach geb. à M. 6.50, in Hbfzbd.	7	—
— — Drei Predigten. Gehalten in einer Zeit religiöser Erweckung. Broch.	—	40
— — Reden hinter'm Pflug oder guter Rath für allerlei Leute. Ein Volksbuch. 2. Aufl. Broch.	1	—
— — Dasselbe cart. M. 1.25, einf. geb. M. 1.80, eleg. geb.	2	—
— — Rechtfertigung durch den Glauben und Wiedergeburt durch die Taufe. 2 Pred. Broch.	—	20
— — Einzelne Predigten, ca. 150 verschiedene. (In Parthien billiger).	à	— 10
Weihnachts-Geschichte , Die, in Lectionen für Sonntagsschullehrer. Broch.	—	15
Weihnachts-Transparente . Jenny. Die Geburt Christi. Auf Leinwand gedruckt mit Holzrahmen	6	—
— — Lüdeking. Die Anbetung der Weisen aus dem Morgenlande. Auf Leinwand gedruckt mit Holzrahmen	6	—

A g e n t u r

der

National-Bibelgesellschaft v. Schottland.

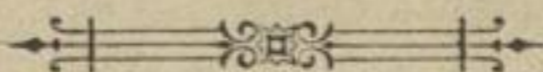
Preis - Verzeichniß

von

Bibeln und Neuen Testamenten.

				M.	Pf.
Deutsche Bibel.	8°.	Parallel-Stellen.	Halbfzbd.	1	70
"	"	"	gepr. Leder	2	—
"	"	"	" " und Goldschnitt	4	20
"	kl. 8°.	Halbfranzband		1	10
"	"	gepr. Leder		1	40
"	"	" " und Goldschnitt		3	20
"	12°.	Parallel-Stellen.	Halbfzbd.	1	—
"	"	"	Leder	1	20
"	"	"	" und Goldschnitt	2	40

Handbuch der Bibelerklärung. Herausgegeben vom Calwer Verlagsverein. 5. Auflage. geh. M. 6, gebunden in ver- schiedenen Einbänden M. 7 bis 9 —	
Herz , Des Menschen. Mit Abbildungen. broch. — 25	
Hofacker , Predigten. geb. , 4 50	
Jugraham , Der Fürst aus David's Hause. broch. 4 50	
— — Dasselbe geb. 5 50	
Kächle , Die Wiederbringungslehre im Lichte der heil. Schrift. broch. — 15	
Kapf , Warnung eines Jugendfreundes. broch. — 40	
Krummacher , Elias, Der Thibiter. geb. 4 50	
— — Tägliches Manna. geb. 2 80	
Küpfner , Predigten. geb. 2 70	
Lange , Bibelwerk, vollst. Altes u. Neues Test. broch. 134 50	
(Einzelne Theile werden abgegeben.)	
Luthardt , Apologetische Vorträge. 4 Bde. broch. à 5 —	
Müllensiefen , Zeugnisse von Christo 4 —	
Müller , Georg, Des Herrn Führungen. cart. 1 60	
Naomi , oder die letzten Tage von Jerusalem. geb. 1 —	
Nauschenbusch , Vorläufer der Reformation. geb. 1 40	
Reid , Das Blut Jesu. broch. 90 Pf., geb. 1 20	
Singvögelein . Mit Anhang. geb. 1 15	
Stanguowski , Reisespalter. Heft 1. broch. — 15	
— — Dasselbe. Heft 2, 3. broch. — 30	
Spurgeon , C. H., Ausgewählte Predigten. geb. 7 —	
— — Evangel. Hausbuch. 52 Predigten auf alle Sonntage des Jahres. geb. 7 —	
Taufe und Taufkapellen. geb. 2 25	
Thomas von Kempen , Nachfolge Christi, gebunden mit Goldschnitt 1 50	
Zeller , Biblisches Wörterbuch, 2 Theile. geb. 16 —	
— — Seelenlehre. geb. — 75	

Sämmtliche Bücher sind zu haben bei

Freydank & Comp.

Weitz.

